

SRR 3/2026 rd

**STATSRÅDETS REDOGÖRELSE OM PLANEN FÖR
DE OFFENTLIGA FINANSERNA FÖR 2027—2030**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. De ekonomiska utgångspunkterna	6
1.1. De ekonomiska utsikterna	6
1.2. Utsikterna för de offentliga finanserna	7
1.3. Hållbarheten inom de offentliga finanserna.....	8
2. Den ekonomi- och finanspolitiska linjen.....	9
3. Mål och regler som styr skötseln av de offentliga finanserna	12
3.1. Finanspolitiska regler och uppställande av mål.....	12
3.2. Finansministeriets bedömning av iakttagandet av finanspolitiska regler och mål.....	13
3.3. Statsrådets bedömning av iakttagandet av finanspolitiska regler och mål	15
4. Statsfinanserna	15
4.1. Rambestämmelsen för statsfinanserna.....	15
4.2. Utvecklingen av utgifterna samt anslagsramen inom budgetekonomin	17
4.3. Riktlinjer för budgetekonomin 2027—2030	19
4.3.1. Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena.....	24
Statsrådets kansli	24
Utrikesministeriets förvaltningsområde.....	25
Justitieministeriets förvaltningsområde	26
Inrikesministeriets förvaltningsområde	27
Försvarsministeriets förvaltningsområde.....	28
Finansministeriets förvaltningsområde.....	30
Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	31
Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	33
Kommunikationsministeriets förvaltningsområde.....	35
Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.....	35

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	37
Miljöministeriets förvaltningsområde	40
4.3.2. Utveckling av förvaltningen	40
4.4. Inkomster inom budgetekonomin	42
4.5. Balansen och skulden i statens budgetekonomi.....	46
4.6. Statsfinanserna utanför budgeten.....	46
4.7. Hållbar utveckling	48
5. Välfärdsområdenas ekonomi.....	50
5.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder	50
5.2. Välfärdsområdenas fullmakter att uppta lån samt ansvar för låne- och finansieringsavtal	54
5.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter	55
5.4. Bedömning av tillräckligheten i fråga om välfärdsområdenas finansiering	57
6. Den kommunala ekonomin	60
6.1. Riktlinjer för den kommunala ekonomin.....	60
6.2. Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin.....	61
6.3. Uppskattning av den kommunala ekonomins utgifter, inkomster och balans	62
7. Arbetspensionsanstalter och övriga socialskyddsfonder	64
8. Sammanfattning av åtgärderna inom de offentliga finanserna.....	66
9. De offentliga samfundens åtaganden och risker.....	72
BILAGA 1 I kalkylerna använda prognoser och antaganden	78
BILAGA 2 Strukturella ändringar samt justeringar av pris- och kostnadsnivån i utgiftsramen för statsfinanserna	80
BILAGA 3 Prognostabeller för de offentliga finanserna	86

Statsrådet har antagit planen för de offentliga finanserna 2027—2030

PLAN FÖR DE OFFENTLIGA FINANSERNA FÖR 2027—2030

Planen för de offentliga finanserna grundar sig på en oberoende prognos för makroekonomin som gjorts av finansministeriets ekonomiska avdelning i enlighet med lagen om skötseln av de offentliga finanserna (1440/2025) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013. Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken har som oberoende finanspolitisk övervakare godkänt prognosen för makroekonomin.

Statsrådet har i dag, efter att ärendet undergått förberedande behandling i finansutskottet, beslutat om den plan för de offentliga finanserna som avses i 4 § i lagen om skötseln av de offentliga finanserna (1440/2025). Planen innehåller statsrådets beslut om ramarna för statsfinanserna som avses i 1 § (321/2003) i förordningen om statsbudgeten (1243/1992).

Sammandrag

De ekonomiska utgångspunkterna

Finansministeriet bedömer att den ekonomiska tillväxten fortfarande är svag i år (0,6 %), men åren 2027—2030 beräknas bruttonationalprodukten öka med i genomsnitt 1,5 %. I synnerhet prognosen för innevarande år är förenad med exceptionellt stor osäkerhet på grund av krisen i Mellanöstern. Arbetslöshetsgraden förblir hög, cirka 10 % 2026. Sysselsättningen förutspås börja öka 2027 och arbetslöshetsgraden sjunka till 8,2 % fram till år 2030.

Läget för de offentliga finanserna försämras under ramperioden. Underskottet i de offentliga finanserna minskade till 3,4 % av BNP år 2025, men förväntas åter öka till 4,6 % år 2026. Ökningen av underskottet beror främst på en ökning av försvarsutgifterna och en avtagande ökning av skatteinkomsterna. Underskottet förblir stort och beräknas fortfarande vara 4,4 % år 2030. Den avsevärda obalansen mellan utgifterna och inkomsterna i de offentliga finanserna ökar skuldsättningen inom de offentliga finanserna. Den offentliga sektorns skuld i förhållande till BNP förväntas enligt prognosen öka till över 99 % i slutet av 2030.

Den finanspolitiska linjen

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och vända den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Det

viktigaste finanspolitiska målet i regeringsprogrammet är att stabilisera den offentliga skuldsättningens andel av BNP fram till år 2027.

Under regeringsperioden har regeringen beslutat om flera anpassningshelheter för de offentliga finanserna för att bryta skuldsättningsutvecklingen samt om sysselsättnings- och tillväxtåtgärder för att förbättra förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringen har förbundit sig att genomföra sparåtgärder och beslutat om ersättande åtgärder om den fastställda nivån annars inte skulle uppnås genom åtgärderna.

Det svaga konjunkturläget har försvårat stabiliseringen av skuldkvoten och fördröjt de vidtagna strukturpolitiska sysselsättningsåtgärdernas stärkande effekt på sysselsättningen och de offentliga finanserna. Dessutom innebär förändringen i den säkerhetspolitiska miljön och Finlands åtaganden att öka försvarsutgifterna att de offentliga utgifterna ökar under de kommande åren. En del av de tillväxtåtgärder som det beslutats om ökar också underskottet i slutet av regeringsperioden, vilket senare kommer att minska till följd av den ekonomiska tillväxt som åtgärderna ger upphov till.

Den nya nationella finanspolitiska lagstiftningen och förfarande vid alltför stora underskott

Den nya nationella finanspolitiska lagen (lagen om skötseln av de offentliga finanserna 1440/2025) trädde i kraft vid ingången av 2026. Saldomålet för valperioden och andra mål för de offentliga finanserna enligt den finanspolitiska lagen ställs för första gången för följande valperiod i planen för de offentliga finanserna hösten 2027.

Europeiska unionens råd inledde ett förfarande vid alltför stora underskott (*Excessive Deficit Procedure*, EDP) för Finland i januari 2026 och godkände en rekommendation för att rätta till det alltför stora underskottet. Den korrigerande nettoutgiftsbana som rekommendationen innehåller gäller åren 2026—2028 och styr anpassningen av de offentliga finanserna både till slutet av denna regeringsperiod och i början av nästa.

Utvecklingen inom statens budgetekonomi

Utgifterna inom statens budgetekonomi beräknas 2027 uppgå till cirka 92,0 miljarder euro, vilket är cirka 0,7 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2026. Ökningen beror på lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar 2027. Utgifterna minskas av de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om.

År 2030 beräknas utgifterna i budgeten uppgå till 96,4 miljarder euro (enligt prisnivån 2027), vilket är cirka 4,4 miljarder euro mer än de uppskattade utgifterna för 2027. Anslagsbehovet ökar på grund av ökningen av försvarsutgifterna och ränteutgifterna. Ränteutgifterna för statsskulden är 6,3 miljarder euro 2030, vilket är 2,2 miljarder euro mer än 2027. År 2030 beräknas utgifterna inom statens budgetekonomi enligt gängse priser uppgå till 102,7 miljarder euro.

Inkomsterna inom statens budgetekonomi beräknas uppgå till 78,8 miljarder euro 2027 och till 85,3 miljarder euro 2030. Ökningen av inkomsterna räcker inte till för att täcka utgiftsökningen, och underskottet i budgetekonomin ökar från cirka 13,2 miljarder euro 2027 till 17,4 miljarder euro fram till 2030.

Välfärdsområdenas ekonomi

Statens icke-öronmärkta finansiering till välfärdsområdena är under ramperioden årligen cirka 7,5 miljarder euro beräknat enligt 2027 års priser. Nivån på finansieringen stiger år 2027 med cirka 0,1 miljarder euro jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna. Ökningen förklaras i synnerhet av indexjusteringen av välfärdsområdenas finansiering för 2027, och den största sänkande

effekten har preciseringen av justeringen i efterhand. Finansieringens nivå förblir stabil under ramperioden, vilket i synnerhet beror på de ändringar som föreslås i finansieringslagen samt ändringar i arbetsuppgifter och klientavgifter. Finansieringen ökar också på grund av en uppskattad ökning av servicebehovet.

Det att kostnadsutvecklingen 2025 var måttligare än väntat minskar med två års fördröjning beloppet av den justering i efterhand som ska beaktas i finansieringen av välfärdsområdena 2027. Beloppet av efterhandsjusteringen ökar dock 2028—2029 jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna, eftersom kostnaderna för områdena beräknas öka snabbare 2026—2027 än vad som uppskattades våren 2025.

Den kommunala ekonomin

För statsbidragen till kommunerna, dvs. penningflödena från staten till kommunerna, anvisas cirka 5,8 miljarder euro 2027. I slutet av ramperioden, år 2030, ökar statsbidragen till cirka 6,1 miljarder euro enligt 2027 års priser. Av detta belopp är andelen kalkylerade statsandelar 5,0 miljarder euro.

Besluten i planen för de offentliga finanserna våren 2026 försvagar den kommunala ekonomin med cirka 60 miljoner euro, eftersom det avdrag som ska göras i indexhöjningen för 2027 höjs från 1 procentenhet till 2,8 procentenheter. De diskretionära åtgärder som regeringen vidtar under valperioden stärker dock den kommunala ekonomin 2027—2030.

1. De ekonomiska utgångspunkterna

Statsminister Orpos regering driver en ekonomisk politik som bygger på en lägesbild över ekonomin baserad på en oberoende prognos som gjorts av finansministeriets ekonomiska avdelning.

1.1. De ekonomiska utsikterna

Finlands ekonomi beräknas öka med 0,6 % 2026 i och med att prisstegringen till följd krisen i Mellanöstern försvagar tillväxtutsikterna. Åren 2027—2030 beräknas bruttonationalprodukten öka snabbare med genomsnitt 1,5 %.

Åren 2027—2030 stöds tillväxten i synnerhet av ökade investeringar och ett uppsving inom den privata konsumtionen. Däremot är ökningen av den offentliga konsumtionen långsam. Inflationen stiger till 2 % i år, men avtar 2027 då oljepriset beräknas sjunka och är i genomsnitt något under 2 % under prognosperioden.

Det höjda oljepriset försvagar tillväxten av exporten och importen 2026. Åren 2027—2030 ökar exporten med något över 2 % per år, men i och med att försvarsupphandlingarna och andra investeringsutgifter ökar beräknas importen öka snabbare än exporten.

Det finns mycket arbetskraft på arbetsmarknaden. Arbetslöshetsgraden förblir ca 10 % 2026, men den höga arbetslösheten beror i huvudsak på det ökade utbudet av arbetskraft, som har ökat på grund av regeringens sysselsättningsåtgärder och invandringen. Sysselsättningsgraden börjar igen öka 2027 och arbetslöshetsgraden beräknas sjunka till 8,2 % 2030.

I synnerhet prognosen för innevarande år är förenad med exceptionellt stor osäkerhet. Om krisen i Mellanöstern förvärras kan oljepriset stiga betydligt. Om krisen däremot löser sig kommer oljepriset snabbt att sjunka. Förändringarna i oljepriset har en klar inverkan på inflationen och den ekonomiska tillväxten. I prognosen baserar sig effekten på de uppgifter som fanns fram till den 16 mars 2026 om

Brent-terminpriserna. Utifrån dessa uppgifter är oljepriset 2026 i genomsnitt nästan 30 % högre än 2025 men 2027 drygt 10 % lägre än 2026.

Samhällsekonomin utveckling

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP:s värde, miljarder euro	276,0	280,6	289,5	300,5	313,2	325,1	336,8
BNP, volymförändring, %	0,4	0,2	0,6	1,7	1,7	1,5	1,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,4	9,7	9,8	9,4	9,0	8,5	8,2
Sysselsättningsgrad, %	72,1	71,4	71,1	71,4	71,8	72,3	72,8
Konsumentprisindex, ändring, %	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,0
Lång ränta, 10 år, %	2,9	3,0	3,2	3,0	3,0	2,9	2,9

1.2. Utsikterna för de offentliga finanserna

Underskottet i den offentliga sektorns finanser ökade förra året till 3,4 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Utgiftsökningen var mycket måttlig tack vare anpassningsåtgärderna, men ökningen av skatteinkomsterna var dämpad med beaktande av skatteåttstramningarna. Förbättringen av underskottet blir kortvarig, eftersom den kraftiga ökningen av försvarsutgifterna och den avtagande ökningen av skatteinkomsterna i år åter ökar underskottet till 4,6 %. Försvarsutgifterna ökar i synnerhet på grund av att utgifterna för F-35-jaktplanen bokförs som utgifter i nationalräkenskaperna när leveranserna inleds. Anpassningsåtgärderna i fråga om utgifterna fortsätter.

Åren 2027—2030 ligger underskottet fortfarande kring 4,5 %. Försvarsutgifterna förblir på en hög nivå och ökar ytterligare avsevärt efter 2028. Också de ökade ränteutgifterna försvårar minskningen av underskottet.

Den offentliga skulden i förhållande till BNP ökade mycket snabbt i fjol, med 6,2 procentenheter till 88,5 %. Även om underskottet var stort berodde en betydande del av ökningen på annat än finansieringen av underskottet. Ett kontinuerligt stort underskott åren 2027—2030 ökar skulden med i genomsnitt två procentenheter per år och skulden i förhållande till BNP stiger redan över 99 % år 2030.

Statsförvaltningens underskott är särskilt kraftigt. I fjol var underskottet 3,9 %. I år blir underskottet 5 % när leveranserna av F-35-jaktplanen ökar utgifterna med drygt ett par miljarder euro. Skatteinkomsterna pressas i år av lättnaderna i förvärvsinkomstskatten, men å andra sidan innehåller inkomsterna också poster av engångskaraktär som ökar inkomsterna. Nästa år förbättras statens underskott av en extra intäktsföring på en miljard euro som fås från Statens pensionsfond. Statens utgifter omfattas också av anpassningsåtgärder i år och nästa år. Under de följande åren kommer underskottet att förbli kring 5 %. Nivån på försvarsutgifterna stiger ytterligare särskilt åren 2028—2029.

Lokalförvaltningens utgifter ökar under prognosperioden främst på grund av den snabba stegringen av priserna och lönerna, vilket upprätthåller underskottet under hela prognosperioden. Välfärdsområdets saldo förblir i det närmaste i balans åren 2026—2027, men börjar försvagas redan från och med 2027 på grund av ökade utgifter. Samtidigt bromsas utvecklingen av välfärdsområdenas inkomster upp av reformen av finansieringslagen och det att statens justering i efterhand i prognosen baserar sig på ett för ramarna reserverat belopp som är lägre än nivån enligt kalkylen över utgiftstrycket åren 2028—2030.

Kommunförvaltningens saldo är i år och nästa år $-0,4\%$ av BNP. Därefter beräknas saldot förbättras så att det närmar sig balans fram till 2030 när de temporära nedskärningarna i statsandelarna och programmet för utveckling av lönesystemen upphör. Konsekvenserna av krisen i Mellanöstern syns i lokalförvaltningen främst som en höjning av priser och kostnader.

Det sammanlagda underskottet för statsförvaltningen och lokalförvaltningen är mycket kraftigt: år 2026 är underskottet $5,4\%$ och år 2027 är det $5,3\%$ av BNP. Till det nya decenniet övergår vi från en ännu svagare nivå än så, eftersom underskottet för 2030 är $5,6\%$ av BNP.

Socialskyddsfonderna uppvisar som helhet ett överskott, i synnerhet tack vare arbetspensionsanstaltens starka finansiella ställning. Överskottet grundar sig huvudsakligen på kapitalinkomster och inkomsterna av arbetspensionsavgiften. De övriga socialskyddsfonderna återhämtar sig gradvis från underskottet detta år till ett litet överskott och bibehåller balansen under prognosperioden. Kapitalinkomsterna antas reagera måttligt på krisen i Mellanöstern i år. Likaså förväntas arbetslöshetsutgifterna och intäkterna från socialskyddsavgifterna reagera endast i begränsad utsträckning på krisen.

Centrala nyckeltal för den offentliga ekonomin enligt nationalräkenskaperna, i förhållande till bruttonationalprodukten (%)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skatter och socialskyddsavgifter	42,3	42,6	42,8	42,2	42,0	42,2	42,0
De offentliga samfundens utgifter	57,7	57,5	58,4	57,5	57,0	57,0	56,6
De offentliga samfundens nettokreditgivning	-4,4	-3,4	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6	-4,4
— Statsförvaltningen	-3,7	-3,9	-5,2	-4,7	-5,2	-5,2	-5,0
— Kommunalförvaltningen	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2
— Vårdsområdena	-0,6	0,0	0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
— Arbetspensionsanstalterna	0,8	1,0	1,0	0,6	1,0	1,1	1,1
— Övriga socialskyddsfonder	-0,5	-0,3	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Primärt saldo	-2,8	-1,8	-2,9	-2,7	-2,5	-2,3	-2,1
Strukturellt saldo	-3,0	-2,0	-3,1	-3,7	-4,2	-4,4	-4,4
De offentliga samfundens bruttoskuld	82,4	88,5	91,2	92,8	94,7	97,0	99,3
Statsskuld	61,4	66,9	69,4	71,2	73,5	76,0	78,4
De offentliga samfundens nettoutgifter, årlig förändring, % ¹	3,4	-0,6	4,6	3,3	3,2	3,6	2,7

¹) Artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263.

1.3. Hållbarheten inom de offentliga finanserna

Den ekonomiska tillväxten förutspås förbli svag under de kommande årtiondena, när produktivitetstillväxten förblir långsam och ökningen av arbetskraften avtar. Hållbarheten inom de offentliga finanserna försvagas också av den snabbt åldrande befolkningen. De nya åldersklasserna är mindre än de tidigare på grund av att nativiteten sjunker och människorna lever överlag längre. Den ökande andelen äldre i befolkningen ökar särskilt hälsoutgifterna och omsorgsutgifterna. Samtidigt bromsar den avtagande ökningen av andelen befolkning i arbetsför ålder den ekonomiska tillväxten och försvagar därmed också de offentliga inkomsterna.

Skuldkvoten är enligt kalkylen över utgiftstrycket i de offentliga finanserna på lång sikt efter den kommande valperioden år 2031 över 100% . Den ökande skuldkvoten ökar ränteutgifterna, vilket i sin

tur ökar underskottet i statsfinanserna och ytterligare påskyndar skuldsättningen. De långsiktiga kalkylerna är förenade med osäkerhet när det gäller den förväntade ekonomiska utvecklingen, vilket kan granskas utifrån den tidigare variationen i de ekonomiska uppgifterna. Med beaktande av de utvecklingstrender som enligt Finlands ekonomiska historia eventuellt är svagare och gynnsammare än prognosens basscenario, kan man uppskatta att skuldkvoten inom de offentliga finanserna vid utgången av denna valperiod med cirka 60 %:s sannolikhet ligger mellan 88 och 98 % och efter den kommande valperioden med cirka 60 %:s sannolikhet ligger mellan 92 och 110 %. Utifrån en granskning som bygger på prognosen kan man dra slutsatsen att det är osannolikt att utvecklingen i Finlands skuldkvot utan ytterligare åtgärder kommer att minska i någon betydande grad.

Det finns ett betydande hållbarhetsunderskott i de offentliga finanserna, dvs. en långsiktig obalans mellan inkomster och utgifter i de offentliga finanserna. Utan effektiva åtgärder som bromsar utgiftsökningen eller ökar inkomstbasen kommer det nuvarande totala skatteuttaget inte att räcka till för att finansiera utgifterna i framtiden. En permanent obalans mellan de offentliga inkomsterna och utgifterna hotar att öka skuldsättningen så att den blir okontrollerbar. För att undvika detta bör de offentliga finanserna stärkas exempelvis genom strukturella reformer som förbättrar sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten utan att öka utgifterna inom de offentliga finanserna.

Finansministeriet bedömer att hållbarhetsunderskottet kommer att vara cirka 3 % i förhållande till BNP, dvs. cirka 9,5 miljarder euro på 2030 års nivå. Det uppskattade hållbarhetsunderskottet är förknippat med stor osäkerhet, och uppskattningen är känslig för de använda antagandena om den framtida utvecklingen. Trots osäkerheten erbjuder uppskattningen en konsekvent metod att granska de kommande utmaningarna för de offentliga finanserna och metoder att klara av dem.

I beräkningarna av hållbarhetsunderskottet beräknar man hur befolkningens åldrande påverkar utsikterna för de offentliga finanserna under de kommande decennierna. Utöver befolkningens åldrande orsakar också andra faktorer tryck på den offentliga ekonomin. De beror till exempel på beredskapsåtgärder i den nya försämrade säkerhetspolitiska miljön, klimatförändringarna och på behovet att förnya och reparera offentlig infrastruktur. Dessa ingår inte i granskningen av hållbarhetsunderskottet. Dessutom är det bra att notera att det i beräkningen av hållbarhetsunderskottet inte förutsatts att skuldkvoten i de offentliga finanserna lägger sig på någon viss nivå. Därför bör den offentliga ekonomins skuldållbarhet granskas också på andra sätt.

De risker inom de offentliga finanserna som hänför sig till klimatförändringen beror på fysiska risker och övergångsrisker. Fysiska risker är till exempel att väderfenomenen blir kraftigare och ekosystemen försämrats. Övergångsrisker är i sin tur till exempel politiska risker, marknadsrisker och anseenderisker. Klimatförändringen påverkar den offentliga ekonomin både direkt och indirekt. Direkta konsekvenser är till exempel reparationskostnader vid översvämningsskador och infrastrukturinvesteringar som hänför sig till anpassningen. De indirekta konsekvenserna hänför sig till ändringar i de ekonomiska strukturerna, såsom förändringar i skattebasen och variationer i intäkterna från utsläppshandeln. Utifrån den tidigare utvecklingen kommer Finland inte att utsättas för några betydande direkta risker i anslutning till klimatet under de år som planen för de offentliga finanserna omfattar, men på lång sikt kan det inte uteslutas att indirekta risker realiserats.

2. Den ekonomi- och finanspolitiska linjen

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och vända den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En ekonomisk utveckling som är stabil skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till

konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

I regeringsprogrammet ställde regeringen upp följande centrala mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken:

- Skuldkvoten i de offentliga finanserna ska stabiliseras och därefter vändas i en riktning som ur ett valperiodsövergripande perspektiv är permanent nedåtgående. Det långsiktiga målet är en ekonomisk tillväxt och en skuldsättning i förhållande till bruttonationalprodukten som ligger på nordisk nivå.
- Saldot i de offentliga finanserna ska förbättras så att underskottet inom denna valperiod, det vill säga senast 2027, är högst 1 % av bruttonationalprodukten.
- Genom sysselsättnings- och tillväxtåtgärderna eftersträvas 100 000 nya sysselsatta. Målet på längre sikt är att höja sysselsättningsgraden till 80 %.
- Sysselsättnings- och tillväxtåtgärder i kombination med direkta anpassningsåtgärder skapar förutsättningar för en balansering av de offentliga finanserna 2031.

Den ekonomisk-politiska linjen

Det främsta sättet att konsolidera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. Den ekonomiska tillväxten påskyndas med hjälp av bättre förutsättningar för rättvis konkurrens, betydande satsningar på FoUI-verksamhet, åtgärder som höjer kompetensnivån och åtgärder som förbättrar arbetsmarknaden. Regeringen har dessutom som mål att stärka Finlands konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar för företagande.

Regeringen har under regeringsperioden beslutat om flera helheter av tillväxtåtgärder. Vid sin halvtidsöversyn våren 2025 beslutade regeringen bl.a. om lättnader i beskattningen av förvärvsinkomster från och med 2026 i syfte att förbättra incitamenten för arbete och stärka köpkraften. Dessutom stöds ökade investeringar och företagande bl.a. genom att samfundsskattesatsen sänks med 2 procentenheter i början av 2027 och genom att tiden för avdragsrätt för förluster förlängs.

Vid ramförhandlingarna våren 2026 beslutade regeringen om nya åtgärder för att stödja tillväxten och sysselsättningen. Regeringen ska bl.a. förbättra förutsättningarna för företagande genom en reform av pensionssystemet för företagare, öka tillväxtföretagens möjligheter att locka och hålla kvar kompetent arbetskraft, genomföra sysselsättningsåtgärder som riktats särskilt till unga och långtidsarbetslösa samt påskynda uppgången inom byggbranschen bl.a. genom en tidsbunden statlig stödordning som uppmuntrar till energirenoveringar. Man strävar också efter att öka den ekonomiska aktiviteten bl.a. genom att tillfälligt höja hushållsavdraget.

Regeringen stöder hållbar ekonomisk tillväxt också genom ett tidsbundet investeringsprogram i enlighet med regeringsprogrammet. Regeringen har beslutat att utvidga investeringsprogrammet med cirka 0,2 miljarder euro till ett sammanlagt belopp på 4,7 miljarder euro. Av investeringsprogrammet finansieras cirka 0,3 miljarder euro inom ramen och resten huvudsakligen med kapitalinkomster. Investeringsprogrammet består av betydande satsningar på trafikledsprojekt som är viktiga med tanke på arbetskraftens rörlighet, den exportdrivna industrin och näringslivet samt på minskningen av det eftersatta underhållet och främjandet av banprojekt överallt i Finland.

De viktigaste sysselsättningshöjande strukturpolitiska åtgärderna i regeringsprogrammet är frångående av de nuvarande system som innehåller incitament till frånvaro i arbetslivet, de omfattande reformerna av arbetslöshetsförmånerna samt arbetsmarknadsreformerna för en flexiblare arbetsmarknad. De åtgärder som hittills har genomförts bedöms på längre sikt stärka sysselsättningen strukturellt med cirka

105 000 personer och de offentliga finanserna med sammanlagt cirka 2,5 miljarder euro genom den ökade sysselsättningen. Åtgärdernas beräknade effekt överstiger sålunda den i bilaga D till regeringsprogrammet eftersträvade effekt som innebär 100 000 nya sysselsatta och som ska stärka de offentliga finanserna med 2,0 miljarder euro. Det är fråga om en strukturell effekt på längre sikt, och konjunkturläget inverkar på den tidsram inom vilken den fulla effekten av åtgärderna realiserar.

Finland har som mål att öka forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 % av bruttonationalprodukten före 2030. I enlighet med FoU-finansieringslagen höjs den statliga FoU-finansieringen så att beloppet av fullmakterna och anslagen 2030 motsvarar 1,2 % av bruttonationalprodukten. Genom satsningarna strävar man efter att förbättra kompetensen, produktiviteten och Finlands konkurrenskraft. Den statliga FoU-finansieringen beskrivs närmare i avsnitt 4.3.

Den finanspolitiska linjen

Med sin finanspolitik vill statsminister Petteri Orpos regering stärka de offentliga finanserna och vända skuldsättningstrenden i Finland. Målet på längre sikt är att balansera upp de offentliga finanserna och få skuldkvoten att börja sjunka till samma nivå som i resten av Norden.

Regeringen har beslutat om ett åtgärdspaket på ca 10 miljarder euro för att stabilisera skuldkvoten före utgången av regeringsperioden. Vilka åtgärder som ingår i paketet har bestämts i regeringsprogrammet samt på våren 2024 och hösten 2025.

Av åtgärdspaketet utgörs ca 5 miljarder euro på 2027 års nivå av åtgärder för att anpassa utgifterna inom de offentliga finanserna och ca 1,5 miljarder euro av skatteåtgärder. I åtgärdspaketet ingår dessutom åtgärder på 0,9 miljarder euro som förutsätter välfärdsområdenas egna beslut för att stärka sin ekonomi samt åtgärder på ca 0,5 miljarder euro som minskar skulden och som inte inverkar på saldot i de offentliga finanserna. I åtgärdspaketet ingår också strukturpolitiska sysselsättningsfrämjande åtgärder, genom vilka man i regeringsprogrammet eftersträvade att stärka de offentliga finanserna med ca 2 miljarder euro. Den beräknade långsiktiga strukturella effekten av de sysselsättningsåtgärder som hittills vidtagits överskrider den eftersträvade nivån, men det svaga konjunkturläget fördröjer sysselsättningsåtgärdernas stärkande effekt på de offentliga finanserna till tiden efter regeringsperioden.

Regeringen har dessutom beslutat om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten, vilka försämrar saldot i de offentliga finanserna under regeringsperioden. Utgifterna för investeringsprogrammet som huvudsakligen finansieras med kapitalinkomster fördelar sig över flera år och uppgår till cirka 0,8 miljarder euro på 2027 års nivå. Eftersom de är tidsbundna satsningar försvagar de dock inte saldot permanent. Den helhet av tillväxtåtgärder som regeringen beslutade om vid sin halvtidsöversyn våren 2025, dvs. skattelättnader som påskyndar den ekonomiska tillväxten och de anpassningsåtgärder som fastställts för finansieringen av dem, försvagar dessutom saldot i de offentliga finanserna på 2027 års nivå med ca 1,3 miljarder euro, när åtgärdernas gynnsamma inverkan på den ekonomiska tillväxten inte har beaktats. Eftersom de positiva totalekonomiska effekterna av tillväxtåtgärderna realiserar med fördröjning ökar man, som ett led i finansieringen av tillväxtåtgärderna som det beslutades om vid halvtidsöversynen, med ett engångsbelopp den överföring från Statens pensionsfond som görs för att täcka pensionsutgifter som betalas ur statsbudgeten, så att statens behov av upplåning minskar med cirka 1 miljard euro 2027.

Regeringen har förbundit sig att genomföra de sparåtgärder som det redan beslutats om och att besluta om ersättande besparingar om den fastställda nivån annars inte uppnås genom åtgärderna. Regeringen har också förbundit sig att iaktta beslutet om statens utgiftsram. Vid ramförhandlingarna våren 2026 drog regeringen upp riktlinjer för nya besparingar genom vilka man ersätter, dvs. omfördelar, vissa tidigare vidtagna anpassningsåtgärder, säkerställer att utgiftsramen iakttas och finansierar de nya

tillväxtåtgärder som det beslutats om vid ramförhandlingarna. Besparingarna uppgår till cirka 0,4 miljarder euro 2027 och stiger till drygt 0,5 miljarder euro fram till 2030.

I enlighet med regeringsprogrammet sörjer Finland för upprätthållandet och utvecklandet av sin försvarsförmåga med beaktande av förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön. Regeringen riktar ytterligare satsningar på försvaret, som ökar försvarsutgifterna enligt Natos definition till uppskattningsvis 3,2 % av bruttonationalprodukten fram till år 2030. Finland har förbundit sig att höja försvarsutgifterna till 3,5 % av bruttonationalprodukten senast 2035.

3. Mål och regler som styr skötseln av de offentliga finanserna

3.1. Finanspolitiska regler och uppställande av mål

Uppställande av mål enligt den nationella finanspolitiska lagen

Enligt den finanspolitiska lag som trädde i kraft vid ingången av 2026 (lagen om skötseln av de offentliga finanserna, 1440/2025) ska skötseln av de offentliga finanserna styras med av statsrådet uppställda mål för statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda nominella saldo. Som en ny nationell finanspolitisk regel ska ett mål för valperioden ställas upp i början av valperioden för valperiodens sista år. Ett valperiodsövergripande mål ska ställas upp före mitten av valperioden i form av ett genomsnittligt saldo för den kommande perioden på åtta år. Vid uppställandet av målen iakttas de villkor som ställs i lagen¹.

Den nya målsättningarna träder formellt i kraft först under valperioden 2027—2031. Statsrådet tillsatte den 30 oktober 2025 en finanspolitisk parlamentarisk arbetsgrupp som den 25 februari 2026 kom överens om ett valperiodsövergripande mål för 2027—2033 på ca 3 % samt ett preliminärt mål för valperioden för 2031 på 2—2,5 % i förhållande till BNP för statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda underskott. Den finanspolitiska parlamentariska arbetsgruppen kom dessutom överens om att man ska ansöka om förlängning av anpassningsperioden från fyra till sju år i den medelfristiga plan som lämnas till EU sommaren 2027. Målet för valperioden uppdateras i december 2026. Båda målen ställs formellt upp hösten 2027 i valperiodens första plan för de offentliga finanserna, där det också presenteras åtgärder för att uppnå målet för valperioden.

Förfarande vid alltför stora underskott och korrigerande nettoutgiftsbana

Europeiska unionens råd beslutade den 20 januari 2026 i enlighet med artikel 126.6 i EUF-fördraget om förekomsten av ett alltför stort underskott i Finland och gav samtidigt en rekommendation i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget (nedan EDP-rekommendationen) för att åtgärda situationen. I rekommendationen rekommenderar rådet att den maximala ökningen av nettoutgifterna² begränsas

¹ Vid uppställandet av målen ska följande villkor iakttas: Statsrådet ska 1) ställa upp saldomålen så att de främjar iakttagandet av EU:s referensvärden för underskott och skuld, 2) ställa upp saldomålen så att de uppfyller åtminstone de åtaganden som anges i den medelfristiga plan som ska lämnas till EU i början av valperioden, dvs. så att de följer nettoutgiftsbanan, 3) ställa upp saldomålet för valperioden så att det främjar uppnåendet av det valperiodsövergripande saldomålet, och 4) ställa upp det valperiodsövergripande saldomålet, så att skuldsättningen i den offentliga sektorn i förhållande till bruttonationalprodukten beräknas minska under en referensperiod som omfattar de åtta följande kalenderåren i riktning mot det långsiktiga målet för de offentliga finanserna med i genomsnitt minst 0,75 procentenheter per år eller förbli lägre än målet, om inte bestämmelserna i 1 eller 2 punkten förutsätter uppställande av ett mer krävande saldomål. De första målen som ska ställas upp 2027 ställs enligt övergångsbestämmelsen endast i enlighet med de skyldigheter som följer av EU-lagstiftningen (villkoren 1 och 2).

² Enligt artikel 2.2. i förordning (EU) 2024/1263 avses med 'nettoutgifter' offentliga utgifter efter avdrag för ränteutgifter, diskretionära åtgärder på inkomstsidan, utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder. Med nettoutgifter avses sålunda offentliga samfunds utgifter från vilka sådana poster dragits

2026—2028 (korrigerande nettoutgiftsbana) och att situationen med ett alltför stort underskott korrigeras senast 2028.

I rekommendationen ger rådet Finland tid till den 30 april 2026 för att utifrån rådets rekommendation vidta åtgärder för att korrigera det alltför stora underskottet och lägga fram en rapport om de åtgärder som vidtagits. Rapporten ska offentliggöras. Efter detta ska Finland halvårsvis rapportera hur genomförandet av rekommendationen framskrider tills det alltför stora underskottet har korrigerats. Kommissionens första bedömning av hur effektiva de vidtagna åtgärderna är ges i början av juni.

I enlighet med 6 § 3 mom. i den nya finanspolitiska lagen ska statsrådet vidta åtgärder i enlighet med de EDP-rekommendationer som getts Finland eller åtgärder med motsvarande konsekvenser för de offentliga finanserna inom den tid som anges i rekommendationerna samt lämna en redogörelse om detta till riksdagen. Redogörelsen ska innehålla en utredning om de lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som behövs. Statsrådet ska lämna en i den finanspolitiska lagen avsedd redogörelse till riksdagen under vårsessionen 2026. En rapport enligt rådets rekommendation om de åtgärder som vidtagits på basis av rekommendationen lämnas till EU den 30 april 2026 som en del av den årliga uppföljningsrapporten om den medelfristiga planen.

Andra finanspolitiska mål och regler

Det viktigaste finanspolitiska målet i regeringsprogrammet är att stabilisera den offentliga skuldsättningens andel av BNP fram till år 2027. När regeringsprogrammet utarbetades bedömdes det att detta skulle kräva att underskottet i de offentliga finanserna minskar till högst 1 procent i förhållande till BNP under valperioden, dvs. fram till 2027.

Ett viktigt verktyg i styrningen av regeringens finanspolitik är statens ramförfarande, som fastställer ett maximibelopp för cirka 85 % av utgifterna i statsbudgeten. Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande, reella totala ramar som gjorts upp för valperioden och i vilka man årligen endast gör behövliga justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Regeringsprogrammets föresatser och andra åtgärder genomförs inom de gränser som ramen för valperioden tillåter. Ramarna för statsfinanserna behandlas i avsnitt 4.

3.2. Finansministeriets bedömning av iakttagandet av finanspolitiska regler och mål

Iakttagande av regeringsprogrammets mål

Enligt finansministeriets prognos ökar skuldkvoten i slutet av valperioden och 2027 är underskottet i de offentliga finanserna 4,6 % i förhållande till BNP. Mot bakgrund av prognosen kommer det mål som gäller stabilisering av skuldsättningen i den offentliga sektorn i förhållande till BNP och underskottet sålunda inte att uppnås. Uppnåendet av målen har försvårats bl.a. av det svaga konjunkturläget samt av ökningen av ränteutgifter och försvarsutgifter.

Iakttagande av den korrigerande nettoutgiftsbanan

Bedömningen av genomförandet av de rekommendationer som getts vid förfarandet vid alltför stora underskott och av effektfulla åtgärder baserar sig på iakttagandet av den korrigerande nettoutgiftsbanan enligt rådets rekommendation. Kommissionen grundar sin preliminära bedömning av de effektiva åtgärderna på en prognos över nettoutgifternas utveckling och bedömer situationen på nytt på basis av utfalluppgifter om nettoutgifterna. Förfarande vid alltför stora underskott kan framskrida endast på basis

av som de nationella regeringarna endast har begränsade möjligheter att påverka eller vilkas effekt endast är temporär. Dessutom tillåts en ökning av utgifterna i det fall att inkomsterna har ökat på motsvarande sätt.

av utfallssuppgifter. Avvikelser från den korrigerande nettoutgiftsbanan övervakas på basis av verkliga avvikelser med hjälp av det korrigerande kontrollkonto som kommissionen inrättar för varje medlemsstat.

Vid bedömningen av iakttagandet av EDP-rekommendationen beaktas den nationella s.k. försvarsundantagsklausulen³. Ökningen av försvarsutgifterna jämfört med år 2021 är i förhållande till BNP enligt finansministeriets prognos denna vår 1,5 % år 2026, 1,6 % år 2027 och 1,7 % år 2028. Ökningen av försvarsutgifterna beaktas på det s.k. utvidgade korrigerande kontrollkontot. Det har redogjorts för bedömningen av de effektiva åtgärderna och det korrigerande kontrollkontot i den årliga uppföljningsrapport om den medelfristiga planen som lämnas till EU den 30 april 2026.

Korrigerande nettoutgiftsbana och förändring i nettoutgifterna, %

	2025	2026	2027	2028
Ökning av nettoutgifterna, FM prognos våren 2026 (vintern 2025)	-0,6 (-0,1)	4,6 (4,0)	3,3 (2,3)	3,2 (3,3)
Korrigerande nettoutgiftsbana		1,3	1,5	1,8

Enligt finansministeriets bedömning iakttar Finland, med beaktande av minskningen av nettoutgifterna 2025 och försvarsundantagsklausulen, den korrigerande nettoutgiftsbanan 2026.⁴ Däremot kommer man 2027 enligt finansministeriets bedömning att avvika från den korrigerande nettoutgiftsbanan, och om denna avvikelse realiserar finns det en risk att det kan anses att Finland inte har vidtagit effektiva åtgärder för att korrigera det alltför stora underskottet. Om avvikelsen realiserar bör man dock i helhetsbedömningen i utfallssuppgifterna beakta det förändrade ekonomiska läget till följd av krisen i Mellanöstern och en högre inflation än vad som tidigare beräknats.

Kalkyl över kontrollkontot, % av BNP

	2026	2027	2028
Korrigerande kontrollkonto			
Årsavvikelse	1,7	0,9	0,8
Ackumulerad avvikelse	0,8	1,7	2,4
Utvidgat korrigerande kontrollkonto			
Ackumulerad avvikelse	-0,7	0,2	0,9

På grund av att försvarsundantagsklausulen utnyttjas korrigeras det alltför stora underskottet långsammare än enligt den tidsfrist som ställts i den korrigerande nettoutgiftsbanan. Det nominella underskottet i de offentliga finanserna förblir över 3 % 2028 enligt finansministeriets prognos denna vår, och det alltför stora underskottet korrigeras sålunda inte 2028. Det är möjligt att få tilläggstid för korrigeringen av det alltför stora underskottet, om den korrigerande nettoutgiftsbanan har iakttagits. Iakttagande av den korrigerande nettoutgiftsbanan 2028 förutsätter att de avvikelser som eventuellt

³ Finland ansökte i april 2025 om aktivering av den nationella undantagsklausulen på grund av ökade försvarsutgifter som en del av den samordnade aktivering som rådet inlett. Rådet antog den 8 juli 2025 en rekommendation om aktivering av den nationella undantagsklausulen för 2025—2028.

⁴ Den faktiska ökningen av nettoutgifter 2025 jämförs med kommissionens höstprognos (1,2 %) och den negativa avvikelse som följer av detta (credit) bokförs på det korrigerande kontrollkontot. Denna avvikelse kumuleras för de följande åren och beaktas sålunda vid granskningen av iakttagandet av den korrigerande nettoutgiftsbanan 2026—2028.

uppstått 2027 också korrigeras 2028. Detta innebär enligt finansministeriets bedömning ett större anpassningsbehov 2028 än beräknat, sammanlagt cirka 2,7 miljarder euro.

Den nya regering som börjar efter riksdagsvalet utarbetar en ny medelfristig plan för valperioden 2027—2031. Planen ska i enlighet med den nationella finanspolitiska lagstiftningen utarbetas så att utkastet till planen, inklusive de strukturella reformer och investeringar som ligger till grund för nettoutgiftsbanan och förlängningen, ingår i regeringsprogrammet. Kommissionens referensbana begärs i november-december 2026 för det nationella uppställandet av mål. Kommissionens referensbana iakttar den korrigerande nettoutgiftsbanan till det sista året av det alltför stora underskottet, dvs. till år 2028.

3.3. Statsrådets bedömning av iakttagandet av finanspolitiska regler och mål

Enligt 5 § i den finanspolitiska lagen ska statsrådet åtminstone i samband med den årliga justeringen av planen för de offentliga finanserna och beredningen av budgetpropositionen göra en helhetsbedömning av huruvida det saldomål för valperioden som ställts upp med stöd av 3 § har uppnåtts.

Dessutom ska statsrådet enligt 5 § vidta de åtgärder som statsrådet anser behövliga för att korrigera de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet, om det av helhetsbedömningen framgår att saldomålet för valperioden inte kommer att uppnås eller att det beräknade nominella saldot för det innevarande eller följande året i förhållande till bruttonationalprodukten är lägre än -2,5 procent i fråga om de offentliga finanserna som helhet (den s.k. bestämmelsen om tidig varning), eller om Europeiska kommissionen eller Europeiska unionens råd i samband med den multilaterala övervakningen av medlemsstaternas ekonomiska politik har bedömt att det finns en risk att Finland avviker från den nettoutgiftsbana som rådet godkänt för Finland med stöd av den förordning som avses i 2 §.

I enlighet med den nya finanspolitiska lagen som trädde i kraft vid ingången av 2026 ska ett mål för valperioden ställas upp för första gången formellt först hösten 2027 i valperiodens första plan för de offentliga finanserna. Därför kan statsrådet inte under denna valperiod göra en bedömning av om målet för valperioden har uppnåtts. Den ovannämnda bestämmelsen om tidig varning träder i kraft först 2031, varför bedömningarna av hur den iakttagas kan göras först efter det. Statsrådets bedömning fokuserar av denna anledning på att bedöma iakttagandet av de rekommendationer som Finland fått vid förfarandet vid alltför stora underskott.

Statsrådet instämmer i finansministeriets bedömning, som presenterats ovan och i uppföljningsrapporten om den medelfristiga planen, av att effektiva åtgärder har vidtagits för att korrigera det alltför stora underskottet 2026 och att det finns risk för att det uppstår en avvikelse i den korrigerande nettoutgiftsbanan i fråga om 2027. Om avvikelsen för 2027 bekräftas i utfallsuppgifterna våren 2028, anser statsrådet det vara motiverat att kommissionen i sin helhetsbedömning beaktar att avvikelsen förklaras av det förändrade ekonomiska läget till följd av krisen i Mellanöstern och det att inflationen stigit högre än vad som beräknats tidigare. Statsrådet fäster uppmärksamhet vid de ersättande åtgärder som statsrådet fastställde vid sina förhandlingar den 22 april 2026 och som har inkluderats i planen för de offentliga finanserna. Statsrådet följer situationen och bedömer behovet av att vidta åtgärder hösten 2026.

4. Statsfinanserna

4.1. Rambestämmelsen för statsfinanserna

Beslut om ramen för valperioden 2024—2027 fattades i samband med regeringens första rambeslut den 9 oktober 2023. Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande, reella totala ramar som gjorts upp för valperioden och i vilka man årligen endast gör behövliga justeringar av pris- och

kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Ramsystemet grundar sig på ex ante-utvärdering, vilket innebär att systemet begränsar beloppet av utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten.

Syftet med utgiftsregeln är att begränsa det totala beloppet av utgifter som skattebetalaren ska betala samt att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet inom statsfinanserna.

Ramförfarandet ställer ett maximibelopp för cirka 85 % av utgifterna i statsbudgeten. Utanför ramen för statsfinanserna lämnas sådana utgifter som växlar med konjunkturerna och med den automatiska finansieringen, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegarantin, det allmänna bostadsbidraget samt det grundläggande utkomststødet. De nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen till den del som gäller effekterna på utgifterna av de ändringar som görs i grunderna för utgifterna. Utanför ramen lämnas dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, de finansiella investeringarna och de utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående. Ramen omfattar inte heller fonder utanför statens budgetekonomi eller andra statsfinanser utanför statens budgetekonomi. Ekonomin för Gårdsbrukets utvecklingsfond (Makera) räknas dock in i ramen till den del det i budgetmotiveringen tas ställning till utgiftsbeloppen för den.

I ramen ingår även tilläggsbudgetarna, för vilka det har reserverats en viss andel i ramarna, en så kallad tilläggsbudgetreserv. I de årliga rambesluten ges även ramar för anslagen för de olika förvaltningsområdena, men det är endast de totala ramarna för valperioden, dvs. utgiftstaket, som är bindande. Omfördelningar kan göras mellan förvaltningsområdena. Mellan ramen för valperioden och de förvaltningsområdesspecifika ramarna finns utöver tilläggsbudgetreserven också en reserv som fördelas senare, en s.k. ofördelad reserv. Om utgiftsnivån efter tilläggsbudgetarna stannar under ramnivån kan skillnaden, dock högst 200 miljoner euro, följande år trots ramen användas för utgifter av engångsnatur.

I detta rambeslut genomför regeringen sådana utgiftsbesparingar i ramutgifterna som det fattats beslut om i samband med budgetförhandlingarna hösten 2025 och som uppgår till sammanlagt 228 miljoner euro 2027⁵. På basis av detta beslutade regeringen vid ramförhandlingarna att efter prövning minska ramen för valperioden med 223 miljoner euro jämfört med rambeslutet våren 2025.

Det tidsbundna investeringsprogrammet i enlighet med regeringsprogrammet beaktas som en strukturell korrigering av ramnivån, dvs. ramen för valperioden höjs i enlighet med utgifterna. I planen för de offentliga finanserna ingår 2027 anslag som hänför sig till investeringsprogrammet till ett belopp som är 40 miljoner större än i föregående ram. Detta beaktas som en faktor som höjer ramnivån. Höjningen av ramnivån minskas av de nedskärningar i fullmakterna och anslagen för investeringsprogrammet som man som en del av anpassningshelheten beslutade om vid budgetförhandlingarna hösten 2025. Dessutom finansieras en del av utvidgningen av investeringsprogrammet inom den ramreservering som gjordes våren 2025.

Det nya och tillfälliga bistånd i form av försvarsmateriel och civila materiel samt humanitära bistånd som på grund av Rysslands anfallskrig avsetts till stöd för Ukraina täcks med medel utanför ramen. De nämnda utgifterna, som baserar sig på bilaterala eller multilaterala avtal, beaktas som en strukturell korrigering av ramnivån, dvs. ramen för valperioden höjs i enlighet med utgifterna. Planen för de

⁵ Beloppet omfattar inte de nedskärningar i fullmakter och anslag som ingår i regeringens investeringsprogram, eftersom de behandlas nedan i samband med strukturella korrigeringar i ramen.

offentliga finanserna innehåller en ramreservering på 200 miljoner euro för stöd till Ukraina 2027, det sista år som ramen för valperioden omfattar.

Ramen för valperioden för 2027 (enligt 2027 års priser), mn euro

	2027
Rambeslutet 30.4.2025	78 059
Justeringar av pris- och kostnadsnivån	1 626
Strukturella justeringar	-113
Sänkning av ramnivån efter prövning	-223
Justerad ramnivå för valperioden (inkl. tilläggsbudgetreserven)	79 348

4.2. Utvecklingen av utgifterna samt anslagsramen inom budgetekonomin

Utvecklingen av utgifterna inom budgetekonomin 2027—2030

Utgifterna inom budgetekonomin beräknas 2027 uppgå till cirka 92,0 miljarder euro, vilket är cirka 1,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2026. Den ökade anslagsnivån jämfört med 2026 beror bland annat på lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar (cirka 1,3 miljarder euro) 2027. Samtidigt minskar utgifterna på grund av de reformer och utgiftsbesparingar som statsminister Petteri Orpos regering har fastställt (cirka 0,8 miljarder euro).

Utgifterna inom budgetekonomin beräknas under ramperioden uppgå till i genomsnitt 94,8 miljarder euro enligt prisnivån 2027. År 2030 beräknas utgifterna i budgeten uppgå till 96,4 miljarder euro (enligt prisnivån 2027), vilket är cirka 4,5 miljarder euro mer än de uppskattade utgifterna för 2027. Den högre utgiftsnivån förklaras av det beslut som statsminister Orpos regering fattat att höja försvarsutgifterna till 3,2 procent av BNP (ca 2,2 miljarder euro) och av de ökade ränteutgifterna för statsskulden (ca 2,2 miljarder euro).

Utgifter utanför ramen

Utgifterna utanför ramen beräknas 2027 uppgå till 13,1 miljarder euro, vilket är cirka 0,7 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2026. Ökningen förklaras framför allt av de ökade ränteutgifterna. Samtidigt minskar utgifterna till följd av att de utgifter som motsvarar inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument upphör.

Det totala beloppet av utgifterna utanför ramen är i genomsnitt 14,2 miljarder euro under ramperioden. Utgifterna för räntorna på statsskulden beräknas uppgå till 3,2 miljarder euro 2026 och gradvis stiga till 6,3 miljarder euro 2030. Detta är den största förklarande faktorn till att också utgifterna utanför ramen stiger till över 15 miljarder euro i början av nästa decennium.

Utgifter utanför ramen, md euro

	2026 (budget)	2027	2028	2029	2030
Konjunkturrelaterade utgifter	4,2	4,2	4,1	3,9	3,8
Kompensation till kommunerna på grund av ändringar i beskattningsgrunderna	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1
Utgifter motsvarande inkomster från EU	1,4	1,3	1,4	1,5	1,4
Ränteutgifter	3,2	4,1	4,8	5,5	6,3

	2026 (budget)	2027	2028	2029	2030
Finansiella investeringar	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Tekniska genomgångsposter	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Mervärdesskatteanslag	1,9	2,2	2,4	2,2	2,5
Överföring till statens televisions- och radiofond	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument	0,4	0	0	0	0
Räntestödsutgifter och borgensättningar för statsunderstödd bostadsproduktion	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Sammanlagt	12,5	13,1	14,0	14,5	15,3

Justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella justeringar

De lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringarna höjer det totala beloppet av utgifterna i ramen för 2027—2030 med cirka 1,3 miljarder euro jämfört med rambeslutet våren 2025, när effekten av övergången till pris- och kostnadsnivån för 2027 beaktas. Den priskorrigerings som görs i ramnivån på basis av andra utgifter än sådana som indexjusteras enligt lag eller avtal höjer ramnivån med cirka 0,3 miljarder euro 2025—2027.

Till följd av strukturella justeringar sjunker ramnivån med drygt 0,1 miljarder euro 2027. Den mest betydande strukturella justeringen är sänkningen av ramnivån med cirka 0,6 miljarder euro, eftersom det anslag som reserverats för justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering och ramreserveringen inte kan användas för andra ändamål. I ljuset av välfärdsområdenas bokslutsprognoser för 2025 kan beredskapsanslaget sänkas för 2027. Därmed sänks även ramnivån i motsvarande grad. Samtidigt har man berett sig på att stödja Ukraina med en ny ramreservering. De strukturella justeringarna innefattar också ändringar i anslagsbehovet för regeringens investeringsprogram. Beslut om ändringarna har fattats efter det föregående rambeslutet. Dessutom har det gjorts ett flertal ändringar i tidsplanen och några ändringar i grunderna under moment utanför ramen. De strukturella justeringarna samt justeringarna av pris- och kostnadsnivån beskrivs närmare i bilaga 2. Med beaktande av nivån på utgifterna inom ramen i detta beslut om ramarna för statsfinanserna blir den ofördelade reserven 185 miljoner euro 2027.

Ramarna för statsfinanserna enligt förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2027—2030, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2027

	2027	2028	2029	2030
23. Statsrådets kansli	244	236	236	241
Ramutgifter	226	217	216	221
Utgifter utanför ramen	18	19	20	20
24. Utrikesministeriet	1 135	1 061	1 060	1 069
Ramutgifter	1 060	991	990	999
Utgifter utanför ramen	74	70	70	70
25. Justitieministeriet	1 301	1 286	1 315	1 307
Ramutgifter	1 236	1 223	1 250	1 241
Utgifter utanför ramen	64	63	65	65
26. Inrikesministeriet	2 051	2 052	1 930	1 930
Ramutgifter	1 798	1 812	1 796	1 790
Utgifter utanför ramen	253	240	134	140
27. Försvarsministeriet	6 732	7 921	8 961	9 164
Ramutgifter	5 736	6 757	7 911	7 873
Utgifter utanför ramen	996	1 164	1 049	1 292

	2027	2028	2029	2030
28. Finansministeriet	42 928	43 809	44 145	44 306
Ramutgifter	42 505	43 326	43 600	43 699
Utgifter utanför ramen	423	483	546	606
29. Undervisnings- och kulturministeriet	9 079	9 056	8 974	8 989
Ramutgifter	8 950	8 928	8 845	8 858
Utgifter utanför ramen	130	128	129	131
30. Jord- och skogsbruksministeriet	2 618	2 534	2 519	2 515
Ramutgifter	1 655	1 594	1 578	1 574
Utgifter utanför ramen	963	941	941	941
31. Kommunikationsministeriet	3 679	3 803	3 451	3 262
Ramutgifter	2 496	2 621	2 269	2 080
Utgifter utanför ramen	1 182	1 182	1 182	1 182
32. Arbets- och näringsministeriet	2 595	2 680	2 661	2 302
Ramutgifter	2 060	2 100	1 874	1 632
Utgifter utanför ramen	535	579	787	670
33. Social- och hälsovårdsministeriet	14 937	14 829	14 763	14 585
Ramutgifter	10 701	10 720	10 815	10 813
Utgifter utanför ramen	4 236	4 109	3 948	3 772
35. Miljöministeriet	421	377	362	359
Ramutgifter	285	242	231	230
Utgifter utanför ramen	136	135	132	129
36. Räntor på statsskulden	4 089	4 827	5 502	6 256
Ramutgifter	-	-	-	-
Utgifter utanför ramen	4 089	4 827	5 502	6 256
Huvudtitlarna sammanlagt	91 974	94 636	96 043	96 447
Ramutgifter inom förvaltningsområdena sammanlagt¹	78 863	80 685	81 527	81 162
Utgifter utanför ramen sammanlagt	13 111	13 951	14 516	15 285
Ramen för valperioden¹	79 348	-	-	-
— Ramutgifter inom förvaltningsområdena sammanlagt	78 863	-	-	-
— Tilläggsbudgetreserv	300	-	-	-
— Ofördelad reserv	185	-	-	-

¹⁾ Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman.

4.3. Riktlinjer för budgetekonomin 2027—2030

Helheter av anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om

Regeringen har i regeringsprogrammet, i planen för de offentliga finanserna våren 2024 och i samband med budgetpropositionen för 2026 beslutat om betydande anpassningsåtgärder i fråga om de offentliga finanserna. Åtgärderna innefattar utöver besparingar även utgiftsökningar och åtgärder som ökar inkomsterna.

När man beaktar åtgärderna i regeringsprogrammet (bilaga B), de ytterligare anpassningsåtgärderna våren 2024 (och de beslut från våren 2025 och våren 2026 som preciserar båda) samt de nya ytterligare anpassningsåtgärder som det beslutades om hösten 2025, uppgår nettoinbesparingarna i anslagen i statens budgetekonomi till sammanlagt cirka 4,3 miljarder euro på 2027 års nivå. Dessutom ökar skatteanpassningsåtgärderna skatteinkomsterna med sammanlagt cirka 1,5 miljarder euro 2027.

I beslutet om ramarna för statsfinanserna 2027—2030 har man beaktat de utgiftsbesparingar, utgiftsökningar samt inkomstökningar som hänför sig till statens budgetekonomi i de ovannämnda helheterna. Till vissa delar har konsekvensbedömningarna av åtgärderna och fördelningen på de olika sektorerna inom den offentliga ekonomin preciserats efter det att riktlinjerna drogs upp.

Utöver de ovan beskrivna åtgärderna för att stärka de offentliga finanserna beslutade regeringen vid halvtidsöversynen våren 2025 även om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och finansiera tillväxtåtgärder. De anpassningsåtgärder som det beslutats om som en del av finansieringen av tillväxtåtgärderna minskar budgetanslagen med cirka 0,2 miljarder euro och ökar inkomsterna inom budgetekonomin med cirka 0,6 miljarder euro. Helheten av tillväxtåtgärder försämrar balansen i budgetekonomin enligt en statisk bedömning med något under 1,3 miljarder euro 2027. I summan har beaktats skattesänkningarna samt de utgiftsbesparingar, skatteåtstramningar och andra inkomstökningar som det beslutats om för att finansiera skattesänkningarna.

Vid ramförhandlingarna våren 2026 drog regeringen dessutom upp riktlinjer för nya besparingar genom vilka man ersätter, dvs. omfördelar, vissa tidigare vidtagna anpassningsåtgärder, säkerställer att utgiftsramen iakttas och finansierar de nya tillväxtåtgärder som det beslutats om vid ramförhandlingarna. Besparingarna uppgår till cirka 0,4 miljarder euro 2027 och stiger till drygt 0,5 miljarder euro 2030.

Regeringens åtgärder granskas i större utsträckning ur hela den offentliga ekonomins synvinkel i avsnitt 8.

Statsförvaltningens omkostnadsbesparingar och produktivhetsprogram

Genom det produktivhetsprogram som det beslutats om i regeringsprogrammet eftersträvas en omkostnadsbesparing på cirka 240 miljoner euro 2027. Dessutom beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2024 att permanent minska omkostnaderna med cirka 150 miljoner euro per år från och med 2025. Det har skett vissa ändringar i helheten, men effekterna av produktivhetsprogrammet realiserar nästan fullt ut.

I samband med ramförhandlingarna våren 2025 beslutade regeringen att som ett led i finansieringen av tillväxtåtgärderna rikta en ytterligare besparing på 130 miljoner euro per år till statsförvaltningens omkostnader, utöver vad som beskrivs ovan, från och med 2026. Besparingarna har i huvudsak riktats till ämbetsverkens omkostnadsmoment. I samband med budgetförhandlingarna hösten 2025 beslutade regeringen om en helhet av ytterligare anpassningar som inbegrep en ytterligare besparing på 25 miljoner euro i omkostnaderna från och med 2027. Vid ramförhandlingarna våren 2026 beslutade regeringen dessutom om en ytterligare besparing på 48 miljoner euro per år. Besparingarna har nu fördelats på förvaltningsområdena i förhållande till förvaltningsområdenas omkostnader och med beaktande av olika sparmål. Sparbeloppen per förvaltningsområde på 25 miljoner euro och 48 miljoner euro presenteras i de förvaltningsområdesspecifika riktlinjerna nedan. I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2027 fördelas besparingen utifrån ministeriernas förslag på moment.

Vid ramförhandlingarna våren 2026 beslutade regeringen också att införa en gradvis tilltagande (0,25 / 0,5 / 0,75 / 1 %) minskning som baserar sig på produktiviteten. Minskningen sänker anslagen inom budgetekonomin med sammanlagt något under 12 miljoner euro 2027 och effekten stiger till 118 miljoner euro på 2030 års nivå. Den minskning som baserar sig på produktiviteten har redan fördelats på moment.

I tabellen nedan beskrivs de omkostnadsbesparingar enligt huvudtitel som det beslutats om under valperioden. Besparingarna är i tabellen uttryckta i förhållande till den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023. Beloppen beskriver således de totala besparingar som det fattats beslut om under den pågående valperioden. Tabellen innehåller för jämförelsens skull också omkostnaderna i den ordinarie budgeten för 2026. Det är bra att notera att anslagsnivån för 2026 redan innehåller en del av besparingarna under valperioden. I en del huvudtitlar har besparingar riktats också till andra moment än

ämbetsverkens egentliga omkostnadsmoment. Hur besparingarna riktas till finansieringen av olika ämbetsverk beskrivs närmare nedan i de förvaltningsområdesspecifika riktlinjerna.

Omkostnadsbesparingar som det beslutats om under valperioden 2027—2030, per huvudtitel, samt anslagen för omkostnaderna i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

Huvudtitel	Omkostnader, budget 2026	2027	2028	2029	2030
Riksdagen	122,8	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Republikens presidents kansli	12,0	-0,6	-0,6	-0,7	-0,8
Statsrådets kansli	179,2	-23,1	-23,6	-24,3	-25,3
Utrikesministeriet	267,3	-17,5	-18,2	-19,4	-20,8
Justitieministeriet	1 028,9	-35,0	-38,8	-43,1	-48,6
Inrikesministeriet	1 629,1	-49,1	-52,9	-58,7	-66,2
Försvarsministeriet	2 642,6	-52,3	-55,9	-61,2	-68,2
Finansministeriet	1 020,1	-124,6	-128,9	-135,4	-143,8
Undervisnings- och kulturministeriet	275,3	-33,7	-34,6	-35,9	-37,6
Jord- och skogsbruksministeriet	244,3	-29,6	-30,7	-32,5	-34,7
Kommunikationsministeriet	211,4	-37,9	-38,9	-40,3	-42,1
Arbets- och näringsministeriet	433,7	-53,5	-55,6	-58,7	-62,9
Social- och hälsovårdsministeriet	680,7	-59,0	-61,5	-65,2	-69,9
Miljöministeriet	121,4	-11,1	-11,6	-12,3	-13,3
Sammanlagt ämbetsverkens omkostnadsmoment¹	8 868,8				
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-47,7	-46,7	-46,7	-46,7
Omfördelningar på statsunderstöd	-	-13,6	-13,7	-13,9	-14,2
Sammanlagt		-592,9	-616,6	-652,6	-699,3

¹⁾ Omfattar utöver de egentliga omkostnadsmomenten följande moment till vilka det har riktats omkostnadsbesparingar: 29.10.20 Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete, 30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, 33.03.50 Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet, 33.10.60 Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder samt 35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter.

Besparingar i statsunderstöden

Nivån på de besparingar i statsunderstöden som det beslutats om i regeringsprogrammet våren 2024 och våren 2026 uppgår till cirka 349 miljoner euro under ramperioden. Besparingen är i tabellen uttryckt i förhållande till den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023. Största delen av besparingen hänför sig till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, där besparingen riktas till understöd till föreningar och stiftelser, samt till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, där besparingen riktas till olika användningsändamål. Dessutom sänks nivån på statsunderstöden inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde med sammanlagt 16,7 miljoner euro. Inom de övriga förvaltningsområdena är besparingarna mindre omfattande.

Vid ramförhandlingarna våren 2026 riktades en besparing på 50 miljoner euro till statsunderstöden inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Samtidigt anvisades 25 miljoner euro till välfärdsområdena för att delas ut till föreningar och stiftelser som främjar hälsa och social välfärd. Utgiftsökningen syns inte i tabellen, dvs. den minskar inte de totala besparingarna i statsunderstödet.

Besparingar i statsunderstöden enligt huvudtitel, mn euro

Huvudtitel	2027	2028	2029	2030
Utrikesministeriet	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Justitieministeriet	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Försvarsministeriet	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Undervisnings- och kulturministeriet	-135,2	-135,2	-135,2	-135,2
Jord- och skogsbruksministeriet	-16,7	-16,7	-16,7	-16,7
Arbets- och näringsministeriet	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Social- och hälsovårdsministeriet	-190,0	-190,0	-190,0	-190,0
Sammanlagt	-348,5	-348,5	-348,5	-348,5

Regeringens investeringsprogram

Under valperioden genomför regeringen ett tidsbundet investeringsprogram som finansierar projekt som stöder förutsättningarna för hållbar tillväxt. Investeringsprogrammet är i sin helhet cirka 4,7 miljarder euro i och med höjningen vid ramförhandlingarna våren 2026 (ca 0,2 miljarder euro). Av detta finansieras cirka 0,3 miljarder euro inom ramen och resten huvudsakligen med kapitalinkomster.

De fastställda fullmakterna och anslagen i investeringsprogrammet stiger i och med rambeslutet till sammanlagt nästan 4,7 miljarder euro, när man också beaktar de tillägg som avses bli inkluderade i tilläggsbudgetpropositionerna för 2026. Av anslagen för hela investeringsprogrammet uppgår den andel som infaller under ramperioden 2027—2030 till cirka 2,2 miljarder euro.

Regeringen har som en del av investeringsprogrammet kommit överens om tilläggsfinansiering eller ny finansiering för följande projekt:

- Fördjupning av farleden till Lovisa
- Korsningen vid Käla på stamväg 51
- Anslutningsarrangemang till riksväg 9 vid Suonenjoki centrum
- Ökning av djupet i Vasa hamnled
- Elektrifiering av Vasa hamnbana
- Riksväg 8, Ytterjeppo planskilda anslutning
- Breddning av riksväg 8 på avsnittet Bäckliden—Brännbacken
- Tilläggsfinansiering för Hamnvägens anslutning och anslutningen vid Täkter, Ingå
- Planskild anslutning vid Getberget, Kyrkslätt
- Karelenbanan
- Riksväg 2 vid Björneborg
- Planskild anslutning vid Lepplax
- Korsningen vid Tolosenmäki
- Riksväg 9 Ylämylly (fullmakt)
- Förbättring av riksväg 23 på avsnittet Rantala–Lajunlahti, Heinävesi
- Förbättring av landsväg 506 vid anslutningen till Karjalankatu, Juga

Utöver trafikprojekten utvidgas och förlängs försöket med valfrihet för personer som fyllt 65 år med ett år inom ramen för finansieringen av det investeringsprogram som reserverats för FPA-ersättningarna. Från 2027 överförs 21 miljoner euro till 2028.

Finansieringen av investeringsprogrammet, som huvudsakligen består av statens kapitalinkomster, har riktats till åren 2024—2026 och syns således inte längre i inkomsterna inom budgetekonomin under granskningsåren för denna plan för de offentliga finanserna. För närvarande har det budgeterats sammanlagt cirka 3,9 miljarder euro i inkomster från investeringsprogrammet, av vilka en del ännu förväntas realiseras under 2026.

Finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet

Enligt Statistikcentralens nyaste statistik var utgifterna för Finlands forsknings- och utvecklingsverksamhet sammanlagt 8,9 miljarder euro 2024, och FoU-utgifternas förhållande till bruttonationalprodukten var 3,2 %. Företagens andel av FoU-utgifterna var 68 %. Även 2022—2024 var företagens andel av de samlade utgifterna för FoU-verksamhet i genomsnitt 68 %.

Enligt lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022), nedan FoU-finansieringslagen, ska det sammanlagda beloppet av de fullmakter och anslag för forsknings- och utvecklingsverksamhet som avses i statsbudgetarna ökas fram till 2030 så att det totala beloppet motsvarar 1,2 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Som en del av ytterligare besparingar 2026 ändras FoU-finansieringslagen så att den ökning av den statliga finansieringen som uppnåendet av målet för FoU-finansieringen förutsätter uppdateras årligen enligt den ekonomiska prognos som finansministeriet utarbetar med tanke på budgetpropositionen. Detta beräknas minska behovet av statlig finansiering med 20 miljoner euro 2027.

Enligt FoU-finansieringslagen ska statens FoU-finansiering uppgå till cirka 4,04 miljarder euro 2030. Som en del av de anpassningsåtgärder som det beslutats om tidigare är avsikten att den finansiering som riktas till Sitras FoU-verksamhet från och med 2027 ska beaktas som en del av statens finansieringsandel för FoU-verksamhet (uppskattning 15 miljoner euro). Som en del av de ytterligare besparingarna våren 2026 räknas dessutom 20 miljoner euro av EU:s finansiering av FoU-projekt som en del av statens FoU-satsningar från och med 2027.

All den ökning av FoU-finansieringen enligt finansieringslagen under 2027—2030 fördelas inte enligt förvaltningsområden eller moment i denna plan för de offentliga finanserna, men genom en ramreservering skapar man beredskap för ytterligare beslut. Ytterligare beslut om fördelningen av FoU-finansieringen under 2027—2030 fattas senare i samband med kommande budgetar och planer för de offentliga finanserna.

Beloppet av FoU-finansieringen enligt finansieringslagen 2027—2030, md euro

	2027	2028	2029	2030
Nivån enligt FoU-finansieringslagen	3,39	3,61	3,83	4,04
Tidigare beslut om finansiering	3,34	3,3	3,3	3,3
Beaktande av Sitras FoU-finansiering från och med 2027	0,015	0,015	0,015	0,015
Beaktande av EU:s finansiering av FoU-projekt från och med 2027	0,02	0,02	0,02	0,02
Handlingsutrymme	0,0	0,3	0,5	0,7

I uppskattningarna av skatteinkomsterna har man därtill beaktat det avdrag för forskningssamarbete som gäller under perioden 2021—2027 samt det kombinerade avdrag för forskning och utveckling som infördes 2023.

4.3.1. Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Statsrådets kansli

Anslagsnivån under statsrådets kanslis huvudtitel är under ramperioden i genomsnitt cirka 239 miljoner euro per år. Av detta uppgår anslagen för statsrådets kanslis omkostnader under ramperioden till i genomsnitt 156 miljoner euro per år.

Av förvaltningsområdets anslag används cirka 64 % för verksamheten vid statsrådets kansli och justitiekanslersämbetet. För statsrådets gemensamma genomförande av regeringsprogrammet och andra centrala tidsbundna projekt som regeringen beslutat om, för forskningsverksamhet till stöd för statsrådets beslutsfattande samt för löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen används cirka 5 %. För löner till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare används cirka 7 % av förvaltningsområdets anslag och för andra konsumtionsutgifter cirka 9 %. Överföringsutgifternas andel på cirka 15 % utgörs främst av partistöd och investeringsutgifternas andel är cirka 1 %.

I enlighet med statsrådets lokalplan har man för avsikt att i Statsrådsborgens kvarter och i statsrådskvarteret genomföra renoveringar av statsrådets lokaler samt nybyggnadsprojekt 2024—2030. Ökningen av hyresutgifterna realiserar när byggprojektet är klart. Renoveringen av statsrådets lokaler medför också nödvändiga kostnader för planering, flytt och inventarier. Dessa kostnader kommer att koncentreras till slutet av byggprojektet.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

I anslagen för statsrådets kansli görs en besparing av engångsnatur på 2 miljoner euro 2027 i fråga om poster som överförs.

För aktieförvärv anvisas ett tillägg år 2028 på en miljon euro och för 2029—2030 ett tillägg på två miljoner euro för utgifter för ägarstyrningen och bolagsarrangemang.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 1,5 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 0,2 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 2,4 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Omkostnader för statsrådets kansli	157,1	-19,7	-20,2	-20,9	-21,8
Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen	2,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

	Omkostnader, budget 2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030
Justitiekanslersämbetets omkostnader	4,3	-0,6	-0,6	-0,6	-0,7
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Sammanlagt	163,5	-23,1	-23,6	-24,3	-25,3

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Utrikesministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under utrikesministeriets huvudtitel uppgår till 1,13 miljarder euro i början av ramperioden och minskar till 1,07 miljarder euro i slutet av perioden. Jämfört med det föregående rambeslutet sjunker anslagsnivån med cirka 56 miljoner euro i början av ramperioden och med cirka 65 miljoner euro i slutet av ramperioden. Anslagsnivån påverkas i synnerhet av de ytterligare åtgärder som regeringen beslutade om hösten 2025 och våren 2026 samt av hur Finlands finansiella bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor och valutakursförändringarna påverkar de medlemsavgifter och finansiella bidrag som utrikesministeriet betalar.

I slutet av ramperioden utgör utrikesförvaltningens andel 26 %, krishanteringens andel 6 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 57 % och andelen för övriga utgifter 11 % av förvaltningsområdets anslag. I slutet av ramperioden beräknas anslagen för utvecklingssamarbete sjunka till 0,31 % av bruttonationalinkomsten.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

Det avdrag på 1,2 miljoner euro som i budgeten för 2026 anvisats under utrikesministeriets moment för husbyggnad i form av en omfördelning av besparingen i företagsstöden riktas från och med 2027 till anslagen för civil krishantering och fredsmedling.

Finansieringen av det egentliga utvecklingssamarbetet minskas som en del av de ytterligare åtgärderna våren 2025 med 20 miljoner euro per år så att besparingen inte riktas till inhemska civilsamhällesorganisationer. För humanitärt katastrofbistånd anvisas ett tillägg på 20 miljoner euro i enlighet med vad som avtalades vid budgetförhandlingarna hösten 2025. Anslagsnivån för utvecklingspolitiska lån och investeringar sänks med 35 miljoner euro som en del av de ytterligare åtgärderna våren 2026.

Avslutandet av krishanteringsinsatsen i Libanon minskar anslagsbehovet för militär krishantering med 5 miljoner euro 2027 och med 10 miljoner euro 2028—2030.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 2,6 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har man dessutom riktat en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten. Minskningen är 0,4 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 3,6 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Utrikesförvaltningens omkostnader	244,4	-11,8	-12,5	-13,6	-15,0
Tjänster för exportfrämjande för reformen av Team Finland	22,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ytterligare besparing som det beslutats om hösten 2025	-	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Sammanlagt	267,3	-21,6	-22,3	-23,5	-24,9

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Justitieministeriets förvaltningsområde

Under justitieministeriets huvudtitel uppgår anslagsnivån under ramperioden till cirka 1,3 miljarder euro, varav valutgifterna utgör cirka 3,2—35,5 miljoner euro beroende på vilka val som hålls under året.

Anslagsnivån under huvudtiteln består till största delen av omkostnader inom rättsvården (i genomsnitt 82 % under ramperioden). Av anslagen under justitieministeriets huvudtitel anvisas 28,5 % till domstolar och rättshjälp, 25,7 % till verkställighet av straff, 15,6 % till rättstjänsterna, 14,1 % till ministeriet och förvaltningen, 8,6 % till ärenden som gäller utsökning, 5,0 % till åklagarna och 2,6 % till valutgifter.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

För att stärka finansieringen av stödtjänster för brottsoffer anvisas ett tillägg på 1,9 miljoner euro från och med 2027 genom en höjning av brottsofferavgifterna.

Under huvudtiteln har det anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 1,4 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 14,0 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Justitieministeriets omkostnader	23,2	-0,8	-0,9	-1,1	-1,2
Omkostnader för ämbetsverket					
Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	23,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,6
Rättsregistercentralens omkostnader	8,6	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Högsta domstolens omkostnader	10,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader	14,4	-0,6	-0,6	-0,7	-0,8
Omkostnader för övriga domstolar	354,1	-10,5	-12,3	-13,8	-15,9
Rättstjänstverkets omkostnader	104,4	-6,0	-6,4	-6,9	-7,5
Utsökningsverkets omkostnader	114,5	-6,6	-6,9	-7,5	-8,2
Åklagarmyndighetens omkostnader	66,1	-2,0	-2,3	-2,6	-3,1
Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader	310,1	-5,4	-6,0	-7,0	-8,2
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-7,0	-6,0	-6,0	-6,0
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Sammanlagt	1 028,8	-42,5	-45,3	-49,5	-55,1

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Inrikesministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under inrikesministeriets huvudtitel är under ramperioden i genomsnitt cirka 2,0 miljarder euro. I slutet av ramperioden anvisas 8 % av huvudtitelns anslag till förvaltning, 60 % till polisväsendet, 18 % till Gränsbevakningsväsendets verksamhet, 6 % till räddningsväsendet och nödcentralverksamheten och 8 % till utgifter för invandring.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

Man bereder sig på utgiftstrycket till följd av det förlängda tillfälliga skyddet för dem som flytt kriget i Ukraina genom en ramreservering på 100 miljoner euro 2027 och en ramreservering på 155 miljoner euro 2028. Dessutom bereder man sig på den nationella solidaritetsutfästelsen i samband med EU:s migrations- och asylpakt, med en årlig ramreservering på 8,5 miljoner euro från och med 2027.

För Gränsbevakningsväsendets UXV30-projekt anvisas 18 miljoner euro. I projektet skaffar Gränsbevakningsväsendet obemannade luft- och ytfartyg och övervakningssystem i anslutning till dem. I enlighet med EU-kommissionens finansieringsbeslut finansieras 90% av upphandlingen med finansiering för särskilda åtgärder från EU:s instrument för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. Motsvarande intäktsföring har beaktats i inkomstposten för 2028 under moment 12.26.98 (inkomster från EU).

Det hyrestillägg på 4,9 miljoner euro som byggandet av polishuset i Kuopio förutsätter har beaktats i polisens omkostnader från och med 2029.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 8,0 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 1,9 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 18,9 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030
Inrikesministeriets omkostnader	17,7	-2,2	-2,3	-2,4	-2,5
Krishanteringscentrets omkostnader	2,2	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Polisväsendets omkostnader	1 020,7	-17,3	-19,8	-23,5	-28,3
Skyddspolisens omkostnader	72,5	-1,1	-1,2	-1,4	-1,7
Gränsbevakningsväsendets omkostnader	327,7	-4,8	-5,6	-6,7	-8,1
Räddningsväsendets omkostnader	2,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Nödcentralsverkets omkostnader	74,2	-3,1	-3,3	-3,5	-3,8
Räddningsinstitutets omkostnader	23,3	-1,0	-1,0	-1,0	-1,1
Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader	87,9	-7,5	-7,7	-8,1	-8,5
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Sammanlagt	1 629,1	-49,5	-53,3	-59,0	-66,5

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Försvarsministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under försvarsministeriets huvudtitel uppgår till 6,7 miljarder euro i början av ramperioden och till 9,2 miljarder euro i slutet av perioden. Av förvaltningsområdets anslag används cirka 15 % för försvarspolitik och administration, cirka 84 % för militärt försvar och cirka 1 % för militär krishantering.

Finland har förbundit sig till Natos gemensamt fastställda försvarsutgiftsåtagande, som är 5 procent av bruttonationalprodukten (BNP) senast 2035. Åtagandet består av en andel på 3,5 procent av BNP för försvarsutgifter, där också utgifterna under försvarsministeriets huvudtitel ingår, och en andel på 1,5 procent för mer omfattande investeringar i försvar och säkerhet.

De gällande beställningsfullmakterna för försvarsmaktens omkostnader och anskaffning av försvarsmateriel uppgår till sammanlagt cirka 11,7 miljarder euro. Under ramperioden planeras nya beställningsfullmakter på sammanlagt cirka 6,4 miljarder euro för Försvarsmaktens omkostnader och anskaffning av försvarsmateriel så att projekten fortsätter fram till 2036.

I försvarsmaktens omkostnader (exkl. personalkostnader), anskaffningar av försvarsmateriel och materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (exkl. personalkostnader) görs det varje år kostnadsnivåjusteringar i enlighet med etablerad praxis. I anslagen för anskaffning av jaktplan görs dessutom en årlig indexjustering och en justering av köpkraften.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

Anslagen för försvarsmakten höjs gradvis så att försvarsutgifterna i enlighet med Natos definition 2030 är uppskattningsvis 3,2 % av BNP. År 2030 är anslagsnivån 665 miljoner euro högre än i föregående rambeslut 2029.

Försvarsutgifterna dimensioneras med utgångspunkt i hotbilden och enligt behov med beaktande av säkerhetsläget i Europa och det militära hot som Ryssland utgör. Försvaret stärks genom ett tilläggsanslag på sammanlagt 1 130 miljoner euro för 2027—2030. Tilläggsresurser som anvisas för försvarsmaktens omkostnader används bland annat till rekrytering av personal, repetitionsövningar, underhåll av materiel och utrustning. Genom upphandlingsfullmakterna i anslutning till anskaffning av försvarsmateriel stärks Försvarsmaktens förmågor bland annat när det gäller bekämpningen av drönare och tillverkningen av explosiva varor.

I anslagen ingår som nya utgifter beslut som fattats i samband med tilläggsbudgetarna om kompensation till Försvarsmakten på sammanlagt 64 miljoner euro för materiel som överlåtits till Ukraina 2028—2030. Genom ramreserveringen har man dessutom berett sig på fortsatt stöd till Ukraina.

Försvarsministeriets uppgifts- och personalresurser ökas stegvis med 7 miljoner euro 2030 i form av en överföring från de anslag som anvisats för Försvarsmaktens omkostnader.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 11,2 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 1,8 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 17,6 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Försvarsministeriets omkostnader	20,4	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4
Försvarsmaktens omkostnader	2 622,2	-35,2	-38,7	-43,9	-50,8
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-16,0	-16,0	-16,0	-16,0
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-5,8	-5,8	-5,8	-5,8
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-11,2	-11,2	-11,2	-11,2
Sammanlagt	2 642,6	-68,3	-71,9	-77,2	-84,2

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Finansministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under finansministeriets huvudtitel uppgår till 43,0 miljarder euro i början av ramperioden och till 44,3 miljarder euro i slutet av perioden. Jämfört med det föregående rambeslutet är anslagsnivån 0,7 miljarder euro högre i början av ramperioden och 1,9 miljarder euro högre i slutet av ramperioden. Den ökade anslagsnivån i slutet av ramperioden föranleds bl.a. av höjningen av EU-medlemsavgiften och ökningen av välfärdsområdenas finansiering.

Av förvaltningsområdets anslag utgör välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering 63 %, stöden till kommunerna 10 %, de pensioner och ersättningar som staten betalar 14 %, de finansiella bidragen till EU och andra internationella organisationer 7 % och avgifterna till landskapet Åland 0,8 %. Av anslagen under huvudtiteln utgör ministeriets och ämbetsverkens omkostnader 2,2 % och förvaltningsområdets mervärdesskatteutgifter 0,4 %.

Välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 5. Välfärdsområdenas ekonomi. Frågor som gäller den basservice som ska tillhandahållas av kommunerna och finansieringen av basservicen behandlas som en helhet i avsnitt 6. Den kommunala ekonomin.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

För Tullens omkostnader anvisas under ramperioden årligen 3,0 miljoner euro för att öka tullklareringssystemets permanenta IKT-utgifter. Dessutom har det hyrestillägg på 2,35 miljoner euro som krävs för tulllaboratoriets utvidgningsinvesteringen beaktats i Tullens omkostnader från och med 2029.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata anvisas årligen 1,6 miljoner euro för digital myndighetskommunikation från och med 2028.

Verket för finansiell stabilitet anvisas för ramperioden 1,2 miljoner euro per år för underhåll och utveckling av kontosystemet inom försörjningsberedskapen i Finland.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 8,4 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 2,1 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 21,3 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Finansministeriets omkostnader	41,2	-2,8	-3,1	-3,5	-3,9
Skatteförvaltningens omkostnader	403,6	-43,8	-45,7	-48,6	-52,4
Tullens omkostnader	200,8	-8,4	-9,2	-10,5	-12,1
Omkostnader för det nationella inkomstregistret	33,7	-3,9	-3,9	-3,9	-3,9
Statskontorets omkostnader	36,9	-3,5	-3,6	-3,8	-4,1
Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning	6,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	4,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	-	-6,6	-6,6	-6,6	-6,6
Statistikcentralens omkostnader	51,3	-5,7	-5,9	-6,3	-6,8
Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader	4,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6
Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	51,9	-6,2	-6,4	-6,7	-7,0
Elektronisk identifiering	7,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Tillstånds- och tillsynsverkets omkostnader ²	120,3	-8,8	-9,4	-10,5	-11,8
Omkostnader för Statens ämbetsverk på Åland	1,5	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Separat budgeterade personalutgifter	0,5	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Kompetensutveckling	12,0	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0
Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen	25,4	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Omkostnader för Verket för finansiell stabilitet	12,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-8,1	-8,1	-8,1	-8,1
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Sammanlagt	1 014,4	-132,7	-137,0	-143,5	-151,9

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

²⁾ Tillstånds- och tillsynsverket inledde sin verksamhet vid ingången av 2026. Raden innehåller också besparingar som tidigare riktats till regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel uppgår till i genomsnitt cirka 9,0 miljarder euro under ramperioden. I början av ramperioden anvisas av anslagen 10 % för småbarnspedagogik och för förskoleundervisning och grundläggande utbildning, 16 % för utbildning på andra stadiet, 45 % för högskoleutbildning och forskning, 15 % för studiestöd, 6 % för konst och kultur, 3 % för idrottsverksamhet och ungdomsarbete och 5 % för förvaltning, kyrkliga frågor och verksamhetsområdets gemensamma utgifter.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

För genomförandet av Finlandsmodellen för hobbyverksamhet anvisas en permanent nivåhöjning på 5 miljoner euro som en fortsättning på besluten för 2025 och 2026. Den statliga finansieringen av den evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter och understöden för religiös verksamhet minskas permanent med sammanlagt 8,5 miljoner euro per år från och med 2028 som en del av anpassningsåtgärderna.

För genomförandet av det regionala försöket med en helhetsskoldag reserveras 2 miljoner euro för 2027.

För utgifter för förskoleutbildning och grundläggande utbildning anvisas ett tillägg på 13 miljoner euro för 2027, eftersom utgifterna för hjälp till personer som flytt från Ukraina inte har minskat enligt den förväntade tidsplanen.

För den HUX-utbildning som skolhemmen ordnar anvisas sammanlagt 807 000 euro för kostnaderna för HUX-utbildning som ordnas av statliga och privata skolhem.

I samband med reformen av integrationstjänsterna överförs finansieringen av integrationsutbildningen i enlighet med regeringsprogrammet till en enda kanal. I och med ändringen slopas den separata statsandelsfinansiering som anvisats för det fria bildningsarbetet för ordnande av integrationsutbildning och grundläggande litteracitet. För övergångsperioden för ändringen anvisas 2,3 miljoner euro för 2027 och 2028 i form av en överföring från arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde för att stärka möjligheterna för anordnare av fritt bildningsarbete att delta i integrations- och läsfärdighetsutbildning i ett system enligt den nya modellen.

Målet är att höja andelen unga vuxna med högskoleutbildning till så nära 50 procent som möjligt före 2030. För höjning av utbildnings- och kompetensnivån anvisas en tilläggsatsning av engångsnatur på sammanlagt 100 miljoner euro 2026—2028 som en del av regeringens investeringsprogram. Sammanlagt 70,5 miljoner euro av det totala beloppet hänför sig till ramperioden, dvs. till 2027 och 2028. Tilläggsfinansieringen riktas till en ökning av engångsnatur av nybörjarplatserna 2026 och de utgifter för studiestöd som detta föranleder samt till genomförandet av ett treårigt pilotförsök med studiesedlar vid öppna högskolor. Högskolornas nya nybörjarplatser riktas till examina som stöder den ekonomiska tillväxten.

För tryggnad av Åbo Akademis särställning anvisas 3 miljoner euro per år 2027—2030.

Som en del av ytterligare inbesparingar våren 2026 sänks höjningen av fullmakten för Finlands Akademis forskningsprojekt med 5 miljoner euro i och med de uppdateringar som görs i FoU-finansieringslagen.

Under höstsessionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till reform av studiestödet. Avsikten är att trygga försörjningen under studietiden, stärka de sporrande elementen i studiestödet och stödja slutförandet av studierna inom målsatt tid. Studielånkompensationen genomförs i två steg. Försörjarförhöjningen påverkas i fortsättningen av antalet barn. Studiestödsreformen beräknas öka utgifterna med cirka 1 miljon euro 2027, cirka 5 miljoner euro 2028, 3 miljoner euro 2029 och 0,3 miljoner euro 2030. Tilläggsutgifterna täcks genom att understöden inom idrotts- och ungdomsväsendet minskas i motsvarande grad. På längre sikt beräknas reformen minska utgifterna något.

För underhållet och den grundläggande renoveringen av sanatoriet i Pemar och för kostnaderna för utvecklandet av lokalerna anvisas under ramperioden sammanlagt 8,5 miljoner euro. För projektet har i den kompletterande budgeten för 2026 anvisats en fullmakt på 10 miljoner euro och ett anslag på 1,5 miljoner euro.

För projektet Garden Helsinki, som fogades till regeringens investeringsprogram våren 2025, anvisas en villkorlig investeringsfinansiering på 35 miljoner euro som fullmakt för 2027. För utbetalningen av fullmakten har det reserverats ett anslag på 8,75 miljoner euro per år 2027—2030. För ansökan om och anordnande av EM i friidrott 2030 anvisas 2 miljoner euro 2027.

Under huvudtiteln har det riktats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 1,6 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 0,4 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 4,3 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader	23,1	-1,5	-1,7	-1,9	-2,2
Utbildningsstyrelsens omkostnader	37,7	-20,1	-20,3	-20,5	-20,8
Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen	12,8	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1
Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning	21,4	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Finlands Akademis omkostnader	12,2	-1,1	-1,2	-1,3	-1,4
Riksarkivets omkostnader	29,0	-2,4	-2,5	-2,7	-2,9
Omkostnader för Museiverket	30,4	-2,9	-3,0	-3,1	-3,3
Omkostnader för Konst- och kulturmyndigheten	13,9	-1,6	-1,7	-1,8	-1,9
Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning	44,0	-0,1	-0,3	-0,6	-1,0
Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete	41,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Omkostnader för statlig yrkesutbildning	9,4	-0,0	-0,0	-0,1	-0,1
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Sammanlagt	275,3	-39,1	-40,0	-41,3	-43,0

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under arbets- och näringsministeriets huvudtitel uppgår till cirka 2,62 miljarder euro i början av ramperioden och till 2,52 miljarder euro i slutet av perioden. Jämfört med det föregående rambeslutet stiger anslagsnivån med cirka 13 miljoner euro i början av ramperioden medan den sjunker med cirka 1,7 miljoner euro i slutet av ramperioden. En betydande del av anslagen under denna huvudtitel hänför sig till genomförandet av Finlands CAP-plan 2023—2027. År 2028 inleds EU:s

finansieringsperiod 2028—2034. Beslut om den nationella finansieringen och EU-finansieringen för den perioden fattas senare. Som teknisk dimensioneringsgrund för stödmomenten för 2028—2030 har använts den genomsnittliga årliga anslagsnivån för 2023—2027.

Av förvaltningsområdets anslag används cirka 66 % för jordbruk och livsmedelsekonomi, cirka 19 % för landsbygdsutveckling, cirka 7 % för naturresursekonomi och för att sköta Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, cirka 6 % för förvaltning och forskning samt cirka 2 % för lantmäteri och registrering av bostadsaktier.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

För främjande av återvinning av näringsämnen anvisas 5 miljoner euro genom stödet för näringscirkulation.

För kapitalisering av engångsnatur av salmonellaskadefonden inom svinsektorn anvisas 10 miljoner euro 2027.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 2,3 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 0,6 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 6,4 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader	22,6	-2,9	-3,0	-3,2	-3,5
Naturresursinstitutets omkostnader	88,8	-9,9	-10,3	-10,9	-11,6
Livsmedelsverkets omkostnader	80,4	-7,0	-7,3	-7,8	-8,5
Lantmäteriverkets omkostnader	45,3	-5,7	-5,9	-6,3	-6,8
Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	7,2	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-6,4	-6,5	-6,7	-7,0
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Sammanlagt	244,3	-36,3	-37,6	-39,6	-42,1

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Anslagen under kommunikationsministeriets huvudtitel uppgår till i genomsnitt 3,5 miljarder euro under ramperioden. Merparten av anslagen under huvudtiteln, det vill säga i genomsnitt cirka 53 %, används för drift och utveckling av trafik- och kommunikationsnäten. Av anslagen används cirka 24 % för tjänster inom trafik, transport och kommunikation och cirka 23 % för omkostnader för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och verksamhetsområdets gemensamma utgifter.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

Ramnivån för förslagsanslaget för bemanningsstöd höjs med 9 miljoner euro till 98 miljoner euro på grund av ändringar och ökningar i fartygsbeståndet.

Anslagen för de trafikprojekt som ingår i investeringsplanen höjs under ramperioden med sammanlagt 274 miljoner euro.

För basunderhåll av transportinfrastrukturen riktas en ytterligare besparing på 30 miljoner euro 2027 och stiger stegvis till 38,5 miljoner euro i slutet av ramperioden.

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 3,8 miljoner euro. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 0,5 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 4,6 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Kommunikationsministeriets omkostnader	17,1	-0,8	-0,9	-1,0	-1,2
Transport- och kommunikationsverkets omkostnader	88,8	-15,9	-16,2	-16,6	-17,2
Trafikledsverkets omkostnader	57,5	-9,1	-9,5	-9,9	-10,6
Meteorologiska institutets omkostnader	48,0	-7,3	-7,5	-7,8	-8,2
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Sammanlagt	211,4	-37,9	-38,9	-40,3	-42,1

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under arbets- och näringsministeriets huvudtitel uppgår till cirka 2,61 miljarder euro i början av ramperioden och till cirka 2,3 miljarder euro i slutet av ramperioden. Jämfört med det föregående rambeslutet sjunker anslagsnivån med cirka 60 miljoner euro netto i början av ramperioden och med cirka 82 miljoner euro i slutet av ramperioden. Anslagsnivån sänks av att produktionsstödet för förnybar energi minskar, räntestödet för exportkrediter och utgifterna för skyddsåtgärder minskar,

anslagen för integrationsfrämjande justeras samt av de sparbeslut som gäller omkostnaderna. Anslagsnivån ökar i sin tur på grund av budgeteringen av Försörjningsberedskapscentralens verksamhet i statsbudgeten och förlustersättningar för exportgarantier som beviljas Ukraina.

Av förvaltningsområdets anslag används på 2027 års nivå 46 % för förnybarhet och koldioxidsnålhet, 19 % för sysselsättning och företagsamhet, 3 % för specialfinansiering till företag, 7 % för integration och internationell kompetens samt 26 % för förvaltning.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

I enlighet med de ytterligare åtgärder som regeringen beslutade om hösten 2025 minskas Business Finlands andra stödformer än FoU-stöd med 15 miljoner euro på årsnivå. Även det regionala transportstödet skärs ned med 1,6 miljoner euro per år i enlighet med de ytterligare åtgärderna hösten 2025.

Som en del av ytterligare besparingar våren 2026 minskas den nationella medfinansieringen av Europeiska unionens FoU-projekt med 10 miljoner euro per år och höjningen av de FoU-fullmakter som Business Finland beviljar sänks med 5 miljoner euro per år i och med de uppdateringar som görs i FoU-finansieringslagen.

För utvecklingsprojekt och investeringar i Östra Finland anvisas 5 miljoner euro 2030.

I ramen reserveras 8 miljoner euro per år för den stödmodell som ska säkerställa en tillräcklig tillgång till energi och leveranssäkerheten för energi även vintertid. Stödet möjliggör bland annat att biogasdrivna gasturbiner byggs och att CHP-anläggningar som använder bioenergi kan hållas i drift längre. Säkerhetsupplagringen av torv förlängs till 2030. Genom detta säkerställs tillgången till och försörjningssäkerheten för inhemsk energi i olika tänkbara situationer och en tillräcklig finansiering för Försörjningsberedskapscentralen för detta ändamål.

För att främja export till och investeringar i Ukraina budgeteras för 2028 och 2029 ett anslag på sammanlagt 20 miljoner euro för ersättningar för kreditförluster av exportgarantier.

Under huvudtiteln har anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på cirka 4 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är cirka 1,1 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 10,4 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Arbets- och näringsministeriets omkostnader	36,6	-2,0	-2,2	-2,5	-3,0
Livskraftscentralernas omkostnader	186,1	-25,5	-26,7	-28,4	-30,6
Geologiska forskningscentralens omkostnader	36,4	-3,8	-3,9	-4,2	-4,5
Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket					
Business Finland	72,9	-8,2	-8,4	-8,6	-8,9
Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader	21,4	-2,1	-2,3	-2,4	-2,7

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Patent- och registerstyrelsens omkostnader	13,0	-2,2	-2,2	-1,8	-2,0
Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader	22,7	-2,4	-2,5	-2,7	-2,9
Energimyndighetens omkostnader	11,4	-0,6	-0,6	-1,2	-1,3
Försörjningsberedskapscentralens omkostnader	24,7	-0,0	-0,1	-0,2	-0,4
Främjande av integration och arbetskraftsinvandring	1,9	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Sammanlagt	427,1	-55,5	-57,6	-60,8	-64,9

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel uppgår till cirka 14,9 miljarder euro i början av ramperioden och minskar till cirka 14,6 miljarder euro i slutet av perioden. Jämfört med det föregående rambeslutet stiger anslagsnivån med cirka 308 miljoner euro i början av ramperioden och med cirka 178 miljoner euro i slutet av ramperioden. Anslagsnivån påverkas bland annat av den konjunkturutveckling som anges i finansministeriets totalekonomiska prognos, av riksdagens diskretionära ändringar och av de reformer som regeringen har fastställt.

Av förvaltningsområdets anslag används under ramperioden i genomsnitt cirka 39 % för pensionsutgifter, cirka 28 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, cirka 14 % för utkomstskydd för arbetslösa, cirka 12 % för sjukförsäkring, cirka 2,5 % för stöd till social- och hälsovården och cirka 1,3 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd. För vart och ett av de övriga kapitlen under huvudtiteln används cirka 0,3—1,0 % av anslagen under huvudtiteln.

Välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 5. Välfärdsområdenas ekonomi.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

För finansiering av olika projekt som totalreformen av FPA:s system omfattar (Eepos-programmet) anvisas ett tillägg på sammanlagt 31,8 miljoner euro för 2028—2030. Anslaget är en del av den fullmakt på 233 miljoner euro som anvisats för reformen i samband med statsbudgeten för 2025. Genom programmet förnyas FPA:s system för förmånshandläggning, betydande stödsystem för förmånshandläggningen, e-tjänsterna samt systemen för informationsutbyte under åren 2025—2035.

Främjandet av FPA:s informationsutbyte beräknas minska förmånsutgifterna fullt ut från och med 2027 med 4,1 miljoner euro, varav statens andel är 3,9 miljoner euro. Syftet med reformen är att minska felaktiga utbetalningar och missbruk av sociala trygghetsförmåner samt att främja elektronisk och trygg behandling av personuppgifter.

Försöket med valfrihet för personer som fyllt 65 år utvidgas och förlängs till slutet av 2028 inom ramen för den nuvarande finansieringsnivån. Fler typer av undersökningar tas med i försöket och antalet läkarbesök per år ökas för att förbättra kontinuiteten i vården. Försöket utvidgas också till fysioterapibesök för att stödja äldre personers funktionsförmåga i vardagen.

Det föreslås att finansieringsansvaret för resor inom den prehospitala akutsjukvården (inkl. icke-brådskande ambulanstransporter) överförs till välfärdsområdena vid ingången av 2028. Resesjälvrisker enligt sjukförsäkringslagen ändras till en klientavgift inom hälso- och sjukvården för prehospital akutsjukvård. Från sjukförsäkringen överförs 121 miljoner euro så att de försäkrades finansieringsandel kanaliseras till staten. Till välfärdsområdena överförs 118 miljoner euro, till Gränsbevakningsväsendet 0,4 miljoner euro och till FinnHEMS 1,7 miljoner euro. Dessutom reserveras 0,8 miljoner euro för ersättningar till Åland.

Uppskattningen av beloppet av de återbetalningsavgifter för villkorlig ersättning som läkemedelsföretagen betalar korrigeras så att det motsvarar den faktiska nivån. Ändringen minskar statens behov av finansiering av kostnader för sjukförsäkringen med 15 miljoner euro.

För genomförandet av en kombinationsförsäkring inom utkomstskyddet för arbetslösa anvisas ett nettobelopp på 0,7 miljoner euro som statens andel från och med 2029. En kombinationsförsäkring inom utkomstskyddet för arbetslösa förbättrar utkomsten under arbetslöshetstiden för dem som sysselsätter sig på flera olika sätt och minskar således behovet av utkomststöd och allmänt bostadsbidrag.

För samordning av invalidpension och arbetsinkomster bereds en så kallad flexibilitetsmodell. Modellen beräknas minska förmånsutgifterna med 1,4 miljoner euro från ingången av 2028. Syftet med modellen är att göra det möjligt för sjukpensionärer att arbeta flexibelt vid sidan av pensionen och att pröva på att återgå till arbetet, så att de lagstadgade inkomstgränserna får överskridas med ett visst belopp under kalenderåret utan att det inverkar på pensionens storlek.

Lagen om allmänt stöd föreslås bli ändrad så att en arbetslös arbetssökande som vistas i landet med ett uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd ska ha rätt till allmänt stöd eller allmänt stöd som betalas som integrationsstöd även om personen inte har uppfyllt det arbetsvillkor som det föreskrivs om i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Kostnadseffekten av ändringen för staten är 0,5 miljoner euro netto 2027.

Det föreslås att lagen om pension för företagare ändras så att en företagare från och med 2028 kan välja att basera sin FöPL-avgift antingen på den skattepliktiga förvärvsinkomsten av företagsverksamheten eller på den nuvarande arbetsinkomstmodellen med vissa begränsningar. Reformen beräknas minska anslagsbehovet med cirka 8 miljoner euro 2028 och öka det med 74 miljoner euro 2029 och 90 miljoner euro 2030.

För att öka antalet platser på skyddshemmen reserveras ett årligt tilläggsanslag på 3,45 miljoner euro i enlighet med budgeten för 2026, varvid den årliga finansieringsnivån stiger till 31 miljoner euro.

Inom hälso- och sjukvården för fångar ökas anslaget för ordnande och genomförande av substitutionsbehandling och ADHD-bedömningar med sammanlagt 1,6 miljoner euro under ramperioden.

Till understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd riktas ytterligare besparingar från och med 2027. Nivån på understöden är därefter cirka 190 miljoner euro per år.

I den statliga finansieringen av studerandehälsovården för högskolestuderande görs 2027 en besparing av engångsnatur på 4 miljoner euro i fråga om poster som överförs.

Under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel har man dessutom beaktat flera andra justeringar av tidigare sparbeslut, av vilka största delen har beaktats redan i samband med beredningen av budgeten för 2026.

Under huvudtiteln har det riktats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 3,8 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 1,2 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 12,1 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader	39,2	-3,4	-3,6	-4,0	-4,4
Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd	23,9	-0,1	-0,2	-0,3	-0,5
Omkostnader för besvärnämnden för social trygghet	9,7	-0,5	-0,6	-0,7	-0,8
Strålsäkerhetscentralens omkostnader	18,8	-2,9	-3,0	-3,1	-3,3
Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet	4,6	-0,6	-0,6	-0,7	-0,8
Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet	29,5	-2,2	-2,4	-2,7	-3,1
Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata	2,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd	84,5	-7,2	-7,6	-8,2	-9,0
Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet	23,4	-2,3	-2,4	-2,6	-2,9
Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder	452,4	-34,8	-36,0	-37,9	-40,2
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8

	Omkostnader, budget 2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030
Sammanlagt	688,2	-67,2	-69,6	-73,3	-78,1

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Under miljöministeriets huvudtitel uppgår anslagen inom statens budgetekonomi till totalt 421 miljoner euro 2027 och 359 miljoner euro 2030. I slutet av ramperioden anvisas av anslagen 37,3 % för miljö- och naturvårdsutgifter, 20,4 % för omkostnader och 42,2 % för utgifter för boende och byggande. I utgifterna ingår stöd och understöd för statsunderstödd bostadsproduktion.

De viktigaste nya besluten och ändringarna

Under huvudtiteln har det anvisats ytterligare besparingar i omkostnaderna på 1,1 miljoner euro per år. Under huvudtiteln har dessutom anvisats en gradvis tilltagande minskning som baserar sig på produktiviteten och som redan har fördelats på moment i tabellen nedan. Minskningen är 0,2 miljoner euro på 2027 års nivå och den stiger till 2,4 miljoner euro i slutet av ramperioden.

De omkostnadsbesparingar 2027—2030 som det beslutats om under valperioden samt omkostnadsanslagen i den ordinarie budgeten för 2026, mn euro

	Omkostnader, budget 2026 ¹⁾	2027	2028	2029	2030
Miljöministeriets omkostnader	38,0	-2,5	-2,7	-2,9	-1,3
Finlands miljöcentrals omkostnader	34,3	-3,8	-3,9	-4,2	-4,5
Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter	49,1	-3,2	-3,3	-3,5	-3,8
Besparingar under andra moment för konsumtionsutgifter och överföringsutgifter	-	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Beslut om ytterligare besparingar fattat hösten 2025	-	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Beslut om ytterligare besparingar fattat våren 2026	-	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Sammanlagt	121,4	-13,9	-14,4	-15,1	-16,1

¹⁾ Anslagsnivån 2026 innehåller redan en del av omkostnadsbesparingarna under valperioden.

4.3.2. Utveckling av förvaltningen

Effektivisering av statsförvaltningens och den övriga offentliga sektorns verksamhet

Under ramperioden fortsätter genomförandet av de produktivetsprogram för förvaltningsområdena som beretts i enlighet med regeringsprogrammet. Centrala element i programmen är strukturella åtgärder, åtgärder för att öka inkomsterna, utnyttjande av digitaliseringen, effektiviserad användning av lokaler samt omorganisering av uppgifterna. En central åtgärd i produktivetsprogrammet är att myndighetskommunikationen i första hand ska ske digitalt. Genom att man övergår till att prioritera digitala tjänster och möjliggör automatiserade myndighetsbeslut uppnås besparingar och processerna blir effektivare. Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori styrs till att bereda

förslag till produktivitetåtgärder inom icke branschspecifika IKT-tjänster. Ministerierna publicerade sina produktivetsprogram för olika förvaltningsområden hösten 2024.

Riktandet av inbesparingarna i omkostnaderna enligt regeringsprogrammet och de ytterligare åtgärder som det beslutades om vid ramförhandlingarna 2024, 2025 och 2026 beskrivs närmare i avsnitt 4.3.

Ämbetsverksutredning

Statsminister Orpos regering beslutade i samband med budgetpropositionen för 2026 att inleda en ämbetsverksutredning i syfte att spara 25 miljoner euro i statsförvaltningens omkostnader från och med 2027. Finansministeriet tillsatte den 7 oktober 2025 en arbetsgrupp för att utreda ämbetsverksstrukturen, med uppgift att till ramförhandlingarna våren 2026 bereda förslag till strukturella ändringar.

Arbetsgruppen har berett ett antal strukturella utvecklingsförslag vars sammanlagda sparpotential beräknas uppgå till cirka 80—100 miljoner euro. Besparingarna till följd av de strukturella förändringarna kräver ännu en noggrannare utredning, och de realiserar inte vid ingången av 2027. Därför genomförs de eftersträlvade besparingarna genom att ämbetsverkens omkostnader från och med 2027 anpassas med 25 miljoner euro enligt samma fördelningsgrund som vid fördelningen av den besparing på 125 miljoner euro som det beslutades om vid halvtidsöversynen våren 2025. Beredningen av de förslag som lagts fram i ämbetsverksutredningen fortsätter dessutom så att de långt beredda förslagen står till nästa regerings förfogande när den inleder sin verksamhet.

Ekonomi- och personalförvaltning

Produktiviteten vid statens ekonomi- och personalförvaltning förbättras genom att man fortsätter att koncentrera uppgifter till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet, förenhetligar arbetssätten och processerna samt utvecklar de för statsförvaltningen gemensamma datasystemen för ekonomi- och personalförvaltning. Till följd av utvecklingen minskar arbetsinsatsen för den gemensamma personalförvaltningen för de ämbetsverk som använder Kieku och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning med 150 årsverken 2025—2029. Försvarsmakten genomför en relativt sett motsvarande besparing.

Utveckling av offentliga upphandlingar

Offentliga upphandlingars produktivitet och verkningfullhet förbättras genom att de gemensamma målen för hela den offentliga sektorn främjas och uppföljs. I programmet för verkningfull offentlig upphandling ingår en nationell strategi för offentlig upphandling som styr utvecklingen av upphandlingarna. Målen i strategin utformas i stor utsträckning utifrån perspektivet att främja genomförandet av regeringsprogrammets mål, och tyngdpunkten ligger i synnerhet på kostnadseffektivitet och ökad konkurrens. Centrala metoder är att utveckla den strategiska ledningen och kompetensen.

År 2027 inrättas Statskontorets informationsresurs för upphandling, där uppgifter om offentlig upphandling och inköpsfakturer samlas. Målet är att effektivisera offentliga upphandlingar, uppnå kostnadsbesparingar och förbättra en effektiv användning av offentliga medel.

Statens lokalinvesteringar

Inom styrningen av statens lokalinvesteringar har det införts en ny styrmodell som syftar till att minska storleken på och volymen för investeringarna i lokaler för ämbetsverk och inrättningar och dämpa ökningen av statens lokalkostnader. I styrmodellen ingår att i samband med planen för de offentliga finanserna samla de förvaltningsområdesspecifika planerna för lokalinvesteringar samt en strategisk plan över statens lokalinvesteringar som sträcker sig över 12 år. Planen blev klar hösten 2025. I samband

med beredningen av planen för de offentliga finanserna 2027—2030 identifierades behov av lokalinvesteringar på cirka 3,5 miljarder euro. Hur styrmodellen fungerar och bör utvecklas bedöms hösten 2026. Beslut om maximibeloppet av investeringsförbindelser som gäller Senatkoncernens affärsverk, upplåning samt servicemål och andra verksamhetsmål fattas i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Reform av statens service- och lokalnätverk

Syftet med projektet är att stegvis samla kundbesöken vid de statliga ämbetsverken till den offentliga förvaltningens gemensamma serviceställen (Finlandsdiskar), där man i stor omfattning också tillhandahåller kommunala tjänster och Folkpensionsanstaltens tjänster samt i tillämpliga delar välfärdsområdenas tjänster. Ett ytterligare syfte är att minska antalet kontorslokaler inom staten och att öka sam användningen av lokalerna. Reformen hänför sig bl.a. till genomförandet av strategin för den offentliga förvaltningen och statens lokalstrategi. Avsikten är att reformen genomförs före 2030 och målet är att uppnå besparingar på 50 miljoner euro per år. Den lagstiftning om statens gemensamma kundserviceverksamhet som trädde i kraft vid ingången av 2026 förpliktar myndigheterna att tillhandahålla sin kundservice vid Finlandsdiskarna. Dessutom ska alla Finlandsdiskar erbjuda gemensam kundservice, såsom mottagning av handlingar, digitalt stöd och allmän rådgivning.

4.4. Inkomster inom budgetekonomin

År 2027 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin uppgå till 78,8 miljarder euro. Skatteinkomsternas andel av de ordinarie inkomsterna inom budgetekonomin är i genomsnitt cirka 90 % under ramperioden. I slutet av ramperioden beräknas inkomsterna inom budgetekonomin uppgå till 85,3 miljarder euro, varav skatteinkomsternas andel beräknas vara 76,8 miljarder euro. Skatteinkomsterna ökar med i genomsnitt 3,4 % per år under ramperioden. Prognosen för skatteinkomsterna baserar sig på finansministeriets bedömning av den totalekonomiska utvecklingen på medellång sikt enligt prognosen från våren 2026.

Ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Enligt regeringsprogrammet uppmuntrar regeringens skattepolitik till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2024 om nya skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna på grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna. I samband med ramförhandlingarna våren 2025 beslutade regeringen om flera skatteåtgärder för att stödja den ekonomiska tillväxten samt om skatteåttstramningar för att finansiera tillväxtåtgärderna. Även den anpassningshelhet som det beslutades om i samband med budgetförhandlingarna hösten 2025 innehåller skatteåtgärder. Vid ramförhandlingarna våren 2026 beslutade regeringen om nya skatteåtgärder för att stärka tillväxten och den inhemska efterfrågan.

Beskattningen av arbete för låg- och medelinkomsttagare lindras med sammanlagt 230 miljoner euro 2027. Under ramperioden fortsätter indexjusteringarna enligt regeringsprogrammet i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer. I prognosen för 2028—2030 ingår dessutom som ett tekniskt antagande en indexjustering av skattegrunderna för förvärvsinkomster.

Samfundsskattesatsen sänks med två procentenheter till 18 procent 2027. Investeringar som syftar till en klimatneutral ekonomi stöds genom skattegottgörelse som beviljades 2025 och med en ny skattegottgörelse som beviljas från och med 2026.

Skatteinkomsterna ökar under ramperioden på grund av utvecklandet av regleringen som gäller jämförelseuppgifter om beskattningen och slopandet av skattestödet för frivilligt pensionssparande. Alkoholskatten och tobaksaccisen höjs 2027 utöver den tidigare beslutade höjningen av tobaksaccisen och de automatiska indexjusteringarna av alkoholskattenivåerna Skattebasen för avfallsskatt utvidgas dessutom till att omfatta nya kategorier av nyttoanvändbart avfall som förs till avstjälningsplatser. Också höjningen av lotteriskatten i samband med reformen av penningspelssystemet samt slopandet av Veikkaus befrielse från samfundsskatt ökar skatteinkomsterna. Dessutom höjs arvsskatteinkomsterna som en engångsföreteelse av den snabbare debiteringen av arvsskatt till följd av införandet av elektronisk kommunikation för dödsbon 2028.

Ändringar i skattegrunderna som minskar skatteinkomsterna under ramperioden är sänkningen av koldioxidskatten på drivmedel, sänkningen av fordonsskattens grundskatt, senareläggningen av tidpunkten för beskattning av anställningsoptioner från den tidpunkt då anställningsoptionen används till den tidpunkt då den underliggande tillgången säljs i fråga om aktier i noterade bolag, den tidsbundna höjningen av hushållsavdraget 2026 och 2027, höjningen av rekreationssedelns skattefria värde, utvidgningen av donationsavdraget, höjningen av aktiesparkontots maximala insättningsbelopp, höjningen av företagavdraget, undantaget från ränteavdragsbegränsningen för infrastrukturförprojekt som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen samt ändringar i betalningstiden för arvsskatt och dröjsmålsräntan. Dessutom minskar den temporära sänkningen av självriskan för resekostnadsavdraget för skatteåret 2026 inflödet av förvärvs- och kapitalinkomstskatt 2027.

Skattestödet för tjänstebilar med nollutsläpp förlängs till 2029. Utöver de ändringar i skattegrunderna som påverkar inkomstsidan i statsbudgeten höjs utgifterna under ramperioden av ökningen av återbäringen av energiskatt inom jordbruket för viss tid, det nya elskattestödet till serverhallar samt skapandet av ett system för återbäring av punktskatt på diesel för tung trafik.

Effekten av de centrala ändringarna i beskattningsgrunderna på statens skatteinkomster på årsnivå, årlig förändring, mn euro

	2027	2028	2029	2030
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-724	-741	-654	-654
Höjning av arbetsinkomstavdraget med betoning på låg- och medelinkomsttagare	-198			
Uppskjutande av beskattningstidpunkten för anställningsoptioner	-71	-4		
Temporär höjning av hushållsavdraget	-71			
Höjning av rekreationssedelns skattefria värde	-5			
Utveckling av regleringen om jämförelseuppgifter		28	26	
Slopande av skattestödet för frivilligt pensionssparande	54			
Utvidgning av donationsavdraget	-10			
Höjning av det maximala sparbeloppet på aktiesparkonton till 100 000 euro	-5			
Höjning av företagavdraget	-11			
Sänkning av samfundsskattesatsen med två procentenheter	-832			
Skattegottgörelse som beviljas 2025 för investeringar som syftar till en klimatneutral ekonomi		-77		
Skattegottgörelse som beviljas från och med 2026 för investeringar som syftar till en klimatneutral ekonomi			-142	
Undantag från ränteavdragsbegränsningen för infrastrukturprojekt som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen	-20			

	2027	2028	2029	2030
Höjning av tobaksaccisen (inkl. de höjningar som redan finns i lagen om tobaksaccis)	80			
Höjning av alkoholskatten	20			
Automatiska indexjusteringar av alkoholskatten	25	27	19	25
Sänkning av koldioxidkomponenten i bränslebeskattningen	-50			
Utvidgning av skattebasen för avfallsskatten	10			
Sänkning av fordonsskattens grundskatt		-10		
Förlängning av betalningstiden för arvsskatt och sänkning av räntemarginalen	1		-2	
Ändringar i skatteinkomsterna i samband med penningpelsreformen	125	81		
Elektronisk kommunikation i samband med dödsbon		70		

Utvecklingen av skatteinkomsterna 2027—2030

Intäkterna från skatten på **förvärvs- och kapitalinkomster** beräknas öka med i genomsnitt cirka 5,1 % under ramperioden. Prognosen för förvärvsinkomstskatten baserar sig på prognoser för utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster. Löneinkomsterna beräknas öka med i genomsnitt cirka 4,1 % per år, pensionsinkomsterna med i genomsnitt 3,3 % och kapitalinkomsterna med i genomsnitt cirka 3,8 % per år. Intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten påverkas också av de ovannämnda ändringarna i skattegrunderna samt av ändringarna i lagstiftningen om företagares pensionsförsäkring.

Höjningen av intäkterna från **samfundsskatten** beräknas under ramperioden öka med i genomsnitt cirka 0,4 % per år. Prognosen för intäkterna från samfundsskatten baserar sig på utvecklingen av rörelseöverskottsprognosen enligt nationalräkenskaperna. Intäkterna från samfundsskatten påverkas dessutom av sänkningen av samfundsskattesatsen vid ingången av 2027.

Intäkterna från **mervärdesskatten** beräknas 2027—2030 öka med i genomsnitt 4,0 %. Tillväxtprognosen baserar sig främst på utvecklingen i fråga om hushållens konsumtionsutgifter. Intäkterna från mervärdesskatten beräknas öka under ramperioden i enlighet med skattebasen. De ändringar i skattesatserna som påverkar mervärdesskatteintäkterna trädde i kraft vid ingången av 2026 och före det.

Intäkterna från **punktskatter** uppskattas i sin helhet minska med i genomsnitt 1,6 % per år under ramperioden. Minskningen förklaras i synnerhet av att energiskatteintäkterna minskar med i genomsnitt 3,2 % per år. Intäkterna från punktskatter minskar på grund av minskad skattepliktig konsumtion och skattesänkningar inom bränslebeskattningen och till exempel på grund av en ökad andel förnybara bränslen som beskattas lindrigare.

Intäkterna från den bilskatt som tas ut i samband med registreringen beräknas minska **bilskatten** med i genomsnitt 19,1 % per år. Intäkterna från bilskatten minskar framför allt på grund av den förväntade ökningen av försäljningsandelen för elbilar. Intäkterna av den **fordonsskatt** som tas ut för tiden i trafik beräknas minska med i genomsnitt 1,0 % per år, på grund av en minskning av det genomsnittliga koldioxidutsläppsvärdet för bilbeståndet.

Intäkterna av **överlåtelseskatten** beräknas öka med i genomsnitt cirka 3,5 % under ramperioden. Enligt lagen om överlåtelseskatt betalas överlåtelseskatt till staten på överlåtelse av äganderätt till fastigheter och värdepapper. Skattesatsen för överlåtelseskatt när det gäller fastigheter är 3 %. Vid överlåtelse av värdepapper, t.ex. affärsaktier och bostadsaktier, är skattesatsen 1,5 %.

Övriga inkomster inom budgetekonomin

Statens inkomster av blandad natur uppgår i genomsnitt till 7 miljarder euro 2027—2030. Den största enskilda posten i inkomsterna av blandad natur utgörs av överföringar från Statens pensionsfond för att finansiera pensionsutgifterna. Under ramperioden stiger den andel av pensionsutgifterna som finansieras genom överföringen gradvis när fonderingsmålet har uppnåtts och genom beslut av regeringen.

Regeringen har beslutat att öka den ovannämnda budgetöverföringen två gånger under valperioden. Överföringen höjdes med 1,2 procentenheter från och med 2026, och budgetöverföringen höjs temporärt med 18,7 procentenheter 2027. Den höjning av budgetöverföringen som det beslutades om hösten 2025 i samband med budgetförhandlingarna kan bedömas motsvara ytterligare en permanent höjning på cirka 1,8 procentenheter av budgetöverföringen från och med 2027. Således är budgetöverföringen 65,7 % år 2027 och 48 % från och med 2028.

En annan betydande post i inkomsterna av blandad natur är inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter. Inkomstnivån stiger i genomsnitt till cirka 0,7 miljarder euro för 2028—2030, när ETS2 (EU:s gemensamma handel med bränsleutsläpp) träder i kraft vid ingången av 2028. Inkomsterna från EU uppgår i genomsnitt till 1,3 miljarder euro under ramperioden.

Statens inkomster av inkomster från vinstutdelning och aktieförsäljning beräknas uppgå till i genomsnitt 1,2 miljarder euro 2027—2030. Jämfört med vad som budgeterats för 2026 sänks kalkylen av att regeringens investeringsprogram upphör. Regeringen beslutade också höja Forststyrelsens intäktsföring och effekten 2027 är 10 miljoner euro.

Finansministeriets uppskattning av ordinarie inkomster inom budgetekonomin 2026—2030, md euro

	2026	2027	2028	2029	2030	2027—2030 genomsnittlig förändring per år, %
	budgeterat					
Skatteinkomster totalt	67,3	68,8	71,6	74,4	76,8	3,4
— skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25,9	27,0	28,4	30,1	31,5	5,1
— samfundsskatt	5,8	5,6	5,7	5,7	5,9	0,4
— mervärdesskatt	23,4	24,4	25,4	26,6	27,4	4,0
— punktskatter	6,6	6,6	6,5	6,4	6,3	-1,4
— övriga skatteinkomster	5,6	5,3	5,6	5,6	5,7	0,8
Inkomster av blandad natur ¹	10,1	7,8	6,9	6,7	6,6	-9,7
Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	3,1	2,1	1,9	1,8	1,8	-12,0
— Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2,3	1,2	1,3	1,3	1,2	-11,3
Inkomster sammanlagt²	80,5	78,8	80,5	83,0	85,3	1,5

¹⁾ Inkomsterna av blandad natur 2026 innehåller en intäktsföring i budgeten av engångsnatur av Statens bostadsfonds kassa i och med att fonden lades ned.

²⁾ Inkluderar även återbetalningar av lån som staten beviljat.

4.5. Balansen och skulden i statens budgetekonomi

Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på 13,2 miljarder euro år 2027, vilket är 2,4 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2026 (inkl. den första tilläggsbudgeten). Underskottet 2026 minskas engångsmässigt med cirka 2,3 miljarder euro i och med att Statens bostadsfonds återstående kassa intäktsförs i statsbudgeten i samband med att fonden läggs ned. Intäktsföringen minskar inte statens skuldsättning eller skuldsättningen inom den offentliga ekonomin. Utan intäktsföringen av engångsnatur är underskottet för 2026 13,1 miljarder euro.

År 2028 beräknas underskottet uppgå till 16,2 miljarder euro, och ökar därefter till 17,4 miljarder euro i slutet av ramperioden. Underskottet är 2027—2029 i genomsnitt 4,2 miljarder euro större än i rambeslutet våren 2025. Underskottet har ökat i synnerhet på grund av att skatteinkomstposterna har sjunkit, vilket har en effekt på 2,8 miljarder euro 2027 och därefter mindre. Andra faktorer som har ökat underskottet jämfört med den förra ramen är bl.a. sänkningen av inkomstposten för utsläppshandeln, lönejusteringar samt ökningen av förslagsanslagen, såsom ränteutgifterna för statsskulden och EU-avgifterna.

De årliga ränteutgifterna beräknas stiga från det beräknade beloppet på 4,1 miljarder euro 2027 till 6,3 miljarder euro före utgången av ramperioden. I finansministeriets totalekonomiska prognos beräknas de långa räntorna sjunka något från 3,0 procent i början av ramperioden till 2,9 procent 2030. De korta räntorna beräknas ligga kvar på 2,1 procent. Ökningen av ränteutgifterna upprätthålls av det stora underskottet i statsfinanserna.

Statsskulden beräknas uppgå till cirka 214 miljarder euro i slutet av 2027, vilket är cirka 71 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Statsskulden beräknas öka med cirka 64 miljarder euro 2027—2030. I slutet av 2030 beräknas statsskulden vara cirka 265 miljarder euro, vilket är 78½ % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2026—2030, md euro, gängse priser

	Budget 2026 + tilläggs- budget	2027	2028	2029	2030
Budgetekonomins uppskattade inkomster sammanlagt ¹	80,5	78,8	80,5	83,0	85,3
Budgetekonomins uppskattade utgifter sammanlagt, gängse priser ²	91,3	92,0	96,7	100,1	102,7
Uppskattning av budgetekonomins balans	-10,8	-13,2	-16,2	-17,1	-17,4
Statsskulden i förhållande till BNP, %	69½	71	73½	76	78

¹⁾ Inkluderar även återbetalningar av lån som staten beviljat.

²⁾ Utgifterna har omräknats till gängse priser med hjälp av finansministeriets prisindexprognos för statsutgifterna, vilken ger en riktigande uppskattning av prisutvecklingen under ramperioden.

4.6. Statsfinanserna utanför budgeten

Staten i nationalräkenskaperna

Till statssektorn hör enligt nationalräkenskaperna förutom statens budgetekonomi även de statliga fonderna utanför budgetekonomin (exklusive Statens pensionsfond, som enligt nationalräkenskaperna hör till sektorn för arbetspensionsanstalterna), universiteten, en del av yrkeshögskolebolagen och

universitetsfastighetsbolagen samt en grupp bolag som bland annat sköter statens specialuppgifter, såsom Solidium Oy, Västbanan Ab och Rundradion Ab.⁶

Fondekonomin utanför statsbudgeten

Staten har 10 fonder utanför budgeten, och dessa fonder är Brandskyddsfonden, Statens pensionsfond, Stabilitetsfonden, Gårdsbrukets utvecklingsfond, Interventionsfonden för jordbruket, Statens televisions- och radiofond, Statens kärnavfallshanteringsfond, Försörjningsberedskapsfonden, Statsgarantifonden och Miljöskadefonden. Dessutom planeras det att en ny salmonellaskadefond för svinsektorn ska inleda sin verksamhet vid ingången av 2028. De finansiella tillgångarna, cirka 2,4 miljarder euro, för Statens bostadsfonds (VAR) som lades ned vid ingången av 2026 intäktsfördes i statsbudgeten, vilket syns som ett motsvarande underskott i fondekonomin 2026.

År 2027 beräknas underskottet i fonderna utanför budgeten vara knappt 1,4 miljarder euro, när det från Statens pensionsfond görs en ytterligare intäktsföring av engångsnatur på cirka 1 miljard euro i statsbudgeten. Åren 2028—2030 är underskottet i fonderna utanför budgeten i genomsnitt cirka 0,3 miljarder euro per år, vilket föranleds särskilt av den ökande intäktsföringen från Statens pensionsfond till statsbudgeten. Andra fonder som uppvisar underskott är utifrån sina likvida medel Försörjningsberedskapsfonden, Statsgarantifonden och Gårdsbrukets utvecklingsfond. De övriga fonderna är nära balans eller uppvisar ett litet överskott.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skatter och inkomster av skattenatur						
sammanlagt	74	96	93	97	97	97
Inkomster av blandad natur	173	159	159	159	160	160
Pensionsavgifter	1 651	1 645	1 658	1 675	1 688	1 709
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	653	835	778	778	778	778
Överföringar från budgeten	597	597	597	597	597	597
Inkomster exkl. finansoperationer	3 149	3 332	3 285	3 306	3 320	3 341
Återbetalning av beviljade lån	263	1 457	1	1	1 462	1
Inkomster sammanlagt	3 412	4 789	3 286	3 307	4 782	3 342
Konsumtionsutgifter	255	219	219	218	216	216
Överföringsutgifter	914	644	641	645	645	645
Ränteutgifter	17	17	17	18	18	18
Överföringar till budgeten	2 561	4 844	3 756	2 750	2 740	2 733
Övriga utgifter	6	10	10	10	10	10
Utgifter exkl. finansoperationer	3 753	5 734	4 643	3 640	3 630	3 623
Beviljade lån samt övriga finansinvesteringar	6	1 462	1	1	1 560	1
Utgifter sammanlagt	3 759	7 195	4 644	3 641	5 189	3 623
Över- eller underskott, netto	-347	-2 407	-1 358	-334	-407	-281

⁶ En noggrann förteckning över de enheter som räknas till statssektorn finns på Statistikcentralens webbsida som behandlar beslut om tillämpning av sektorindelningen https://stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/soveltamisp.html (enbart på finska) på den första fliken i den tabell som kan laddas ner under rubriken "Offentliga samfund".

Affärsverken

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. Forststyrelsen har till uppgift att använda, vårda och skydda statens direktägda obebyggda jord- och vattenegendom som är i Forststyrelsens besittning. Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Forststyrelsen besitter allt som allt cirka 12,6 miljoner hektar statsägda jord- och vattenområden med ett balansvärde på cirka 4,0 miljarder euro. Forststyrelsens årliga intäktsföring till staten beräknas uppgå till 165 miljoner euro 2027 och till cirka 140 miljoner euro 2028—2030.

Till Senatkoncernen hör Senatfastigheter och Försvarfsfastigheter. Senatkoncernen har till uppgift att tillhandahålla lokaltjänster för kunder inom statsförvaltningen. Koncernens intäktsföring i statsbudgeten minskar 2027—2030 från 20 miljoner euro till 15 miljoner euro per år. Resultatet av koncernens uthyrningsverksamhet beräknas under ramperioden uppgå till cirka 8 miljoner euro per år. Målet är att fastighetsförsäljningarna 2027—2030 ska uppgå till cirka 70 miljoner euro per år.

4.7. Hållbar utveckling

Det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, sätter upp gemensamma mål för en hållbar utveckling för alla FN:s medlemsländer. Agenda 2030 syftar till en hållbar utveckling i fråga om såväl ekonomin och människors välfärd som miljön.

Målet med Finlands klimatlag är att säkerställa att Finland uppnår koldioxidneutralitet senast 2035. Enligt statsminister Orpos regeringsprogram förbinder sig Finland till att genomföra målen i klimatlagen.

Anslag som främjar koldioxidneutralitet och grön omställning i planen för de offentliga finanserna 2027—2030

Planen för de offentliga finanserna innehåller anslag som kan bedömas främja koldioxidneutralitet och grön omställning. Med koldioxidneutralitet avses ett läge där samhället producerar så mycket utsläpp som det kan binda koldioxid ur atmosfären. Med grön omställning avses en omfattande reform av de ekonomiska strukturerna så att de är hållbara med tanke på klimatet och miljön. Med dessa anslag främjas bland annat en välmående miljö och natur samt biologisk mångfald exempelvis genom anskaffning av naturskyddsområden och genom utvecklingssamarbete. Strävan är att minska utsläppen bland annat genom att stödja förnybar energi och främja kollektivtrafiken. Forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt främjar de bioekonomiska lösningarna och utvecklar Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. EU:s förgröningsstöd, miljöersättningar och främjande av ekologisk produktion har stor betydelse för att jordbruket ska utvecklas i en hållbar riktning med avseende på miljön. Anslag anvisas särskilt till arbets- och näringsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunikationsministeriets, miljöministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden.

De anslag som främjar koldioxidneutralitet och som ingår i planen för de offentliga finanserna har i fråga om den gröna omställningen delats in i centrala temahelheter. I planen för de offentliga finanserna främjas mål som hänför sig till koldioxidneutralitet med sammanlagt cirka 2,1 miljarder euro 2027, och beloppet sjunker till cirka 1,6 miljarder euro 2030.

Anslagsnivån för 2027 höjs ytterligare när det gäller helheten förnybar energi och energieffektivitet av beslutet våren 2022 om en åtgärdshelhet som stärker självförsörjningsgraden i fråga om energi och försörjningsberedskapen. I fråga om trafikhelheten höjs i början av ramperioden nivån på de anslag som används för banprojekt betydligt av finansieringen av de banprojekt som ingår i regeringens tidsbundna investeringsprogram.

Att nivån på de anslag som främjar koldioxidneutralitet sjunker under ramperioden beror i synnerhet på att anslagen för temat förnybar energi och energieffektivitet minskar. Bakgrunden till detta är inte bara avslutande av utbetalningarna för den åtgärdshelhet som det som det beslutades om våren 2022 utan också den minskning av produktionsstödet för förnybar energi som beror på att stödberättigade produktionsanläggningsenheter inte längre omfattas av stöd. Den minskade finansieringen för tidsbundna banprojekt minskar anslagen för helheten trafik och transport.

Anslagsnivån för forsknings- och utvecklingstemat ökar inte nämnvärt under ramperioden. Regeringen har inte fattat några nya beslut om hur FoU-finansieringen ska riktas. Dessutom beslutade regeringen att FoU-finansieringslagen ska uppdateras så att Europeiska unionens finansiering av forskning och utveckling delvis räknas som en del av statens FoU-finansiering och att fastställandet av statens finansieringsnivå i fortsättningen ska ses över varje år utifrån finansministeriets senaste ekonomiska prognos. I fråga om jord- och skogsbruket samt markanvändningssektorn påverkas anslagen för 2028—2030 i betydande grad av finansieringen för EU:s nya programperiod, som preciseras senare. Anslagen för biologisk mångfald samt helheten vatten- och miljöskydd liksom även anslagen för den globala dimensionen förblir i stort sett oförändrade under ramperioden.

Anslag som främjar koldioxidneutralitet och grön omställning 2027—2030 (mn euro)

	2027	2028	2029	2030
Biologisk mångfald samt vatten- och miljöskydd	132,3	131,0	130,8	130,6
Förnybar energi och energieffektivitet	349,1	278,3	135,9	43,8
Den globala dimensionen	167,1	167,2	167,3	167,3
Forskning och utveckling	353,6	406,3	391,1	360,6
Trafik och transport	519,6	495,6	251,3	191,9
Jord- och skogsbruk samt markanvändningssektorn	596,5	632,8	740,9	676,9
Sammanlagt	2 118	2 111	1 817	1 571

Skatter

Det finns flera skatter som kan anses främja målen för koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten. Även om dessa som helhet kan anses vara skatter som är förenliga med koldioxidneutralitetsmålen kan de anses innefatta också enskilda beskattningsstrukturer som är oförenliga med målen. I planen för de offentliga finanserna ingår som en skatteändring som bromsar upp koldioxidneutraliteten en sänkning av skatterna på drivmedel 2027, ett system för återbäring av yrkesdiesel för tung trafik 2028, en sänkning av fordonsskatten för gamla bilar med förbränningsmotor 2028 samt en temporär höjning av återbäringen av energiskatt inom jordbruket från 2027. I planen ingår som en åtgärd som främjar koldioxidneutralitet att skattebasen för avfallsskatten utvidgas till att omfatta nya kategorier av nyttoanvändbart avfall som förs till avstjälningsplatser 2027.

Även andra skatter än miljöskatter kan innehålla beskattningsstrukturer som främjar och bromsar målet om klimatneutralitet. År 2025 infördes skattegottgörelse för stora investeringar i omställningen till ren energi, vilket minskar skatteinkomsterna i planen för de offentliga finanserna från och med 2028. Avsikten är att fortsätta att stödja investeringar i omställning till ren energi med en ny skattegottgörelse som beviljas från och med 2026, vilket möjliggörs av kommissionen ramar för statligt stöd inom given för en ren industri sommaren 2025. Dessutom har hushållsavdraget för arbeten som hänför sig till slopande av oljeuppvärmning i enlighet med de gällande lagarna höjts till utgången av 2027 och beskattningsvärdet för tjänstebilar med nollutsläpp har sänkts till utgången av 2029.

Ett centralt sätt att styra utsläppen som främjar Finlands koldioxidneutralitet är EU:s gemensamma utsläppshandelssystem, som samtidigt ger staten intäkter från utsläppshandeln. I planen för de offentliga finanserna ingår också att EU-utsläppshandeln för drivmedelsdistributörer inleds 2028.

5. Välfärdsområdenas ekonomi

5.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder

Välfärdsområdenas ekonomi, effekterna av statens åtgärder och välfärdsområdenas statliga finansiering behandlas som en helhet i planen för de offentliga finanserna. Vid behandlingen av välfärdsområdenas ekonomi ingår även Helsingfors stad i fråga om social- och hälsovården och räddningsväsendet. De faktorer som påverkar välfärdsområdenas finansiering beskrivs enligt prisnivån för 2027.

Statens icke-öronmärkta finansiering till välfärdsområdena

På riksnivå uppgår den statliga finansieringen till sammanlagt cirka 27,5 miljarder euro 2027. Nivån på finansieringen ökar 2027 med cirka 0,1 miljarder euro jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna. Ökningen förklaras i synnerhet av indexjusteringen och den största sänkande effekten har preciseringen av justeringen i efterhand. Dessutom beaktas andra ändringar enligt finansieringslagen (617/2021), såsom den förväntade ökningen av servicebehovet och ändringar i uppgifterna.

Indexjusteringen av välfärdsområdenas finansiering för 2027 är 2,63 %, vilket ökar finansieringsbeloppet 2027—2030 med cirka 697 miljoner euro i förhållande till rambeslutet från våren 2025. I indexjusteringen ingår 10,1 miljoner euro som en andel som grundar sig på justeringen i efterhand. Den efterhandsjustering som ingår i finansieringen för 2027 och som grundar sig på bokslutsuppgifterna för 2025, vilka var bättre än väntat, är sammanlagt cirka 891 miljoner euro, vilket är cirka 382 miljoner euro mindre än 2026. Jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna minskar detta den icke-öronmärkta finansieringen med cirka 426 miljoner euro 2027.

Under ramperioden uppgår finansieringen årligen till cirka 27,5 miljarder euro. Finansieringen påverkas av de ändringar i lagstiftningen om uppgifterna inom social- och hälsovården som man enats om i regeringsprogrammet och i tidigare planer för de offentliga finanserna samt i denna plan.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering har beaktats i finansieringsnivån. De åtgärder i propositionen som syftar till att stävja kostnadsökningen minskar finansieringen stegvis. Ändringarna gäller beaktande av det ökade servicebehovet samt skärpning av graderingen av övergångsutjämnarna och en partiell överföring av ansvaret för dem på välfärdsområdena. Dessutom ska den temporära höjningen på 0,2 procentenheter i den uppskattade ökningen av servicebehovet upphöra redan från och med 2028. De sammanlagda konsekvenserna av dessa sparändringar gällande finansieringslagen är cirka 63 miljoner euro 2027, cirka 220 miljoner euro 2028, cirka 369 miljoner euro 2029 och cirka 425 miljoner euro 2030.

När det gäller finansieringslagen föreslås det att också uppskattningarna av ökningen av servicebehovet uppdateras, vilket minskar finansieringen med cirka 4,1 miljoner euro 2027, 7,2 miljoner euro 2028 och 15,2 miljoner euro 2029. Dessutom kommer ramöversynen att omfatta år 2030, varvid ökningen av servicebehovet beräknas öka finansieringen med cirka 200 miljoner euro.

Justering i efterhand av den statliga finansieringen

Beloppet av den justering i efterhand som ska beaktas i finansieringen för 2028—2030 grundar sig på en kalkyl som gjorts utifrån välfärdsområdenas budgetuppgifter för 2026 och uppgifterna i deras ekonomiplaner för 2027—2028. På basis av de faktiska kostnaderna för 2025 som var lägre än väntat har man i kalkylen dock också i fråga om 2026–2028 beaktat en kostnadsutveckling som sänkts med cirka 215 miljoner euro med avvikelse från budget- och ekonomiplanuppgifterna.

Välfärdsområdenas ekonomi uppvisar enligt deras budgetar ett överskott på cirka 500 miljoner euro 2026. Det totala beloppet av justeringen i efterhand som ingår i finansieringen för 2028 och som beräknas på basis av uppgifterna för 2026 uppgår till cirka 676 miljoner euro, och beloppet beräknas sjunka från och med 2027 med cirka 214 miljoner euro. Justeringarna i efterhand beräknas minska med över 590 miljoner euro under ramperioden.

På basis av välfärdsområdenas ekonomiplaner för 2027—2028 och den minskade kostnadsutvecklingen som grundar sig på boksluten för 2025 är det totala beloppet av justeringen i efterhand 500 miljoner euro 2029 och 297 miljoner euro 2030. I beloppet av justeringen i efterhand har som den priseffekt som grundar sig på indexjusteringen 2027 beaktats 107,7 miljoner euro per år 2028—2030 och till följd av ett ökat servicebehov cirka 43 miljoner euro 2028 samt cirka 44 miljoner euro åren 2029—2030. I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering har man i beloppet av justeringen i efterhand beaktat välfärdsområdenas stegvis ökande självrisk från och med 2026.

Planen för de offentliga finanserna innehåller ett årligt anslag på 1 miljon euro för tilläggsfinansiering till välfärdsområdena. Momentet gör det tekniskt möjligt att behandla de behov av tilläggsfinansiering som eventuellt uppkommer under året.

Välfärdsområdenas finansiering, vissa statliga ersättningar samt statsunderstöd, mn euro, ramåren enligt prisnivån 2027

	2026 ¹	2027	2028	2029	2030
Statlig finansiering ²					
FM	27 189,8	27 529,8	27 548,5	27 530,5	27 488,0
Tilläggsfinansiering enligt finansieringslagen ³	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Vissa tjänster som ersätts av staten					
IM ⁴	10,9	10,8	9,3	7,8	7,8
ANM	164,4	103,2	60,0	48,7	48,8
SHM	70,3	115,7	119,1	111,1	89,4

Statsunderstöd och andra ersättningar					
JM	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
IM	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0
SHM	234,8	175,8	172,5	172,5	172,5
MM	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Alla sammanlagt	27 674,9	27 941,5	27 915,7	27 876,9	28 812,7

¹⁾ Sammanfattning av den uppdaterade budgeten.

²⁾ Omfattar de uppgiftsändringar som träder i kraft under ramperioden och de ändringar som hänför sig till finansieringsmodellen.

³⁾ 1 miljon euro finns under förslagsanslagsmoment 28.89.32 och beloppet av den behövliga tilläggsfinansieringen bedöms från fall till fall.

⁴⁾ Uppskattats enligt det prognostiserade genomsnittliga antalet personer som omfattas av tillfälligt skydd och antalet asylsökande.

Uppgiftsändringar som påverkar välfärdsområdenas verksamhet och finansiering

Välfärdsområdenas uppgifter är under ramperioden föremål för ändringar som träder i kraft, minskar eller utvidgas stegvis 2027 eller därefter. Välfärdsområdenas finansiering under ramperioden påverkas bland annat av följande ändringar i klientavgifter och uppgifter samt av preciseringar av de uppskattningar som hänför sig till uppgiftsändringar (jämfört med den föregående ramen):

— Ansvar för finansieringen av resor inom den prehospitala akutsjukvården (inbegripet icke-brådskande ambulans transporter) överförs till välfärdsområdenas ansvar vid ingången av 2028, och de ändringar som föranleds av detta i förhållande till den föregående planen för de offentliga finanserna har beaktats i fråga om 2027. Som en följd av denna uppgiftsändring överförs till välfärdsområdena från och med 2028 ett belopp som är 4,4 miljoner euro mindre än vad som tidigare uppskattats, dvs. cirka 118 miljoner euro. Samtidigt ändras självrisker för resor enligt sjukförsäkringslagen till klientavgifter inom hälso- och sjukvården för prehospital akutsjukvård. Uppskattningen av klientavgifterna ökar jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna med 2,8 miljoner euro från och med 2028.

— Servicereformen inom socialvården, 15,7 miljoner euro 2027 och 31,4 miljoner euro från och med 2028.

— Socialvårdens tjänster för att främja sysselsättning och arbets- och funktionsförmåga reformeras som en helhet, 2,5 miljoner euro 2027, 4,5 miljoner euro 2028 och 5,5 miljoner euro från och med 2029.

— Ändringar i klientavgifter inom social- och hälsovården, cirka 87,8 miljoner euro 2027 och cirka 105,7 miljoner euro från och med 2028.

— Utveckling av hälsoundersökningarna, inbegripet en överföring av finansiering till hälsoundersökningar på förhand för uppbådspliktiga och för kvinnor som söker till frivillig militärtjänst, cirka 23,5 miljoner euro från och med 2027.

— Personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen för äldre utvecklas genom digitalisering, -4,7 miljoner euro från och med 2027.

— Jourreglerna för barnskyddsenheter görs enklare och flexibla, 3,7 miljoner euro 2027 och 2,3 miljoner euro från och med 2028

— Reformen av integrationstjänsterna, överföringen av ersättningarna till offer för människohandel och av ersättningarna för kostnaderna för utkomststødet; sammanlagt 2,9 miljoner euro 2027 och 1,6 miljoner euro från och med 2028.

— Ändring av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården, utvidgning av behandlingen av datamaterial, 1 miljon euro från och med 2027.

Utöver dessa inverkar bortfallet av följande besparingar på välfärdsområdenas finansiering under ramperioden:

- Utvecklingen av servicesystemets genomslag, 58 miljoner euro 2027 och 108 miljoner euro från och med 2028
- Minskning av det administrativa arbetet för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården, 10 miljoner euro från och med 2027
- Lindring av skyldigheterna i fråga om socialarbetares arbete, 5 miljoner euro från och med 2027
- Besparing i fråga om tolktjänster, 3 miljoner euro från och med 2027
- Avveckling av normerna i fråga om ögonhälsa, 1 miljon euro från och med 2027
- Utveckling av RAI-bedömningen, 0,9 miljoner euro från och med 2027.

Kostnadseffekten för uppgiftsändringar enligt denna plan för de offentliga finanserna är en ökning av välfärdsområdenas utgifter och finansiering med cirka 75 miljoner euro netto 2030.

Statsunderstöd och andra ersättningar som betalas till välfärdsområdena

Till välfärdsområdena anvisas i början av ramperioden cirka 181 miljoner euro och i slutet av ramperioden cirka 178 miljoner euro i statsunderstöd och andra ersättningar. Största delen av statsunderstöden och de andra ersättningarna anvisas under social- och hälsovårdsministeriets (SHM) huvudtitel.

Den viktigaste enskilda helheten av understöd hänför sig till statliga ersättningar till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för personal inom social- och hälsovården. Anslagsnivån sänks av att den besparing på 15 miljoner euro som tidigare faststälts för 2027 höjs till 25 miljoner euro samt av att besparingen fortsätts årligen till utgången av ramperioden. För statliga ersättningar för psykoterapiutbildningen i två steg anvisas under ramperioden årligen 10 miljoner euro, varav åtminstone en del riktas till välfärdsområdena. På grund av de ovan beskrivna ändringarna är nivån på statens ersättningar under ramperioden sammanlagt ca 77 miljoner euro per år.

För ordnande av utredning av sexual- och misshandelsbrott mot barn reserveras årligen ett tillägg på cirka 2,7 miljoner euro från och med 2027.

I enlighet med regeringens riktlinjer innehåller planen för de offentliga finanserna också två ramreserveringar som hänför sig till olika projekthelheter. I enlighet med regeringens riktlinjer anvisas välfärdsområdena och Helsingfors stad under ramperioden årligen 25 miljoner euro för ett tidsbundet statsunderstödsprojekt som gäller utveckling av den regionala social- och hälsovårdsorganisationsverksamheten och av arbetet för att främja hälsa och välfärd. Prioriteringarna för understöden fastställs regionalt inom ramen för statsunderstödslagen och med beaktande av de språkliga rättigheterna. Dessutom anvisas välfärdsområdena och Helsingfors stad för 2027 ett tidsbundet statsunderstödsprojekt på sammanlagt 40 miljoner euro för utveckling av social- och hälsovårdstjänsterna, med betoning på bland annat kontinuiteten i vården, närståendevården och förbättrande av tjänsterna för barn och unga. Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för beviljandet av ovannämnda understöd och närmare detaljer om understöden preciseras vid den fortsatta beredningen.

Projektfinansieringen för den helhet som gäller social rättvisa och som hänför sig till regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering upphör planenligt vid år 2027.

Vissa tjänster som ersätts av staten

Staten betalar särskilda lagstadgade ersättningar till välfärdsområdena för vissa social- och hälsovårdstjänster. Nedan beskrivs större helheter i euro.

För försvarsmaktens investeringar i beredskap och förberedelser inom hälsovården reserveras 37,9 miljoner euro 2027, 54,1 miljoner euro per år 2028—2029 och 35,5 miljoner euro 2030. Dessutom har man i enlighet med det föregående rambeslutet under ramperioden förberett sig på upprätthållandet av den verksamheten.

Ersättningar för främjande av integration betalas till välfärdsområdena till ett belopp av uppskattningsvis cirka 103 miljoner euro 2027, varefter anslagsnivån i slutet av ramperioden sjunker till cirka 49 miljoner euro.

En förläggning ordnar social- och hälsovårdstjänster enligt mottagningslagen i första hand själv. En del av tjänsterna köps dock av tjänsteproducenter, såsom hälso- och sjukvård och socialvårdstjänster av välfärdsområdena. Migrationsverket ersätter välfärdsområdena för kostnaderna för tjänsterna. Välfärdsområdenas ersättningar med anknytning till mottagningsverksamheten uppskattas vara cirka 11 miljoner euro i början av ramperioden och minska till cirka 8 miljoner euro i slutet av ramperioden. Ersättningsbeloppen beror bland annat på utvecklingen av antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten.

5.2. Välfärdsområdenas fullmakter att uppta lån samt ansvar för låne- och finansieringsavtal

Välfärdsområdenas fullmakter att uppta lån

I början av april 2026 fattade statsrådet beslut om fullmakter att uppta lån för 2027. Tio välfärdsområden beviljades fullmakt att uppta lån, då sju områden fick fullmakt 2026. Välfärdsområdena har också fortsatt använda tidigare beviljade fullmakter att uppta lån. Till skillnad från välfärdsområdena omfattas Helsingfors stad inte av förfarandet med fullmakt att uppta lån.

Fastställandet av fullmakterna att uppta lån påverkas utöver av årsbidraget och lånestocken också av tidigare års fullmakter att uppta lån och deras oanvända belopp som är kopplade till pågående projekt. Vid beräkningen av fullmakterna att uppta lån och granskningen av om de räcker till jämföras med lån sådana avtal som motsvarar en investering, det vill säga långfristiga hyres- eller leasingavtal som påverkar välfärdsområdenas omkostnader i stället för det räntebärande främmande kapitalet i balansräkningen.

Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan ansöka om ändring av sina fullmakter att uppta lån. Statsrådet beslutar om ändring av fullmakten att uppta lån, om investeringen är nödvändig för kontinuiteten i produktionen av de tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen, och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Med stöd av statsrådets beslut har 16 välfärdsområden (inklusive HUS-sammanslutningen) fram till den 17 april 2026 beviljats ändring av fullmakten för 2026 att uppta lån till ett belopp av sammanlagt cirka 1,3 miljarder euro.

Det antas att flera förfaranden för ändring av fullmakter att uppta lån inleds vad gäller fullmakterna att uppta lån 2027 och att det under innevarande år ansöks om ändring av fullmakterna för 2026. Antalet förfaranden kan dock förväntas minska jämfört med tidigare år. Med hjälp av ändringsförfarandet har välfärdsområdenas investeringar begränsats och med hjälp av villkoren i statsrådets beslut har särskilt avseende fästs vid välfärdsområdenas planer för att anpassa ekonomin.

Välfärdsområdenas investeringar påverkar de omkostnader, avskrivningar och räntor som ligger till grund för välfärdsområdenas finansiering och de beaktas i efterhand i och med de kostnader som ligger till grund för finansieringen när nivån på den statliga finansieringen fastställs. Fullmakterna att uppta

lån har sålunda inga direkta konsekvenser för statsfinanserna, utan effekten på välfärdsområdenas statliga finansiering är beroende av hur de ovannämnda faktorerna utvecklas. Välfärdsområdena svarar själva för återbetalningen av lånen med sin icke-öronmärkta finansiering.

Välfärdsområdenas ansvar för låne- och finansieringsavtal

Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens bokslutsuppgifter för 2025 rapporterades i april 2026. Enligt bokslutsuppgifterna uppgick det sammanräknade lånebeloppet 2025 till cirka 6,8 miljarder euro, varav HUS-sammanslutningens andel var cirka 1,1 miljarder euro. Lånebeloppet har hållits på motsvarande nivå som året innan, vilket betyder att de senaste årens snabba lånetillväxt tills vidare har avstannat.

I samband med planen för de offentliga finanserna 2025—2028 beslutades det att förfarandet för godkännande av investeringsplaner ska skärpas så att målen för stabiliseringen av de offentliga finanserna inte äventyras. Regeringen har som mål att tygla välfärdsområdenas investeringar och skuldsättning samt deras kostnader för investeringar.

Från och med 2026 rapporteras välfärdsområdenas, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens investeringsplaner för 2027—2030 till Statskontorets tjänst för ekonomisk information separat för varje investering, vilket förbättrar styrningen av investeringarna och ökar transparensen i planeringen. I enlighet med regeringsprogrammet krävs också kostnadseffektivitetsanalyser för sådana investeringar som välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen gör och som är ekonomiskt betydande och har vittsyftande effekter. Första gången lämnas analyserna till finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet senast den 30 april 2026. Kriterierna för avslag på investeringsplaner har kompletterats från och med ingången av 2026 i lagstiftningen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det antas att effekterna av de åtgärder som nämns ovan syns i välfärdsområdenas investeringsplaner, eventuella ändringar av fullmakter att uppta lån och investeringar under ramperioden.

5.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter

I detta avsnitt beskrivs utvecklingsprognosen för välfärdsområdenas ekonomi med begrepp som används i bokföringen. Prognosen har utarbetats vid finansministeriets ekonomiska avdelning och den omfattar välfärdsområdena, Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende samt välfärdsammanslutningarna. Prognosen är till sin karaktär en kalkyl över utgiftstrycket där utgifterna förändras i takt med förändringar i servicebehovet, uppgifterna och priserna⁷.

År 2025 uppvisade välfärdsområdenas sammanlagda resultat ett överskott på cirka 0,7 miljarder euro. Utgiftsökningen avtog betydligt och den statliga finansieringen ökade snabbt på grund av justeringen i efterhand.

Ökningen av välfärdsområdenas utgifter under prognosperioden beror i huvudsak på den snabba årliga prisstegringen på i genomsnitt 3 %. Priserna stiger i synnerhet på grund av lönehöjningarna i välfärdsområdena, vilka överskrider den allmänna linjen på grund av löneprogrammen. Dessutom ökar befolkningens åldrande servicebehovet. Samtidigt kämpar en del välfärdsområden fortfarande med de anpassningstryck som orsakas av de betydande underskott som uppkommit under de första åren.

⁷ Prognosen presenteras enligt gängse priser.

Välårsomsrådenas egna anpassningsåtgärder beaktas i prognosen endast för budgetåret, och de har inkluderats i prognosen till ett värde av 0,3 miljarder euro för 2026. Uppskattningen är försiktig och baserar sig på välårsomsrådenas budgetar.

Välårsomsrådena har ett investeringstryck när det gäller att reformera servicenätet, förnya det gamla byggnadsbeståndet och utveckla IKT-systemen, men genomförandet av dem begränsas av välårsomsrådenas ansträngda ekonomiska läge och statens styrning.

Välårsomsrådesindex och uppskattning av prisförändringar, %

	2026	2027	2028	2029	2030
Välårsomsrådesindex	3,25	2,63	2,93	2,70	2,69
Uppskattning av förändringen i prisnivå i prognosen	4,2	3,3	3,4	2,9	2,9

Välårsomsrådenas inkomster består i huvudsak av statlig finansiering och intäkter från kundavgifter.

Utvecklingen av den statliga finansieringen påverkas bl.a. av välårsomsrådesindexets utveckling, ökningen av servicebehovet och lagstiftningsändringarna. Utkastet till regeringens proposition om ändring av finansieringslagen har beaktats som en minskande faktor i finansieringen. Propositionen bromsar upp ökningen av den statliga finansieringen bland annat genom att skärpa beaktandet av en ökning av servicebehovet samt genom att överföra en del av finansieringsansvaret för övergångsutjämningsarna från staten till välårsomsrådena.

Välårsomsrådenas finansiering justeras med två års fördröjning utifrån områdenas sammanräknade resultat, och finansieringens slutliga nivå påverkas också av den årligen ökande självriskan för justeringarna i efterhand. Justeringen i efterhand utgör cirka 0,9 miljarder euro 2027. Justeringen i efterhand under de följande åren baserar sig på planen för de offentliga finanserna, inklusive den tekniska ramreservering som gjorts i den, och inte på kostnadsutvecklingen enligt kalkylen över utgiftstrycket i denna prognos. Om välårsomsrådenas utgifter utvecklas i enlighet med kalkylen över utgiftstrycket, är justeringen i efterhand enligt finansieringslagen år 2028 cirka 0,1 miljarder euro större, år 2029 cirka 0,4 miljarder euro större och år 2030 cirka 0,8 miljarder euro större än vad som reserverats i planen för de offentliga finanserna.

Välårsomsrådenas resultat för räkenskapsperioden förblir starkt i kalkylen över utgiftstrycket också i år då det uppgår till 0,6 miljarder euro, men försvagas under ramåren då utgifterna ökar snabbare än inkomsterna. Välårsomsrådenas lånestock var cirka 6,8 miljarder euro i slutet av 2025. I kalkylen över utgiftstrycket ökar skuldbeloppet till 9,8 miljarder euro i slutet av prognosperioden år 2030.

Prognosen är förenad med flera risker. Välårsomsrådenas utgifter kan bli mindre än beräknat, om sparåtgärderna och effektiviseringen av verksamheten lyckas bättre än väntat. Å andra sidan kan välårsomsrådenas ekonomiska situation försämrats, om anpassningsåtgärderna skjuts upp eller misslyckas och det uppkommer nya överraskande utgiftsökningar, såsom en snabbare prisstegring än väntat eller en större ökning än beräknat av serviceproduktionen i de ekonomiskt starkare områdena.

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2030, md euro

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Omkostnader	27,3	28,2	28,7	29,8	30,8	32,2	33,4	34,6
förändring, %		3,2 %	1,9 %	3,8 %	3,4 %	4,4 %	3,8 %	3,7 %
Verksamhetsintäkter	3,3	3,5	3,8	3,8	4,0	4,1	4,3	4,5
förändring, %		5,3 %	7,0 %	2,0 %	3,6 %	3,3 %	4,2 %	4,2 %
Verksamhetsbidrag	-24,0	-24,6	-24,9	-26,0	-26,8	-28,1	-29,1	-30,2
förändring, %		2,9 %	1,2 %	4,1 %	3,4 %	4,6 %	3,7 %	3,6 %
Statlig finansiering	23,2	24,1	26,3	27,2	27,6	28,5	29,3	30,0
varav justering i efterhand	0,0	0,0	1,4	1,3	0,9	0,8	0,7	0,5
Finansiella intäkter och kostnader	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Årsbidrag	-0,8	-0,6	1,3	1,2	0,7	0,4	0,1	-0,3
Avskrivningar	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
Extraordinära poster	-0,0	-0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	-1,3	-1,1	0,7	0,6	0,1	-0,2	-0,6	-0,9
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	-0,1	-0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar i anläggningstillgångar	1,0	1,0	0,8	1,2	1,1	1,0	0,9	0,9
Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1,8	-1,5	0,4	0,0	-0,4	-0,6	-0,8	-1,2
Lånestock	5,8	6,8	6,8	6,8	7,2	7,8	8,7	9,8
Nettokostnader	24,5	25,2	25,5	26,6	27,5	28,7	29,8	30,9
förändring, %		2,9 %	1,2 %	4,2 %	3,4 %	4,6 %	3,8 %	3,7 %

5.4. Bedömning av tillräckligheten i fråga om välfärdsområdenas finansiering

Uppskattningen av huruvida finansieringen är tillräcklig för åren 2027–2030 baserar sig på uppgifter om den nuvarande situationen i välfärdsområdenas ekonomi och verksamhet samt på antaganden och kalkyler över utgiftstrycket i fråga om den kommande utvecklingen⁸. Uppskattningarna är förenade med osäkerhet: Lagen om välfärdsområdenas finansiering kommer att ändras till 2027 (RP 56/2026 rd) och riksdagen behandlar just nu ett förslag till ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering (nedan finansieringslagen) som gäller tidsfristen för täckande av underskott (RP 189/2025 rd, RP 27/2026 rd).

Välfärdsområdenas ekonomiska läge

Välfärdsområdenas sammanräknade resultat för 2025 blev avsevärt positivare än väntat, eftersom den justering i efterhand som baserar sig på utgifterna för 2023 höjde finansieringen och områdena genomförde anpassningsåtgärder. Utifrån de bokslut som välfärdsområdena gett in visade områdenas

⁸ En mer omfattande översikt över lägesbilden av välfärdsområdenas ekonomi samt genomförandet av tjänsterna (inklusive täckningen av underskott) finns på adressen <https://vm.fi/sv/valfardsomradenas-ekonomi> och senare under våren i finansministeriets publikationsserie med rubriken Hyvinvointialueiden talouden näkymät 2027—2030.

sammanlagda resultat ett överskott på cirka 0,73 miljarder euro och det förbättrades från föregående år med cirka 1,8 miljarder euro. Det förbättrade resultatet 2025 minskar avsevärt justeringen i efterhand av välfärdsområdenas finansiering och nivån på hela finansieringen 2027. Det sammanräknade underskottet i välfärdsområdenas balansräkningar uppgick emellertid till cirka 1,7 miljarder euro i slutet av 2025.

Boksluten ger vid handen att välfärdsområdenas nettokostnader har ökat med 1,3 % 2025 jämfört med föregående år och är klart lägre än välfärdsområdesindexet (3,0 %). Den nominella ökningen av nettokostnaderna har alltså avtagit betydligt, eftersom kostnaderna år 2023 ökade med 11,9 % och år 2024 med 2,9 %. Förändringen har dock varierat från år till år beroende på välfärdsområde. Sex välfärdsområden uppvisade en klart negativ utveckling av nettokostnaderna 2025 medan tre välfärdsområden uppvisade en ökning av nettokostnaderna på över 3 %.

Den växande ekonomiska klyftan mellan välfärdsområden är en utmaning för statsfinanserna framöver, eftersom områden med svag ekonomi också har knappare finansieringsutsikter, vilket innebär en högre risk för att tilläggsfinansiering behövs. Samtidigt är de ekonomiska utsikterna i välfärdsområden med stark ekonomi mycket gynnsamma, och efter täckandet av underskotten har de under närmaste framtid inga betydande incitament att hålla kostnaderna nere. Den proposition om ändring av finansieringslagen som nu behandlas i riksdagen syftar till att bidra till stävjandet av denna ekonomiska differentiering.

Genomförandet av tjänsterna

Utifrån social- och hälsovårdsministeriets och inrikesministeriets årliga redogörelser fungerar systemet i huvudsak bra, även om det finns brister i fråga om vissa enskilda tjänster.

Enligt den rapport som social- och hälsovårdsministeriet publicerade i februari 2026 lyckades välfärdsområdena som helhet bättre med ordnandet av social- och hälsovården 2025 jämfört med året innan. Samtidigt ökade skillnaderna ytterligare mellan välfärdsområdena i verksamheten och ekonomin, och även om utvecklingen varit positiv inom många områden har alla välfärdsområden fortfarande vissa lagstadgade tjänster inom social- och hälsovården där ordnandet av tjänsterna äventyrats⁹.

Enligt inrikesministeriets redogörelse för 2024 har bland annat tjänsterna för förebyggande av olyckor genomförts i huvudsak i enlighet med besluten om servicenivån och nåbarheten i brådskande uppdrag inom räddningsverksamheten låg fortfarande huvudsakligen på en god nivå. Inom välfärdsområdena finns det dock områden där målen inte uppnåtts under flera år i rad. Planeringen av befolkningsskyddsberedskapen har utvecklats i en positiv riktning, men det finns ännu brister i välfärdsområdenas tjänster. I regionförvaltningsverkets (nuvarande Tillstånds- och tillsynsverket) expertbedömning beskrivs lägesbilden av genomförandet av räddningsväsendets tjänster i varje område 2024¹⁰.

Finansieringens tillräcklighet

Välfärdsområdenas sammanlagda överskott och de uppgifter som samlats in om genomförandet av tjänsterna 2025 visar att finansieringen har varit tillräcklig för ordnandet av de lagstadgade tjänsterna i hela landet. Det finns ekonomiska klyftor mellan välfärdsområden, och särskilt de välfärdsområden som uppvisade underskott 2025 är ett orosmoment. Trots de stora skillnaderna i områdenas ekonomiska situation framkom inga omständigheter i styrningsprocesserna 2025 som tydligt skulle visa att

⁹ Rapport av social- och hälsovårdsministeriet (presentationsblad på svenska): <https://um.fi/URN:ISBN:978-952-00-7510-1>

¹⁰ Expertbedömning av räddningsväsendet: <https://lvv.fi/sv/raddningsvasendet/expertbedomning>.

finansieringen varit otillräcklig för ordnandet av de lagstadgade tjänsterna. Tjänsterna fungerar relativt bra med undantag av vissa enskilda tjänster som äventyrats. Dessutom ska områdena fortfarande vidta både enskilda och strukturella anpassningsåtgärder genom vilka kostnadsökningen redan hittills har dämpats och verksamheten anpassats till finansieringsbanan.

Tilläggsfinansiering har sökts av nio välfärdsområden 2025 och av två i början av 2026. Endast i Norra Karelen välfärdsområde har nivån på finansieringen ansetts äventyra genomförandet av tjänsterna och området har beviljats tilläggsfinansiering (2,6 miljoner euro).

År 2025 inleddes ett utvärderingsförfarande i tre välfärdsområden på initiativ av finansministeriet, eftersom de ekonomiska kriterierna för utvärderingsförfarande enligt lagen om välfärdsområden uppfylldes. Inom dessa områden har kostnadsökningen varit stor sedan 2022, och man har inte vidtagit anpassningsåtgärder i tillräckligt god tid. Det har inte konstaterats att tjänsterna i områdena skulle ha äventyrats i betydande grad.

Finansieringens tillräcklighet 2027—2030 kan bedömas endast utifrån ekonomiska nyckeltal, eftersom det inte är säkert vilka effekter områdenas anpassningsåtgärder har på genomförandet av tjänsterna. Utifrån denna analys kan man bedöma att risken för att finansieringen är otillräcklig och att det behövs tilläggsfinansiering kommer att öka under ramperioden på grund av den knappa finansieringen och anpassningsbehovet. Å andra sidan medför den proposition som just nu behandlas i riksdagen och som gäller en förlängning av tidsfristen för täckning av underskott en lättare anpassningsbana för flera välfärdsområden, alltmedan ordnandet av tjänsterna säkerställs.

Slutsatser

I välfärdsområdenas ekonomi skedde en vändning till det bättre 2025. Anpassningsåtgärdernas effekter har börjar synas och kostnadsökningen har kunnat dämpas till och med under nivån för välfärdsområdesindexet. Helhetsbilden är fortfarande inkomplett i fråga om genomförandet av tjänster i välfärdsområdena, men enligt social- och hälsovårdsministeriets och inrikesministeriets redogörelser och övriga underlag fungerar servicesystemet i huvudsak väl.

Trots att resultatet varit positivare än väntat föranleder differentieringen av välfärdsområdenas ekonomi en utmaning med avseende på hur finansieringen räcker till framöver. Samtidigt är risken att tillräckliga incitament för att bromsa kostnaderna saknas, i synnerhet i de områden som uppvisar betydande överskott.

En genomgång av finansieringen per välfärdsområde under perioden 2023—2026 visar stora skillnader mellan dem när det gäller hur finansieringen har ökat. Siffrorna visar också att ändringar av invånarantalet har en betydande effekt på hur finansieringen utvecklas. Under perioden 2027—2030 kommer finansieringen som helhet att utvecklas blygsamt, i synnerhet i områden där befolkningen krymper. Detta beror på att justeringen av finansieringen i efterhand minskar som en konsekvens av de förbättrade resultaten samt på de besparingar som föreslås i finansieringslagen. När finansieringsmodellen utvecklas bör man utifrån mer omfattande forskningsrön än de nu tillgängliga bedöma hur de områdesspecifika förändringarna i befolkningsstrukturen påverkar dels ordnandet av tjänsterna och kostnadsstrukturen, dels finansieringen. Med avseende på genomförandet av finansieringsprincipen är det viktigt att områdena har faktisk möjlighet att anpassa sin verksamhet så att den motsvarar finansieringsbanan.

Trots de ekonomiska skillnaderna mellan välfärdsområdena och med beaktande av genomförandet av tjänsterna kan det bedömas att finansieringen har varit tillräcklig 2025 för att ordna de lagstadgade tjänsterna. Det är dock uppenbart att den allt stramare finansieringsbanan tvingar många

välfrädsområden att anpassa sin ekonomi och verksamhet ytterligare de kommande åren för att finansieringen ska räcka till för att ordna de lagstadgade uppgifterna. Samtidigt förutsätter täckandet av underskotten att välfrädsområdena fattar målmedvetna beslut och har förmåga att genomföra dem, vilket vid behov kan stödjas genom statens särskilda förfaranden inom styrningen. Det kan anses sannolikt att nya utvärderingsförfaranden inleds på basis av boksluten för 2025. I propositionen om ändring av lagen om välfrädsområden, som är under behandling i riksdagen, föreslås en möjlighet för välfrädsområden att ansöka om förlängd tidsfrist för täckande av underskott, vilket underlättar anpassningen av ekonomin och bidrar till att säkerställa ordnandet av tjänsterna. Förslagen i propositionen minskar också områdenas behov att ansöka om tilläggsfinansiering. Trots åtgärderna finns det fortfarande risk för att tilläggsfinansiering behövs 2027—2030, i synnerhet i de områden där finansieringen ökar långsammare än i andra områden.

6. Den kommunala ekonomin

6.1. Riktlinjer för den kommunala ekonomin

Enligt regeringsprogrammet förbinder sig staten att kompensera kommunerna för de nya uppgifter och skyldigheter som åläggs dem samt för eventuella utvidgningar av uppgifterna genom att finansiera uppgifterna och skyldigheterna fullt ut eller genom att avveckla andra skyldigheter. Kommunerna kompenseras för de effekter som regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Enligt lagen om statsandel för kommunal basservice ska nya eller utvidgade uppgifter och skyldigheter tilldelas en statsandel på 100 procent. Statens fulla finansieringsansvar förutsätter att effekterna av nya eller utvidgade uppgifter och skyldigheter på kommunalekonomin bedöms realistiskt. Vid bedömningen bör man också beakta personalpåverkan, eftersom pensionsavgångarna inom kommunsektorn är omfattande och tillgången på arbetskraft varierar mellan sektorer och regioner.

Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering innehöll föresatsen att genomföra en övergripande översyn av den kommunala finansieringen och statsandelssystemet så att de motsvarar kommunernas nya roll och läget efter att social- och hälsovårdsreformen och reformen av arbets- och näringsstjänsterna genomförts. Den övergripande reformen av statsandelssystemet för kommunal basservice kommer emellertid inte att föras vidare under denna regeringsperiod.

Den i regeringsprogrammet fastslagna värderingsreformen av fastighetsskatten fortsätter. Syftet är att beskattningsvärdet för byggnader och mark bättre ska motsvara det verkliga gängse värdet. För att förbättra kommunernas verksamhetsförutsättningar har regeringen hösten 2023 inlett ett program för försök och avveckling av normer i kommunerna. Programmet syftar till att minska omfattningen av kommunernas verksamhet och uppgifter och gallra bland den detaljerade regleringen av tillvägagångssätten. Vid ramförhandlingarna våren 2026 beslutade regeringen dessutom att 50 förslag till avreglering ska utredas. En del av förslagen gäller kommunernas verksamhet.

Trots social- och hälsovårdsreformen råder det fortfarande en strukturell obalans mellan inkomster och utgifter i den kommunala ekonomin. Kommunerna måste kunna anpassa både servicenätet och sin verksamhet efter ett snävare servicebehov och minskande finansiering. I takt med att kommunernas uppgifter har blivit färre har kommunerna allt färre möjligheter att anpassa sina utgifter, vilket innebär en risk för att anpassningstrycket i allt högre grad riktas på att höja skattesatserna. De allt större skillnaderna mellan kommunerna återspeglas mer och mer i skillnader mellan olika kommuners framtidsutsikter och utmaningar inför framtiden. I takt med att barn- och ungdomsåldersklasserna krymper behövs sannolikt mer och mer samarbete mellan kommuner, i synnerhet när det gäller att ordna utbildningstjänster. Nya sätt att ordna tjänster behövs också för att säkerställa tillgången på kompetent

arbetskraft. Mot bakgrund av dessa utvecklingstrender och de försämrade ekonomiska utsikterna betonas vikten av att investeringar förenas med noggrann behovsprövning.

6.2. Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin

Cirka 5,8 miljarder euro anvisas för statsbidrag till kommunerna 2027. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,8 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till 0,6 miljarder euro och de övriga statsbidragen till 0,4 miljarder euro. Vid ramperiodens slut 2030 uppgår statsbidragen till cirka 6,1 miljarder euro, varav de kalkylerade statsandelarna utgör 5,0 miljarder euro. Besluten i planen för de offentliga finanserna våren 2026 innebär en sänkning av statsandelarnas nettobelopp.

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi, miljoner euro, ramåren enligt prisnivån 2027¹

	budg. + tilläggsb. 2025	budg. 2026	2027	2028	2029	2030
Kalkylerade statsandelar	4 677	4 866	4 841	5 029	5 005	5 015
FM	3 376	3 551	3 523	3 722	3 700	3 709
Undervisnings- och kulturministeriet	1 302	1 316	1 318	1 307	1 305	1 305
— varav samkommuner	1 084	1 128	1 138	1 138	1 137	1 137
Statlig kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	541	534	615	666	721	771
Statsunderstöd	524	477	376	448	348	308
Justitieministeriet	0	0	12	0	12	12
FM	11	11	21	111	51	11
Undervisnings- och kulturministeriet	218	163	199	197	197	197
JSM	4	9	9	9	9	9
Kommunikationsministeriet	30	31	31	31	31	31
ANM	206	220	69	76	24	24
SHM	32	27	21	11	11	11
MM	22	17	14	13	13	13
Statsbidrag sammanlagt	5 742	5 877	5 831	6 143	6 074	6 094

¹⁾ Den kommunala andelen av undervisnings- och kulturministeriets statsandelar och statsunderstöd är en kalkylmässig uppskattning.

För statsandelen för kommunal basservice anvisas 3,5 miljarder euro 2027 och 3,7 miljarder euro 2030. Statsandelen 2027 stiger med ca 46 miljoner euro jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2025. Statsandelen för basservice minskar som en följd av att kommunernas finansieringsandel av det grundläggande utkomststödet ökar med ca 121 miljoner euro. Samtidigt ökar dock statsandelen med ca 59 miljoner euro till följd den ändring som görs i justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna 2026.

Vid dimensioneringen av statsandelen för basservice har man beaktat totalreformen av integrationsutbildningen, som ökar statsandelen med 33,2 miljoner euro i överföringar från undervisnings- och kulturministeriets och arbets- och näringsministeriets förvaltningsområden. Den reform som syftar till att allmänt stöd ska betalas ut i form av integrationsstöd ökar kommunernas skyldigheter, på grund av garantin för tillgång till integrationstjänster inom en viss tid. Under ramperioden höjs därför statsandelen med cirka 10—13 miljoner euro.

I synnerhet den nya sysselsättningsfrämjande arbetskraftsservicen för personer i utsatt ställning på arbetsmarknaden höjer statsandelen för kommunal basservice med 12,8 miljoner euro från och med 2027.

Dessutom har inverkan av den s.k så kallade norska modellen för stöd för hemvård av barn preciserats. De preciserade beloppen för uppskattad kostnad och kompensering av kostnaden uppgår till 0,5 miljoner euro år 2027, 2,3 miljoner euro 2028, 4,5 miljoner euro 2029 och 5,3 miljoner euro 2030.

Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna 2027 beräknas i detta skede uppgå till ca 22 miljoner euro. Beloppet preciseras i sommar, vid beredningen av budgetpropositionen för 2027. Indexhöjningen för 2026 (3,5 %) uppgår till 118,8 miljoner euro. Indexhöjningen av statsandelen för kommunal basservice sänks med ett avdrag motsvarande en höjning på 1 procentenhet, i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Detta sänker statsandelen med 33,0 miljoner euro beräknat för 2026. Indexavdraget sänker statsandelen nominellt med cirka 111 miljoner euro i slutet av ramperioden. Det avdrag som görs från indexhöjningen 2027 höjs dessutom till 2,8 procentenheter, vilket minskar statsandelen med ytterligare 60 miljoner euro.

År 2030 stiger statsandelen för basservice med 39 miljoner euro på grund av de skärpta behörighetsvillkor inom småbarnspedagogik som träder i kraft den 1 januari 2030.

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde uppgår statsandelarna till kommunerna till cirka 1,3 miljarder euro för hela ramperioden. Indexhöjningen av statsandelen för 2027 (3,5 %) höjer kommunernas och samkommunernas statsandelar med uppskattningsvis 33,3 miljoner euro. Av den indexhöjning som görs i finansieringen till yrkesutbildning 2027 (2,4 %) tillfaller uppskattningsvis 17,5 miljoner euro kommuner och samkommuner. Ett tillägg på 13 miljoner euro allokeras för utgifterna för förberedande undervisning 2027 på grund av uppgången i elevantalet tidigare år.

6.3. Uppskattning av den kommunala ekonomins utgifter, inkomster och balans

Utgifterna inom den kommunala ekonomin under ramperioden

Omkostnaderna inom den kommunala ekonomin ökar 2027—2030 i huvudsak på grund av de stigande priserna. Avtalslösningen för kommunsektorn och programmet för utveckling av lönesystem ökar personalkostnaderna inom kommunsektorn, som är personalintensiv. De största löneförhöjningarna inträffar under de närmaste åren, och kommunernas förtjänstnivåindex beräknas överstiga den allmänna inkomstutvecklingen 2027—2028. Prisindex för basservice, som återspeglar kostnadsutvecklingen, är i genomsnitt 3,2 % 2027—2030.

I den kommunala basservicen ligger tyngdpunkten på bildnings- och kulturtjänster, inom vilka det totala servicebehovet går i sjunkande riktning. Det minskande servicebehovet motsvaras dock inte av en proportionell minskning av utgifterna, eftersom dessa inte kan justeras flexibelt utan är bundna av fasta villkor med avseende på bland annat servicenät, personalstruktur och lagstadgade skyldigheter. Deltagandet inom småbarnspedagogiken och behovet av särskilt stöd har dessutom ökat under de senaste åren. I kalkylen över utgiftstrycket har därför nedgången i servicebehovet utjämnats något.

Reformen av arbets- och näringstjänsterna medförde att en del av finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmånerna överfördes på kommunerna. Ansvar är konjunkturkänsligt och svårt att prognosticera. Den andel av arbetslöshetsförmåner som kommunerna ska stå för ökar stegvis enligt hur länge en person är arbetslös. I synnerhet långtidsarbetslöshet utgör en stor del av den kostnad som kommunerna bär för att finansiera arbetslöshetsförmåner. Kostnaden påverkas dessutom av ändringar i folkpensionsindexet, som avgör nivån på arbetslöshetsförmånerna, samt av de beslut som fattas om

nivån på förmånerna. De indexfrysningar som regeringen fastställt för arbetslöshetsförmånerna och deras förhöjningsdelar upphör 2027. Från och med 2028 stiger därmed indexhöjningarna av arbetslöshetsförmånerna.

Investeringarna förblir under prognosperioden på hög nivå på ett övergripande plan, trots skillnader mellan kommunerna. Den interna migrationen och förändringarna i åldersstrukturen ökar den geografiska differentieringen mellan kommunerna. Särskilt i växande kommuner förblir investeringsbehovet kraftigt till följd av migration och utbyggnad av servicenätet. En stor del av investeringarna gäller nödvändiga ändamål, såsom underhåll av grundläggande infrastruktur och eftersatt underhåll. Också den gröna omställningen bidrar till att hålla kommunernas investeringar på hög nivå.

Inkomsterna inom den kommunala ekonomin under ramperioden

Skatteinkomsterna utgör kommunernas viktigaste inkomstkälla. Under ramperioden ökar skatteinkomsterna med i genomsnitt 3,8 % per år. I synnerhet kommunalskatten och samfundsskatten ökar på ett gynnsamt sätt. Inkomsterna från verksamheten inom den kommunala ekonomin växer emellertid måttligare under ramåren. I genomsnitt växer de med 1,0 % åren 2027—2030.

Statsandelarna växer ojämnt under ramåren. De permanenta avdrag som regeringen bestämt i tidigare beslut sänker statsandelarna. Andra faktorer som sänker statsandelarna 2027 är den kraftiga ökningen av kostnaderna för det grundläggande utkomststödet, som dras av från statsandelarna, samt beslutet vid ramförhandlingarna att göra en engångshöjning av indexbromsningen till 2,8 procentenheter. Samtidigt har justeringarna av kostnadsfördelningen samt indexhöjningarna en höjande inverkan på statsandelarna. Statsandelarna växer kraftigare 2028—2030 när de tidsbundna nedskärningarna upphör.

Regeringens diskretionära åtgärder stärker den kommunala ekonomin 2027—2030. De diskretionära åtgärdernas inverkan på inkomsterna avtar gradvis, men på utgiftssidan börjar de minska kommunernas utgifter 2029—2030.

Balansen inom den kommunala ekonomin under ramperioden

Trycket på kommunernas ekonomi ökar på grund de löneuppgörelser som uppnåtts, ett större finansieringsansvar för arbetslöshetsförmånerna, nedskärningarna i statsandelarna och nödvändiga investeringar. Årsbidraget förbättras under ramperioden från ca 3,1 miljarder euro till 4,3 miljarder euro 2030. Också räkenskapsperiodens resultat förbättras och är nästan en miljard euro i slutet av ramperioden. Kassaflödet från verksamheten och investeringarna är emellertid negativt hela ramperioden, alltmedan investeringsnivån förblir hög. Det försämras 2027, men ökar igen 2028—2030 när de tidsbundna nedskärningarna i statsandelarna upphör och personalkostnaderna slutar växa. Det negativa kassaflödet från verksamheten och investeringarna ökar länestocken inom den kommunala ekonomin från ca 21,3 miljarder euro 2025 till ca 25,5 miljarder euro 2030.

Skillnaderna mellan kommuner ökar i fråga om ekonomisk utveckling, vilket syns i växande skillnader i deras ekonomiska handlingsutrymme. I växande kommuner ökar både inkomsterna och utgifterna kraftigt, medan de minskar i kommuner med negativt flyttnetto i takt med att befolkningsunderlaget krymper. I såväl växande som krympande kommuner räcker inte årsbidraget till för investeringar och det ekonomiska handlingsutrymmet minskar. Obalans mellan inkomster och utgifter förutsätter långsiktigt beslutsfattande inom den kommunala ekonomin och permanenta åtgärder över de kommande åren för att balansera ekonomin. De problem som avser tillgång på kompetent arbetskraft, fastigheter som står tomma eller är underutnyttjade, urbanisering, sjunkande nativitet och grön omställning förutsätter att man finner nya sätt att ordna service, och här accentueras vikten av samarbete både mellan kommunerna och mellan kommunerna och den privata sektorn.

Den kommunala ekonomins utveckling till 2030, enligt kommunernas bokföring, md euro, gängse priser

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Resultatbildning							
1. Verksamhetsbidrag	-14,3	-15,4	-16,1	-16,8	-17,2	-17,7	-18,0
2. Skatteinkomster	14,1	14,0	14,8	15,3	15,9	16,5	17,1
3. Statsandelar, driftsekonomin	3,4	4,1	4,2	4,3	4,7	4,8	4,9
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
5. Årsbidrag	3,6	3,1	3,2	3,1	3,6	3,9	4,3
6. Avskrivningar	-2,9	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Extraordinära poster, netto	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Räkenskapsperiodens resultat	1,1	0,7	0,2	0,0	0,5	0,7	0,9
Finansiering							
9. Årsbidrag	3,6	3,1	3,2	3,1	3,6	3,9	4,3
10. Extraordinära poster	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Rättelseposter till intern finansiering	-0,4	-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
12. Intern finansiering, netto	3,5	2,8	2,7	2,6	3,1	3,4	3,8
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-4,8	-4,8	-5,0	-5,1	-5,4	-5,6	-5,8
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,9	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
15. Investeringar, netto	-3,9	-3,7	-3,8	-4,0	-4,2	-4,4	-4,6
16. Finansieringsbehov (intern finansiering–investeringar)	-0,4	-0,9	-1,1	-1,4	-1,1	-1,0	-0,8
17. Lånestock	20,5	21,3	22,3	23,4	24,3	25,0	25,5
18. Likvida medel	6,5	6,9	6,9	6,8	6,7	6,7	6,5
19. Nettoskuld (lån - likvida medel)	14,0	14,4	15,4	16,6	17,5	18,3	19,0

7. Arbetspensionsanstalter och övriga socialskyddsfonder

Arbetspensionssystemet

Arbetspensionssystemet i Finland bygger på flera olika pensionslagar. Sättet på vilket pensionerna bestäms är i huvudsak det samma oberoende av vilken pensionslag som är tillämplig, medan sättet på vilket pensionsutgifterna finansieras varierar beroende på lag. Det finländska arbetspensionssystemet finansieras med årliga arbetspensionsavgifter, pensionsmedel som fonderats på förhand och avkastningen från dem. Arbetspensionsavgifter tas ut hos arbetstagare och arbetsgivare. Dessutom medfinansierar staten pensionerna för statligt anställda, företagare, lantbruksföretagare och sjömän. Pensionsavgiften för arbetstagare är lika stor oberoende av vilken pensionslag som tillämpas.

Beloppet för ålderspensionen multipliceras med en livslängdskoefficient när pensionen börjar, i syfte att dämpa ökningen av pensionsutgifterna och förlänga tiden i arbete före pensionering. De löpande pensionerna justeras årligen med ett arbetspensionsindex i vilket förändringarna i konsumentpriserna viktas med 80 % och förändringen i löntagarnas inkomstnivå med 20 %.

Den senaste reformen av arbetspensionssystemet behandlas för närvarande i riksdagen. Reformen avses träda i kraft stegvis så att ändringarna är i kraft senast från och med 2027. Centrala åtgärder i pensionsreformen är att se över regleringen av ArPL-pensionsanstaltarnas investeringar så att dessa får större möjligheter till risktagning och att utöka fonderingen av ålderspensioner. Dessutom införs en indexbegränsning som gäller hela arbetspensionssystemet. Begränsningen bromsar ned indexhöjningarna av arbetspensionerna i exceptionella situationer där konsumentpriserna förändras snabbare än lönerna under en angiven tvåårsperiod.

Arbetstagare inom den privata sektorn (med undantag av sjömän) omfattas av lagen om pension för arbetstagare (ArPL). Andelen arbetstagare som omfattas av ArPL är cirka 60 % av alla arbetspensionsförsäkrade. I Pensionskyddscentralens uppskattning uppgick fonderingsgraden inom ArPL-systemet, det vill säga andelen pensionsmedel i förhållande till pensionsansvaret, till cirka 21,5 % vid utgången av 2024.¹¹ ArPL-systemet har en EMU-buffert vars syfte är att under vissa villkor möjliggöra en sänkning av arbetspensionsavgifterna i ett svagt konjunkturläge. I ett gott ekonomiskt läge utökas bufferten genom att man tar ut mer arbetspensionsavgifter än vad som behövs. I nationalräkenskaperna betraktas arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn som en del av de offentliga finanserna och deras tillgångar som tillgångar inom de offentliga finanserna.

Företagare, lantbruksföretagare och sjömän omfattas av egna pensionslagar – lagen om pension för företagare (FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL) och lagen om sjömanspensioner (SjPL). Företagarnas och lantbruksföretagarnas pensioner finansieras med inflytande avgifter och den del som överskrider avgifterna finansieras ur statsbudgeten. Det finns inget fonderingssystem. Cirka 8 % av alla försäkrade omfattas av lagen om pension för företagare. År 2026 finansierar staten uppskattningsvis 30 % av FöPL-pensionsutgifterna och 84 % av LFöPL-pensionsutgifterna. Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 29 %; resten av utgifterna finansieras med inflytande avgifter.

Pensionslagen för den offentliga sektorn (OffPL) omfattar anställda hos kommuner, välfärdsområden, staten, evangelisk-lutherska kyrkan, Folkpensionsanstalten och Finlands Bank. Strax över 20 % av de försäkrade omfattas av pensionssystemet för Kevas medlemssamfund (bland annat kommuner och välfärdsområden) och 5 % av de försäkrade omfattas av statens pensionssystem. Kevas och statens pensionssystem har båda buffertfonder, men ingen motsvarande fondering på personnivå som i ArPL-systemet.

Under prognosperioden förbättras saldot för arbetspensionsanstalterna till drygt 1 % av BNP, men överskottet blir tillfälligt mindre 2027 jämfört med året innan. Orsaken till det mindre överskottet är att regeringen vid halvtidsöverläggningen våren 2025 beslöt att höja överföringen från Statens pensionsfond till statsbudgeten med en engångsökning på 18,7 procentenheter i syfte att täcka statens årliga pensionsutgifter. Utöver detta engångstillägg ökas överföringen permanent från och med 2026 med 1,2 procentenheter. Därmed uppgår överföringen 2027 till totalt 63,9 % och från och med 2028 till 46,2 % av statens årliga pensionsutgifter. Vid budgetförhandlingarna hösten 2025 bestämde regeringen dessutom att det belopp som årligen överförs till statsbudgeten ska ökas med 1,8 procentenheter från och med 2027. Därmed uppgår det belopp som överförs från fonden till budgeten till 65,7 % år 2027 samt från och med 2028 permanent till 48,0 % av statens pensionsutgifter. Genom dessa beslut ökar de inkomstöverföringar som arbetspensionsanstalterna betalar till staten.

¹¹ Enligt en real diskonteringsränta beräknad utifrån den nominella riskfria ränta och förväntade inflation som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens (Eiopa) angivit för euroområdet.

Övriga socialskyddsfonder

Övriga socialskyddsfonder är i huvudsak Folkpensionsanstalten, som sköter grundskyddet, samt Sysselsättningsfonden och arbetslöshetskassorna, som sköter det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. Folkpensionsanstaltens totala förmånsutgifter uppgick till ca 17,5 miljarder euro 2025. De största utgiftsområdena var sjukförsäkringsersättningar (3,4 miljarder euro exkl. läkemedel), pensionsförmåner (2,6 miljarder euro), arbetslöshetsförmåner (2,1 miljarder euro), läkemedelsersättningar (2,0 miljarder euro) och förmåner för barnfamiljer (1,8 miljarder euro). Folkpensionsanstaltens utgifter finansieras med statsandelar (strax över 70 % av finansieringen), socialförsäkringsavgifter som tas ut hos arbetsgivare och arbetstagare (ca 20 %), inkomstöverföringar från kommunerna (inmot 5 %) och övriga intäkter (ca 2—3 %).

Det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa finansieras genom obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut hos arbetstagare och arbetsgivare (ca 55 % av finansieringen), statsandelar (ca 40 %) och arbetslöshetskassornas medlemsavgifter (ca 5 %). Beloppet av förmåner som arbetslöshetskassorna betalade ut 2025 uppgick till strax under 1,8 miljarder euro. Sysselsättningsfonden har en konjunkturbuffert¹² för att jämna ut förhållandet mellan utgifter och inkomster vid konjunkturväxlingar.

Under prognosperioden beräknas saldot för övriga socialskyddsfonder bli bättre och uppvisa ett litet överskott, eftersom beloppet av inflytande socialskyddsavgifter stiger medan förmånsutgifterna ökar endast måttligt, bland annat tack vare att arbetslöshetsutgifterna gradvis minskar.

8. Sammanfattning av åtgärderna inom de offentliga finanserna

I avsnitt 8 ges en översikt över regeringens diskretionära åtgärder och deras övergripande inverkan på de offentliga finanserna. Översikten har sammanställts enligt följande kriterier:

- Endast nationalräkenskaperna beaktas. Således har inte så kallade finansoperationer, såsom lån, aktieförvärv och inkomster av försäljning av aktier, beaktats vid sammanställningen.
- Den strukturella effekten av de sysselsättningsåtgärder som regeringen beslutat om, det vill säga den stärkande effekt som en högre sysselsättningsgrad har på de offentliga finanserna, beaktas inte. Endast deras direkta inverkan på utgifter och inkomster har beaktats. Med andra ord utgår översikten från inbesparingarna i förmånsutgifter, och dessutom har man så långt möjligt beaktat den inverkan som ändringarna i förmånerna har på skatteinkomsterna.
- Fokus har lagts på åtgärder som påverkar saldot i de offentliga finanserna. En del av de åtgärder som regeringen beslutat om minskar skuldsättningen inom de offentliga finanserna men påverkar inte saldot. Dessa åtgärder har inte beaktats. Ett exempel på en sådan åtgärd är att från och med 2027 sänka bevilningsfullmakten för räntestödslån inom statsunderstödd bostadsproduktion.
- Översikten omfattar inte välfärdsområdenas egna utvecklingsåtgärder. Den förväntade besparingen i anslutning till dem i bilaga B till regeringsprogrammet är 0,9 miljarder euro beräknat för 2027. Inte heller de nedskärningar som gjorts i statsandelarna för kommunal basservice (inkl. minskningen av indexhöjningarna av statsandelarna med en procentenhet per år) eller de besparingar som förväntas komma av avregleringen i kommunsektorn har beaktats i översikten som faktorer som stärker de offentliga finanserna. Detta beror på att en övergripande förbättring av de offentliga finanserna förutsätter också egna anpassningsåtgärder i kommunerna, och översikten omfattar inte sådana åtgärder.

¹² Ett maximibelopp har fastställts för buffertens nettotillgångar och nettoskulder. Detta maximibelopp får motsvara högst de årliga utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 6 procent. I Sysselsättningsfondens bokslutskommuniké för 2025 uppgick konjunkturbuffertens nettotillgångar till totalt 543 miljoner euro.

- Effekten av indexbesparingarna presenteras i nominella belopp.
- Översikten omfattar ändringarna i socialskyddsavgifterna. Hur dessa utvecklas är dock dels beroende av regeringens diskretionära åtgärder, dels av bland annat gällande bestämmelser om förmögenhetskravet för Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert.

I slutet av kapitlet finns en tabell som presenterar den kumulativa effekten på saldot i de offentliga finanserna av de centrala beslut om inkomster och utgifter som fattas av statsminister Petteri Orpos regering. De åtgärder som ökar underskottet i de offentliga finanserna har angetts som minusposter och de åtgärder som minskar underskottet som plusposter. Effekterna anges i förhållande till den föregående valperiodens sista plan för de offentliga finanserna, det vill säga den tekniska plan för de offentliga finanserna som publicerades den 23 mars 2023.

Anpassning av de offentliga finanserna

Regeringsprogrammet (bilaga B) innehåller åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 4 miljarder euro beräknat för 2027. Åtgärds paketet omfattar dels besparingar, dels utgiftsökningar och åtgärder som ökar inkomsterna. Konsekvensbedömningarna av åtgärderna har preciserats till vissa delar efter att regeringsprogrammet blev klart. Därtill har omfattningen i vilken olika sektorer inom den offentliga ekonomin påverkas preciserats.

Våren 2024 fattade regeringen beslut om ytterligare åtgärder som stärker de offentliga finanserna med cirka 3 miljarder euro från och med 2025. Av dessa åtgärder består cirka hälften av utgiftsbesparingar och hälften av skatteåtgärder.

Hösten 2025 fattade regeringen åter beslut om nya anpassningsåtgärder för 2027 för att minska skuldsättningen i de offentliga finanserna. Den eftersträvade anpassningen uppgår till ca 1 miljard euro. Av dessa utgör de permanenta anpassningsåtgärderna cirka 750 miljoner euro. En del av åtgärderna påverkar inte saldot i de offentliga finanserna, även om de minskar skuldsättningen.

Besparingar genomförs på bred front inom olika förvaltningsområden. Statsförvaltningen underställs ett vittgående produktivhetsprogram. Dessutom görs besparingar i statsunderstöden och många indexbundna utgifter har frysts. Besparingar görs också bl.a. i utvecklingssamarbetet och i projektreserveringarna för ospecificerade trafikprojekt samt till vissa delar också i företagsstöden. Under regeringsperioden har regeringen dessutom gjort ett flertal ändringar i den sociala tryggheten och de sociala förmånerna samt i välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter (social- och hälsovård).

Genom att de besparingar i fråga om socialskyddsfonderna som åtgärderna i regeringsprogrammet ger upphov till kanaliseras till att bromsa den offentliga skuldsättningen, stärks statens och kommunernas finansiella ställning inom de offentliga finanserna.

Som ett led i anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna har regeringen fattat beslut om sysselsättningsökande strukturpolitiska åtgärder. Målet med åtgärderna är att stärka de offentliga finanserna med cirka 2 miljarder euro 2027. Den strukturella effekten av dessa sysselsättningsåtgärder ingår inte i den översikt som presenteras i tabellen.

Vid halvtidsöversynen våren 2025 fattade regeringen beslut om anpassningsåtgärder som en del av finansieringen av de skattelättnader som ingår i regeringens tillväxtpaket. För att öka inkomsterna genomförs skattehöjningar och skatteunderlaget stärks. Dessutom genomförs besparingar i bl.a. statsförvaltningens omkostnader, utvecklingssamarbetet och kommunernas statsandelar. Genom anpassningsåtgärderna kompletterades delvis också de besparingar som inte uppnåtts.

Saldot i statsinanserna stärks också av ökningen av den årliga intäktsföringen från Statens pensionsfond och av att en extra intäktsföring av engångsnatur genomförs 2027. Effekten är dock neutral i de offentliga finanserna, eftersom en ökning av intäktsföringen i tabellen på motsvarande sätt försvagar socialskyddsfondernas saldo.

Vid ramförhandlingarna 2026 beslutade regeringen om nya besparingar som ersätter, det vill säga omallokerar, tidigare fastställda enskilda besparingar inom social- och hälsovården och åtgärder som påverkar inkomsterna. De satsningar och tillväxtåtgärder som fastställts vid ramförhandlingarna finansieras genom de nya åtgärder som stärker de offentliga finanserna.

Anslagsökningar

Efter att regeringsprogrammet antogs har regeringen genomfört ett antal anslagsökningar, i synnerhet för olika akuta behov. En stor del av satsningarna hänför sig till stödet till Ukraina. För perioden 2023—2030 har anslag på drygt ca 2 miljarder euro anvisats till att stödja Ukraina (bland annat för upphandlingar som ersätter materiel som försvarsmakten överlätit). I slutet av ramperioden ökar utgifterna särskilt på grund av de tillägg som görs till försvarsutgifterna, vilket i sin tur beror på att Finland har förbundit sig till Natos försvarsutgiftsåtagande. Enligt åtagandet ska de egentliga försvarsutgifterna uppgå till 3,5 % av bruttonationalprodukten senast 2035. Utgiftsökningar har också antagits med anledning av Natomedlemskapet och den inre säkerheten, bland annat.

Tidsbundet investeringsprogram

Anslag enligt regeringens investeringsprogram har tills vidare anvisats till ett belopp på ca 4 miljarder euro för 2023—2030. Investeringsprogrammet finansieras i huvudsak med kapitalinkomster. De kapitalinkomster med vilka investeringsprogrammet hittills har finansierats är inte inkomster i enlighet med nationalräkenskaperna. I tabellen försämrar därför investeringsprogrammet saldot i de offentliga finanserna.

Välfärdsområdena

Regeringens beslut om utgifter och inkomster i anslutning till välfärdsområdenas uppgifter (inklusive ändringar av lagstadgade skyldigheter, statsunderstöd och ersättningar som betalas till välfärdsområdena) ingår i tabellen i avsnittet om välfärdsområdenas ekonomi. Det är möjligt att även en del av statsunderstöden för vissa utvecklingsprojekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde riktas till välfärdsområdena, men dessa har inte beaktats i denna översikt.

Kostnadseffekten av den översyn av lagstadgade uppgifter som fastställts i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering och därefter samt av finansieringsmodellen är att välfärdsområdenas finansiering och utgifter minskar med cirka 847 miljoner euro netto år 2030. Uppgiftsändringarna (inklusive ändringar i klientavgifterna) omfattar både hälso- och sjukvården och socialvården.

Målet med välfärdsområdenas egna utvecklingsåtgärder enligt bilaga B till regeringsprogrammet (ca 0,9 miljarder euro 2027) är att stärka deras ekonomi genom att effektivisera verksamheten, se över tillvägagångssätten och öka samarbetet mellan välfärdsområden. Välfärdsområdena bestämmer själva vilka metoder de använder, vilket innebär att inbesparingarna och tidsplanen varierar beroende på välfärdsområde. Dessa besparingar har inte beaktats på förhand i planen för de offentliga finanserna, utan de kommer att återspeglas i välfärdsområdenas statliga finansiering på basis av efterhandskontroller.

Välfärdsområdena får också statsunderstöd och andra ersättningar. Nettoeffekten av dessa är att välfärdsområdenas utgifter och finansiering ökar med cirka 84 miljoner euro år 2030.

Ändringar i beskattningsgrunderna

Under regeringsperioden lindras beskattningen av arbete genom att arbetsinkomstavrdraget höjs betydligt. Dessutom sänktes den högsta marginalskattesatsen 2026 till 52 %. En barnförhöjning av arbetsinkomstavrdraget infördes 2025 och höjdes 2026. Indexjusteringarna 2024—2026 har genomförts med vissa begränsningar. I beskattningen av förvärvsinkomster görs dessutom flera mindre ändringar som i huvudsak höjer skatteinkomsterna. År 2027 flyttas tidpunkten för beskattning av anställningsoptioner från den tidpunkt då optionen utnyttjas till den tidpunkt då den underliggande tillgången säljs, i fråga om aktier i onoterade bolag. Dessutom höjs företagavrdraget 2027.

Samfundsskattesatsen sänks med två procentenheter till 18 % 2027. Investeringar som syftar till en klimatneutral ekonomi stöds genom skattegottgörelse som beviljas 2025 och med en ny skattegottgörelse som beviljas från och med 2026.

Den allmänna mervärdesskattesatsen och skattesatsen för försäkringspremieskatten höjdes från 24 procent till 25,5 procent från och med september 2024. Dessutom överfördes de varor som omfattas av den sänkta mervärdesskattesatsen på 10 %, med undantag för rundradioverksamhet och tidningar och tidskrifter, till en skattesats på 14 % från ingången av 2025. Skattesatsen sänktes till 13,5 % år 2026. Även skattesatsen för rundradioverksamhet steg i början av 2026, från 10 till 13,5 %. Lättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesskatt slopades från och med januari 2025.

Beskattningen av trafiken är föremål för både lättnader och åtstramningar under regeringsperioden. De mest betydande skatteintäkterna är sänkningarna av punktskatten på drivmedel 2024 samt 2026 och 2027. Punktskatten på tobak, alkohol och läskedrycker höjs i huvudsak under regeringsperioden på samma sätt som gruvmineralskatten.

Skattesatsen för mark åtskildes från den allmänna fastighetsskattesatsen, och dess nedre gräns höjdes vid ingången av 2024 till 1,30 procent. Höjningen ökade fastighetsskatteinkomsterna i de 245 kommuner där den allmänna fastighetsskattesatsen var lägre än detta 2023.

Överlåtelsebeskattningen ändrades vid ingången av 2024 så att överlåtelseskattesatsen i fråga om fastigheter, bostadsaktiebolag och andra värdepapper sänktes och befrielsen från skatt för den som köper sin första bostad slopades.

De nedre gränserna för arvs- och gåvoskatten höjdes, och i fråga om arvsskatt förlängdes dessutom betalningstiden och dröjsmålsrättan sänktes.

De ändringar som gäller beskattningen och bedömningen av konsekvenserna av ändringarna för statsfinansernas vidkommande behandlas närmare i avsnitt 4.4 och för den kommunala ekonomins vidkommande i avsnitt 6.2.

Den kommunala ekonomin

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering ska de nya uppgifter och skyldigheter som åläggs kommunerna samt eventuella utvidgningar av uppgifterna finansieras till fullt belopp eller så avvecklas andra skyldigheter på motsvarande sätt. Kommunerna kompenseras för de ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om.

Den största anpassningsåtgärd som regeringen antagit med direkta konsekvenser för den kommunala ekonomin är att göra indexhöjningen av statsandelen för basservice föremål för en besparing som motsvarar en höjning på en procentenhet 2024—2026 och 2,8 procentenheter 2027. Till följd av detta minskar statsandelarna gradvis och effekten stiger till ca 174 miljoner euro 2027. Som andra åtgärd

sänktes statsandelen för kommunal basservice med cirka 75 miljoner euro från och med 2026. Som tredje åtgärd minskas de kalkylerade integrationsersättningarna till kommunerna med ca 30 miljoner euro beräknat för 2027. Under de följande åren minskar dock effekten till drygt 10 miljoner euro per år. I tabellen har det antagits att kommunerna inte omedelbart anpassar sina utgifter eller höjer sina skatter till följd av nedskärningen av statsandelarna.

Den kommunala ekonomin stärks dock av höjningen av den nedre gränsen för fastighetsskattesatsen för mark vid ingången av 2024. Detta ökar kommunernas skatteinkomster med uppskattningsvis 108 miljoner euro per år. Till statsandelen anvisades dessutom ett tillägg på 277 miljoner euro från och med 2025 för att lindra den minskning av statsandelen som gjordes i anslutning till justeringen av överföringskalkylen för social- och hälsovården i november 2023. Nästan alla andra åtgärder som regeringen riktar direkt till kommunerna har antagits ha lika stor inverkan på kommunernas inkomster och utgifter.

Utöver ovannämnda åtgärder har även de indexfrysningar och besparingar som hänför sig till socialskyddsförmånerna konsekvenser av olika slag för den kommunala ekonomin. De minskar direkt kommunernas utgifter, men minskar å andra sidan också skatteintäkterna om man bortser från den effekt som reformerna och deras eftersträlvade sysselsättningshöjande konsekvenser har på skatteintäkterna.

Till följd av regeringens beslut minskade compensationen till kommunerna för förlorade skatteinkomster 2025 med cirka 370 miljoner euro på grund av det slojade förvärvsinkomstavrdraget och de skattemässiga anpassningsåtgärderna. Dessa förenämnda åtgärder höjer kommunernas skatteinkomster.

Den sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremien och andra socialskyddsavgifter som genomfördes vid ingången av 2024 och den lösning för s.k. kanalisering av socialskyddsfondernas besparingar som genomfördes vid ingången av 2025 ökade kommunernas skatteinkomster och minskade de kommunala arbetsgivarnas betalningsbörda med cirka 200 miljoner euro per år. Sammantaget beräknas regeringens åtgärder stärka den kommunala ekonomin med i genomsnitt något under 100 miljarder euro per år under ramperioden.

Den kommunala ekonomin behandlas som en helhet i avsnitt 6. Den kommunala ekonomin.

Socialskyddsfonder

De åtgärder som antagits i regeringsprogrammet beräknas minska socialskyddsfondernas utgifter med ca 2,0 miljarder euro beräknat för 2027. De anpassningsåtgärder som antogs vid ramförhandlingarna våren 2024 minskar förmånsutgifterna med inemot 0,4 miljarder euro beräknat för 2027. Socialskyddsfondernas förmånsutgifter har inte blivit föremål för några större ytterligare anpassningsåtgärder vid halvtidsöversynen våren 2025, budgetförhandlingarna hösten 2025 eller ramförhandlingarna våren 2026.

Arbetslöshetsförsäkringspremierna höjdes vid ingången av 2026. I denna översikt har de beaktats enligt antagandet att de inte förändras efter det. Höjningen beräknas medföra att intäkterna från arbetslöshetsförsäkringspremier stiger med ca 0,6 miljarder euro 2026. Sjukförsäkringsavgifterna stiger måttligt 2026, med ca 0,1 miljarder euro. År 2027 beräknas sjukförsäkringsavgifterna sjunka något jämfört med året innan. Nedgången beräknas fortsätta under de följande åren.

Den genomsnittliga arbetspensionsavgiften i den privata sektorn sjönk 2026, vilket minskar inkomsterna från arbetspensionsavgifter. De totala inkomsterna från arbetspensionsavgifter beräknas sjunka med ca 0,4 miljarder euro 2026. Den senaste pensionsreformen medför att den genomsnittliga

arbetspensionsavgiften under ramperioden stannar på nivån 2026. Till följd av FöPL-reformen beräknas inkomsterna från arbetspensionsavgifter sjunka med strax under 0,1 miljarder euro 2029.

Ändringarna i socialskyddsavgifterna påverkar också skatteinkomsterna från förvärvsinkomsterna, intäkterna av samfundsskatten samt betalningsbördan för arbetsgivare inom den offentliga sektorn. I tabellen har man också beräknat vilken effekt de har på statens och kommunernas ekonomi. Effekterna av den s.k. kanaliseringlösningen, som beror på sparåtgärderna i regeringsprogrammet, har beaktats i beräkningarna. I lösningen överfördes de besparingar som anpassningsåtgärderna i regeringsprogrammet medförde för socialskyddsfondernas utgifter till staten och kommunerna. Överföringen gjordes genom att statens andel i finansieringen av sjukförsäkringen ökades och de försäkrades andel minskades.

De sammantagna effekterna på de offentliga finanserna av beslut som gäller inkomster och utgifter, kumulativa, miljarder euro

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Beslut som minskar statens anslag	0,0	0,5	2,7	3,9	4,8	4,9	5,1	5,2
Beslut som ökar statens anslag	-0,1	-0,3	-1,0	-0,9	-1,2	-1,8	-4,1	-4,3
Investeringsprogram	0,0	-0,3	-0,7	-0,9	-0,8	-0,8	-0,4	-0,1
Beslut som ökar statens skatteinkomster	0,0	1,0	2,5	3,1	3,4	3,5	3,6	3,6
Beslut som minskar statens skatteinkomster (exkl. justeringarna av förtjänstnivå- och konsumentprisindex i förvärvsinkomstbeskattningen)	0,0	-0,6	-1,3	-2,8	-4,1	-4,1	-4,3	-4,3
Övriga beslut som ökar statens inkomster	0,0	0,0	0,0	0,1	1,3	0,2	0,2	0,2
Kompensation till kommunerna för ändringar i skattegrunderna	0,0	0,0	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Konsekvenserna av ändringarna i socialskyddsavgifterna för skatteinkomsterna och arbetsgivarkostnaderna	0,0	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Effekterna på saldot i statsfinanserna, netto	-0,1	0,8	3,2	3,3	4,2	2,6	1,0	1,1
Regeringsåtgärder som ökar välfärdsområdenas inkomster	0,0	0,0	0,1	0,4	0,7	0,9	1,0	1,1
Regeringsåtgärder som minskar välfärdsområdenas inkomster	0,0	-0,1	-0,6	-0,9	-1,3	-1,6	-1,8	-1,8
Regeringsåtgärder som minskar välfärdsområdenas utgifter	0,0	0,1	0,6	0,9	1,3	1,6	1,8	1,8
Regeringsåtgärder som ökar välfärdsområdenas utgifter	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0	-1,1
Effekterna på saldot för välfärdsområdena, netto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Regeringsåtgärder som påverkar kommunernas inkomster	0,0	0,0	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Regeringsåtgärder som påverkar kommunernas utgifter	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoeffekten av statens åtgärder på kommunernas skatteinkomster	0,0	0,1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kompensation till kommunerna för ändringar i skattegrunderna	0,0	0,0	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Effekterna av statens övriga åtgärder på den kommunala ekonomin	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Konsekvenserna av ändringarna i socialskyddsavgifterna för skatteinkomsterna och arbetsgivarkostnaderna	0,0	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Effekterna på saldot för den kommunala ekonomin, netto	0,0	0,4	0,4	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
Konsekvenser av regeringens beslut för socialskyddsfondernas utgifter	0,0	0,7	1,6	2,2	1,4	2,2	2,3	2,3
Konsekvenser av regeringens beslut för socialskyddsfondernas inkomster (uppskattnings)	0,0	-0,3	-1,3	-1,7	-1,8	-1,8	-1,7	-1,7
Ändringar i socialskyddsavgifterna	0,0	-2,0	-1,2	-0,9	-1,0	-1,0	-1,1	-1,2
Effekterna på saldot för socialskyddsfonderna, netto	0,0	-1,6	-0,9	-0,4	-1,4	-0,6	-0,6	-0,6
Effekterna på saldot för de offentliga samfundens, netto	-0,1	-0,4	2,7	3,1	2,8	2,2	0,5	0,6
% av bruttonationalprodukten	0,0 %	-0,2 %	1,0 %	1,1 %	0,9 %	0,7 %	0,2 %	0,2 %

9. De offentliga samfundens åtaganden och risker

De offentliga samfundens ekonomiska åtaganden avser direkta åtaganden, såsom skulder, samt indirekta eller villkorade åtaganden. Dessa är statsborgen ¹³ och statsgarantier ¹⁴, statens pensionsåtagande samt åtaganden i anslutning till avtal och förbindelser. För staten kan det dessutom uppstå ett faktiskt ansvar att säkerställa exempelvis kontinuiteten i samhällets funktioner, trots att det inte finns någon sådan utskrivna skyldighet i lag eller avtal. De offentliga samfundens äger dessutom betydande andelar i privata företag.

¹³ Med statsborgen avses att staten juridiskt förbinder sig att ansvara för en annan aktörs skuld.

¹⁴ Med statsgaranti avses att staten juridiskt förbinder sig att ersätta förluster som orsakas av en viss verksamhet.

Vid utgången av 2025 uppgick de offentliga samfundens sammanlagda skuldbelopp till ca 227 miljarder euro, varav statsskulden utgjorde 187,7 miljarder euro, välfärdsområdenas andel 7,8 miljarder euro och den lokala förvaltningens andel 31,4 miljarder euro. I synnerhet statsskulden och den lokala förvaltningens skuld har ökat snabbt under 2000-talet.

I tabellen nedan visas sammanfattade uppgifter om statens tillgångar och det nominella värdet för vissa kvantifierbara åtaganden. För tydlighetens skull anges åtagandena som nominella belopp. Uppgifterna om statens reala och finansiella tillgångar baserar sig på finansräkenskaperna. Som finansiella tillgångar visas dessutom vissa viktiga, offentligt noterade aktieinnehav. Utöver dessa är staten ägare eller delägare i flera företag som värderats enligt företagets bokföringsvärde.

Sammanfattning av den offentliga sektorns viktigaste åtaganden och statens viktigaste tillgångar, md euro Källa: Statistikcentralen och Statskontoret.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tillgångar							
Statens realltillgångar ¹	59,3	58,5	61,1	64,4	66,9	68,1	
procent av BNP	24,8 %	24,7 %	24,6 %	24,2 %	24,5 %	24,6 %	
Statens finansiella tillgångar ¹	89,1	108,0	104,1	93,8	94,5	91,1	
procent av BNP, varav	37,1 %	45,7 %	41,8 %	35,2 %	34,6 %	32,9 %	
Statskassan ²	2,3	7,6	4,8	3,7	8,5	5,5	5,5
Solidium Oy	7,5	7,6	9,0	7,9	7,1	6,9	9,1
Övrigt noterat aktieinnehav	19,0	26,0	25,0	19,7	17,9	10,8	16,0
Bostadsfondens fordringar	3,7	3,2	2,8	2,4	2,1	1,8	1,5
Åtaganden							
Statsskulden ³	106,4	124,8	128,7	141,6	156,2	169,4	187,7
procent av BNP	44,3 %	52,8 %	51,7 %	53,2 %	57,3 %	61,2 %	66,9 %
Kommunernas skuld ⁴	28,9	31,3	32,4	34,1	29,7	30,1	31,4
procent av BNP	12,0 %	13,2 %	13,0 %	12,8 %	10,9 %	10,9 %	11,2 %
Välfärdsområdenas skuld ⁴					6,3	7,8	7,8
Statsborgen och statsgarantier ⁵	60,2	61,7	64,2	68,5	67,0	68,7	73,0
procent av BNP	25,1 %	26,1 %	25,8 %	25,7 %	24,6 %	24,8 %	26,0 %
Finnvera Abp ⁶	32,6	31,6	32,1	35,1	31,9	32,1	34,1
Studielån	4,0	4,5	5,0	5,5	6,1	6,4	6,7
Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF)	7,0	6,8	6,6	6,7	6,7	6,6	6,6
Finlands Bank	0,6	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Statliga fonder ⁷	15,3	16,4	17,5	18,4	19,8	21,2	23,3
— Covid-19-stödåtgärder ⁸		1,0	1,4	1,4	1,0	0,6	0,6
Övriga	0,7	0,7	0,8	0,5	0,7	0,7	0,8
Kapitalåtaganden ⁹	17,9	18,2	19,4	19,4	19,3	19,4	19,6
procent av BNP	7,5 %	7,7 %	7,8 %	7,3 %	7,1 %	7,0 %	7,0 %
Övriga åtaganden ¹⁰	130,0	132,9	134,3	147,2	189,3	189,3	186,6
procent av BNP	54,2 %	56,2 %	54 %	55,3 %	69,4 %	68,3 %	66,5 %
Budgetekonomin	127,2	130,2	131,5	143,8	185,6	185,4	182,9
Fondekonomin	1,7	1,8	2,0	2,4	2,3	2,3	2,0

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Affärsverken	1,1	0,9	0,8	1,0	1,4	1,6	1,7

¹⁾ Realtillgångarna omfattar reell egendom medan finansieringstillgångarna är ekonomiska tillgångar som består av betalningsmedel, finansiella fordringar och sådana ekonomiska tillgångar som till sin natur motsvarar fordringar.

²⁾ Statens likvida medel

³⁾ Statsskulden omfattar skulden i budgetekonomin och den skuld som överförts till affärsverket Senatsfastigheter.

⁴⁾ I uppgifterna om kommunernas och välfärdsområdenas skuld används den skuld som ingår i nationalräkenskaperna och där Helsingfors stads social-, hälso- och räddningsväsende räknas som ett välfärdsområde.

⁵⁾ Statsborgen och statsgarantierna presenteras närmare i bilaga 2 till regeringens årsberättelse (bilaga 12 till statsbokslutet).

⁶⁾ Borgens- och garantiansvaret utgörs av exportgaranti- och specialgarantiverksamhetens ansvarsstock, den inhemska ansvarsstocken och borgensansvaret för medelsanskaffningen. Till den del den medelsanskaffning som staten gått i borgen för och som tagits ut under Finnveras EMTN- och ECP-lånprogram har använts till att finansiera exportkrediter är statens ansvar inte dubbelt, men det kan realiseras utifrån olika faktorer och vid olika tidpunkter.

⁷⁾ Statens bostadsfond utgör den huvudsakliga delen av borgensstocken för fonderna.

⁸⁾ Inbegriper borgensförbindelser för rederier som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen och för Finnair samt borgen för lån inom ramen för EU:s stödprogram SURE och för Europeiska investeringsbankens Covid-19-garantifond samt Covid-19-vaccingarantin.

⁹⁾ Kapital till internationella finansiella institut som ska betalas om det behövs kapital för att täcka förluster eller för att undvika insolvens.

¹⁰⁾ Till exempel statens pensionsåtaganden och befogenhet att använda budgetanslag.

I statens finansieringstillgångar kan värdet på bolagsinnehav variera avsevärt beroende på konjunktur och storleken på statens innehav. Under perioden 2010—2024 har staten genom sitt ägande fått dividendinkomster på 0,8—2,0 miljarder euro per år. År 2025 uppgick statens dividendinkomst till ca 1,6 miljarder euro.

Villkorade ekonomiska åtaganden är åtaganden som offentliga samfund blir ansvariga att betala om en viss risk realiserar. Det största delområdet inom de villkorliga åtagandena utgörs av statsborgen och statsgarantier, som kan leda till betalningsskyldighet för staten om de realiserar. För staten kan finansiella åtaganden och därmed förenade risker uppkomma inom statens budgetekonomi, statens fonder eller statens affärsverk. Den befintliga stocken av statsborgen och statsgarantier uppgick till 23,2 miljarder euro 2010 och till 73,0 miljarder euro vid utgången av 2025.

Även den lokala förvaltningen har ställt betydande garantier. Kommunernas garanticentral garanterar all upplåning av Kommunfinans Abp. Garantierna inom den lokala förvaltningen uppgick till ca 23 miljarder euro år 2024.

I synnerhet den borgensstock som gäller Finnvera och den som gäller statlig bostadsfinansiering har länge ökat stadigt. Den borgens- och garantistock som hänför sig till Finnveras verksamhet uppgick vid utgången av 2025 till ca 34 miljarder euro. Finnveras åtaganden har ökat särskilt inom exportgarantier och medelsanskaffning. Verksamheten inom exportgaranti, exportborgen och särborgen uppgick till 19,9 miljarder euro vid utgången av 2025, varav beloppet av utnyttjade ansvarsförbindelser var 14,5 miljarder euro. Vid exportfinansiering är det typiskt att borgens- och garantiåtagandena koncentreras till vissa branscher och till stora grupper av kunder med inbördes anknytning.

Inom den statliga bostadsfinansieringen uppgick borgensstocken till 23,3 miljarder euro vid utgången av 2025. Den största ökningen i borgensstocken har skett inom statligt garanterad finansiering av hyreshus och bostadsrättshus. Inom detta område uppgick borgensstocken till 21,7 miljarder euro vid utgången av 2025. Borgensstocken inom enskildas bostadslån har minskat under senaste år och uppgick vid utgången av 2025 till 1,6 miljarder euro. Den centrala kredit- och borgensexponeringen inom finansieringen av hyreshus och bostadsrättshus gäller sådana objekt belånade och garanterade av staten som finns i områden där befolkningsunderlaget krymper, beläggningsgraden minskar och fastighetsvärdena sjunker.

Utöver borgensansvar innehåller en betydande del av den bostadsfinansiering som garanteras av staten statligt räntestöd. Detta innefattar en risk för att beloppet av statens betalningsskyldighet ökar till följd av en höjning av räntenivån. Räntestödsutgifterna 2022 uppgick till endast ca 1,7 miljoner euro, men 2024 hade de stigit till 239 miljoner euro. År 2025 sjönk utgifterna till ca 152 miljoner euro. En prognos baserad på simulering ger vid handen att en höjning av räntan på lånestocken till 5 procent medför en årlig kostnad på ca 424 miljoner euro. Beloppet i prognosen höjs ytterligare av tillväxten av räntestödslånestocken. Sedan 2017 har tillväxten legat mellan 1,2 och 1,5 miljarder euro per år. Vid utgången av 2025 uppgick räntestödslånestocken inom bostadsfinansiering till ca 25,8 miljarder euro, varav andelen enskildas BSP-lån var 4,9 miljarder euro.

Enligt rapporteringen över statens borgensansvar uppgick beloppet av uttagna borgensavgifter till 3,8 miljoner euro och beloppet av betalda borgenssättningar till 152,1 miljoner euro år 2025 (se tabell). Genom återkrav inflöt 132,6 miljoner euro, vilket innebär att nettobeloppet av borgenskostnader uppgick till 15,7 miljoner euro 2025. I siffrorna beaktas budget- och fondekonomin. De poster i Finnveras egen ekonomi som inte har belastat statens budgetekonomi har inte beaktats.

Borgensavgifter, borgenssättningar och återkrav inom statens budgetekonomi och fondeekonomi 2021—2025, miljoner euro

	2021	2022	2023	2024	2025
Influtna borgensavgifter	25,3	17,8	25,3	8,4	3,8
Betalda borgenssättningar	77,2	79,0	116,5	140,4	152,1
Återkrav	33,4	37,5	90,1	117,8	132,6
Kostnad, netto	18,6	23,7	1,2	14,2	15,7

Hur beloppet av inflytande borgensavgifter utvecklas är i första hand beroende av antalet nya borgensförbindelser som beviljas, eftersom borgensavgiften i huvudsak tas ut som engångsavgift i samband med att borgen utnyttjas. För en betydande del av nya borgensförbindelser har det inte tagits ut någon borgensavgift alls. I syfte att utvidga borgensavgifter som standardpraxis innehåller regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering föresatsen att en lämplig borgensavgift i regel ska tas ut alltid när borgen beviljas, och borgensavgifter ska införas som standardpraxis också inom bostadsfinansieringen. Lagförslag som gällde införande av borgensavgifter för statligt stödda räntestödslån för hyresbostäder lämnades till riksdagen 2025 som en del av den proposition som gällde nedläggningen av Statens bostadsfond. Den lagändring som gäller borgensavgifter trädde i kraft den 1 januari 2026. Enligt ändringen är borgensavgiften på 0,5 procent en engångsavgift och bostadsproduktionen för grupper med särskilda behov omfattas inte av borgensavgiften.

Hur utgifterna för borgenssättningar föranledda av statsborgen utvecklas kvantitativt beror på hur borgensstocken och motparternas riskbenägenhet utvecklas. Också den allmänna ekonomiska utvecklingen och yttre chocker påverkar risken för att borgenssättningar realiserar, eftersom borgensförluster vanligen realiserar mer än normalt när konjunkturen är svag.

Borgens- och garantiåtaganden som beviljats till följd av covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina gäller fortsättningsvis under ramperioden, om än de åtaganden som beror på pandemin har minskat.

Som en följd av covid-19-pandemin har Europeiska unionen inom ramen för beslutet om egna medel fattat beslut om ett återhämtningsinstrument och dess finansiering. De lån som tas upp med anledning av återhämtningsinstrumentet kommer att öka Europeiska unionens ansvarsförbindelser med sammanlagt 750 miljarder euro (beräknat i 2018 års priser). Av detta belopp uppskattas Finlands

kalkylerade andel uppgå till ca 13 miljarder euro. Efter 2027 realiseras för Finlands del det stöd i form av bidrag som fördelas via återhämtningsinstrumentet. Finlands andel av stödet uppskattas uppgå till sammanlagt 6,6 miljarder euro.

Till de villkorade åtagandena räknas också infodringsbara kapitalåtaganden gentemot internationella finansinstitut, som vid utgången av 2025 uppgick till ca 19,6 miljarder euro. Sedan 2012 har det kapitalåtagande på 11,1 miljarder euro som hänför sig till Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) utgjort huvuddelen av kapitalåtagandena.

Statens pensionsåtagande beräknades uppgå till 97,8 miljarder euro vid utgången av 2025. Dessutom har statens övriga arbetspensionsåtaganden uppskattats till 39,7 miljarder euro.

Riskerna inom de offentliga finanserna är vanligtvis på många sätt kopplade till den allmänna ekonomiska utvecklingen. I ett exceptionellt svårt ekonomiskt läge kan de offentliga finanserna försvagas genom en samverkan mellan flera olika faktorer.

Riskerna förenade med den makroekonomiska utvecklingen, skuldsättningen i den offentliga sektorn, den offentliga sektorns ägarinnehav, borgensförbindelser och garantiförbindelser samt övriga åtaganden inom det allmänna korrelerar med varandra. Vid en mer omfattande extern chock kan riskerna för statsfinanserna vara betydande. För närvarande medför Förenta staternas förändrade handels- och tullpolitik och den tillspetsade situationen i Mellanöstern större instabilitet i den globala ekonomin och finansmarknaden. Krissituationer medför ofta en förhöjd risk för att befintliga borgensansvar realiserar.

Finlands statsfinanser belastas bland annat av räntekostnaderna för statsskulden, vilka påverkas av den växande lånestocken och förändringarna i marknadsräntorna. År 2010 uppgick statsskulden till 75,2 miljarder euro. Vid utgången av 2025 uppgick den till 187,7 miljarder euro. Ökningen av skuldstocken tillsammans med marknadsräntornas samtidiga uppgång har medfört en snabb ökning av ränteutgifterna för statsskulden under 2020-talets första hälft. Ränteutgifterna för statsskulden uppgick till 0,8 miljarder euro 2022 och till 3,0 miljarder euro 2025, och de beräknas fortsätta stiga. Under ramperioden beräknas de uppgå till totalt 4—6 miljarder euro per år. Det är svårt att förutse vilka ytterligare konsekvenser som krigssituationen i Mellanöstern under det första halvåret 2026 kommer att få för räntebelastningen. Det landsspecifika risktillägget för Finlands statliga lån kan komma att öka om inte balans kan uppnås för statsfinanserna och ytterligare skuldsättning stoppas.

Den allmänna ränteuppgången höjer ränteutgifterna för statsskulden och räntestödsutgifterna för räntestödslån, och kan också öka kreditriskerna för lån med statsborgen. Över närmaste framtid kommer situationen i Mellanöstern och den geopolitiska osäkerheten att öka inflationstrycket, vilket ytterligare höjer dessa risker. Utöver ovannämnda faktorer är riskerna för staten beroende av hur statens åtaganden utvecklas kvantitativt. Riskerna förenade med den stigande räntenivån medför ett ännu större tryck på att begränsa skuldnivån och beloppet av villkorade åtaganden.

Kostnaden vid realisering av statens åtaganden utgöra en betydande börda för statsfinanserna. Detta accentuerar vikten av att finansiella beslut som är bindande för staten samt hanteringen och uppföljningen av åtagandena förenas med noggrann riskbedömning och riskhantering. Mot bakgrund av den höga skuldsättningen och den rådande instabiliteten i omvärlden måste nya ekonomiska åtaganden som är bindande för staten bedömas kritiskt. På längre sikt är det viktigt att bygga upp en beredskap för överraskande totalekonomiska chocker genom att statens åtaganden kan minskas under högkonjunkturer, vilket skapar ett handlingsutrymme i krissituationer. Under en längre tid har åtagandena emellertid ökat kontinuerligt oberoende av konjunkturläge, vilket har inskränkt statens risktålighet och ekonomiska handlingsutrymme vid lågkonjunkturer och kriser. Under 2020-talet har

situationen blivit ännu mer utmanande på grund av en rad internationella kriser som har avlöst varandra och varit långvariga.

Statens finansiella åtaganden och de risker som är förenade med dem behandlas närmare i finansministeriets översikt över statens finansiella åtaganden och risker (presentationsblad på svenska)

¹⁵.

BILAGA 1	I kalkylerna använda prognoser och antaganden
BILAGA 2	Strukturella ändringar samt justeringar av pris- och kostnadsnivån i utgiftsramen för statsfinanserna
BILAGA 3	Prognostabeller för de offentliga finanserna

¹⁵ <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-190-4>

BILAGA 1 I kalkylerna använda prognoser och antaganden

Utgifts- och inkomstposterna i planen för de offentliga finanserna samt justeringarna av pris- och kostnadsnivån grundar sig på nedanstående oberoende prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning.

Använda prognoser och antaganden

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
BNP, volymförändring	-1,3	0,4	0,2	0,6	1,7	1,7	1,5	1,3
BNP, prispförändring	3,9	0,7	1,5	2,6	2,1	2,4	2,3	2,3
BNP, värde, mn euro	273 005	275 993	280 570	289 511	300 495	313 162	325 092	336 835
BNI, värde, mn euro	273 559	275 776	282 325	290 910	301 894	314 761	327 294	339 037
Konsumentprisindex, ändring, %	6,2	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0	2,0
Förtjänstnivåindex, förändring, %	4,2	3,4	3,0	3,6	3,2	3,4	3,0	3,0
Byggnadskostnadsindex, förändring, %	3,0	0,0	0,9	1,3	1,0	1,7	1,8	1,8
Basprisindex för hemmamarknadsvaor, förändring, %	-2,2	-1,2	-0,4	2,6	1,1	2,0	2,0	2,0
Harmoniserat konsumentprisindex, förändring, %		1,0	1,8	2,6	1,4	2,0	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,2	8,4	9,7	9,8	9,4	9,0	8,5	8,2
Lönesumma, förändring, %	5,0	2,0	1,6	3,6	4,2	4,1	3,9	3,8
Kort ränta, 3 mån., %	3,4	3,6	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Lång ränta, 10 år, %	3,0	2,9	3,0	3,2	3,0	3,0	2,9	2,9
ArPL-index	2874	3037	3077	3104	3180	3231	3302	3376
FPL-index	1805	1911	1930	1939	1982	2005	2044	2084
Prisindex för basservicen, prognos	4,1	3,2	2,5	3,5	3,5	3,6	2,8	2,7
I budgetpropositionen använd förändring i kostnadsnivån (statsandelsindex)	3,8	2,2	3,4	3,5	3,5	3,6	2,8	2,7
— indexjustering	0,0	0,0	0,0					
Universitetsindex (vid budgetering använd prognos)	3,7	2,3	1,9	3,1	2,5	2,9	2,6	2,6
Yrkesutbildningsindex	3,1	2,1	1,8	3,1	2,4	2,9	2,6	2,6
YLE-index	4,9	2,8	2,1	3,1	2,6	2,9	2,7	2,7
Välfärdsområdesindex			3,00	3,25	2,63	2,93	2,70	2,69
Arbetslöshetsförsäkringspremie								
— arbetsgivare, genomsnitt	1,54	0,82	0,61	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92

— arbetstagare	1,50	0,79	0,59	0,89	0,89	0,89	0,89	0,89
ArPL-avgift	24,8	24,8	24,9	24,4	24,4	24,4	24,4	24,4
— arbetsgivare	17,4	17,3	17,4	17,1	17,1	17,1	17,1	17,1
— arbetstagare under/=53 år	7,15	7,15	7,15	7,30	7,30	7,30	7,30	7,30
— arbetstagare över 53 år	8,65	8,65	8,65	7,30	7,30	7,30	7,30	7,30
— lönekoeficient	1,558	1,637	1,673	1,712	1,767	1,817	1,873	1,929
Försäkrades sjukförsäkringspremier								
— löntagares dagpenningsspremie	1,36	1,01	0,84	0,88	0,82	0,80	0,79	0,77
— löntagares och företagares sjukvårdsspremie	0,60	0,51	1,06	1,10	1,15	1,06	1,06	1,05
— pensionstagares sjukvårdsspremie	1,57	1,48	1,45	1,49	1,54	1,45	1,45	1,44
Statens arbetsgivaravgifter								
— sjukförsäkringspremie	1,53	1,16	1,87	1,91	1,84	1,83	1,81	1,79
— pensionsavgift (StaPL)	17,11	17,09	17,13	17,10	17,10	17,10	17,10	17,10
Kommunernas arbetsgivaravgifter								
— sjukförsäkringspremie	1,53	1,16	1,87	1,91	1,84	1,83	1,81	1,79
— övriga socialförsäkringsavgifter	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
— arbetslöshetsförsäkringspremie	1,91	1,01	0,74	1,14	1,14	1,14	1,14	1,14
— pensionsavgift (KomPL)	19,8	19,6	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3

BILAGA 2 Strukturella ändringar samt justeringar av pris- och kostnadsnivån i utgiftsramen för statsfinanserna

Strukturella ändringar

De strukturella ändringar som rambeslutet omfattar sänker ramnivån med drygt 0,1 miljarder euro 2027 jämfört med rambeslutet våren 2025. I tabellen nedan visas mer ingående uppgifter om de strukturella ändringar som gjorts efter rambeslutet våren 2025 och vilken inverkan de har 2027 på ramnivån för valperioden.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2027
Budgetprop. 2026, planen för de offentliga finanserna 2027—2030		
28.99.99	Ändrad tidsplan i fråga om beredskapen för justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering.	31,0
28.99.99	Ändrad tidsplan i fråga om utvidgningen av regeringens investeringsprogram, som man i rambeslutet våren 2025 förberedde sig på med en ramreservering på 200 miljoner euro för 2026—2027. Överföring av den tills vidare oanvända andelen för 2026 till användning 2027.	47,4
29.20.35	Teknisk ändring. Införandet av läsårsavgifter för studerande som kommer från länder utanför EU/EES för gymnasiestudier syns i statsbudgeten i mindre utsträckning än uppskattningen i rambeslutet våren 2025, eftersom avdraget från finansieringen inte kan hänföras endast till statens finansieringsandel. Något över hälften av åtgärdens effekt, drygt 1 miljon euro, hänförs till kommunerna. Ramnivån höjs i motsvarande grad, eftersom spareffekten i de offentliga finanserna förverkligas på det sätt som eftersträvas.	1,6
32.01.11, 13.03.01	En teknisk ändring där inkomster och utgifter överförs från Försörjningsberedskapsfonden till Försörjningsberedskapscentralen som överförs till statsbudgeten i form av ett ämbetsverk.	24,7
33.10.60, 33.30.60	Sänkning av det anslag som reserverats för reformen av FPA-ersättningarna. Projektet är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån sänks i linje med anslagssänkningen.	-50,4
33.30.60	Teknisk ändring. Den besparing som justeringen av läkemedelstaxan och apoteksskatten medför för statsfinanserna blir mindre jämfört med rambeslutet våren 2025, eftersom statens finansieringsandel av utgifterna för sjukförsäkringen minskar till följd av den så kallade kanaliseringlösningen. Spareffekten i de offentliga finanserna förverkligas dock på det sätt som eftersträvas och det beskrivna fenomenet har beaktats vid beräkningen av kanaliseringsbehovet, så ramen höjs på motsvarande sätt.	4,6

Moment	Ärende	2027
Tilläggsbudgetprop. II 2025, planen för de offentliga finanserna 2027—2030		
32.01.41	Ändrad tidsplan för betalningarna för en kvantdator.	35,0
Kompletterande budgetprop. 2026, Planen för de offentliga finanserna 2027—2030		
28.92.03	Förvaltning och utveckling av kontosystemet inom försörjningsberedskapen. Genomgångspost, motsvarande inkomst har beaktats under moment 11.19.11.	1,2
28.99.99	Ändrad tidsplan i fråga om utvidgningen av regeringens investeringsprogram; i rambeslutet våren 2025 beaktades ändringen föregripande med en ramreservering på sammanlagt 200 miljoner euro för 2026—2027. Den oanvända delen av den reservering som gjordes för 2026 vid beredningen av budgetpropositionen för 2026 överfördes till 2027, men nu överförs reserveringen delvis tillbaka till 2026.	-2,9
29.40.20, 29.40.50, 29.40.55 och 29.70.55	Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna 2026 samt studiesedel för öppna yrkeshögskolor och öppna universitet. Projekten tas in i regeringens investeringsprogram.	
31.20.51	Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	31,7
	Ändring av inflödet av trafiksäkerhetsavgifter inom vägtrafiken. Genomgångspost, motsvarande ökning av inkomsterna har beaktats under moment 11.19.05 i budgetpropositionen.	0,4
32.20.40	Ändrad tidsplan, från 2027 till 2026, för utbetalningarna inom programmet för stöd till investeringar i omställningen till ren energi, som ingår i regeringens investeringsplan.	-20,0
Tilläggsbudgetprop. 2026, planen för de offentliga finanserna 2027—2030		
32.30.42	Projekt som stöder små och medelstora företags tillväxt och export. Genomgångspost, motsvarande EU-inkomst intäktsförs under moment 12.32.50 år 2027.	8,0
Planen för de offentliga finanserna 2027—2030		
25.01.50	Höjning av finansieringen för stödtjänster för brottsoffer i linje med höjningen av brottsofferavgifterna. Genomgångspost, motsvarande ökning av inkomsterna har beaktats under moment 11.19.01.	1,9
26.20.70	Gränsbevakningsväsendet skaffar obemannade luft- och ytfartyg och därtill hörande övervakningssystem, med EU-finansiering till 90 %. Genomgångspost, motsvarande inkomst från EU har beaktats som inkomstpost år 2028 under moment 12.26.98.	9,0

Moment	Ärende	2027
28.20.07	Ändrad tidsplan, från 2027 till 2028—2029, för anslagsbehovet inom utveckling av kunskapsbaserad ledning.	-1,0
29.40.54	Ändrad tidsplan för utbetalningen av strategisk forskningsfinansiering.	5,0
28.99.99	Ändrad tidsplan i fråga om utvidgningen av regeringens investeringsprogram; i rambeslutet våren 2025 beaktades ändringen föregripande med en ramreservering på sammanlagt 200 miljoner euro för 2026—2027. En del av den reservering som gjorts för 2026—2027 används inte förrän 2028—2030.	-80,4
28.99.99	Teknisk ändring. I rambeslutet våren 2025 förberedde man sig på en justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering. Det anslag och den ramreservering som reserverats för detta ändamål kan inte användas för andra utgifter, eftersom det skulle innebära att de egna sparåtgärder som föresatts för välfärdsområdena i regeringsprogrammet inte återspeglas som besparingar för de offentliga finanserna på övergripande nivå. I ljuset av välfärdsområdenas bokslutsprognoser för 2025 kan beredskapsanslaget sänkas för 2027. Därmed sänks även ramnivån i motsvarande grad.	-592,6
28.99.99	Teknisk ändring. I beredskapen för ökade FoU-utgifter har ändringar skett i fråga om användningen av fullmakter och anslag.	87,0
28.99.99	Beredskap för stöd till Ukraina. Stödet till Ukraina utgör utgifter utanför ramen i enlighet med rambestämmelsen.	200,0
31.10.20	Vissa småskaliga projekt inom basunderhållet av transportinfrastrukturen. Finansieringen är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	5,8
31.10.30	Understöd för projekt enligt MBT-avtalen. Finansieringen är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	8,1
31.10.77	Precisering av EU:s CEF-stöd för trafikledsprojekt. Genomgångspost, motsvarande inkomst har preciserats under moment 12.31.10.	-11,9
31.10.77	Projekt för utveckling av trafikledsnätet. Projekten är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	138,1
32.20.40	Sänkning av fullmakten för den näringspolitiska reserven i regeringens investeringsprogram. Ramnivån sänks i linje med anslagssänkningen.	-40,0
32.20.40	Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI) som hänför sig till genomförandet av tillväxt- och sysselsättningspaketet. Projekten är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	20,0
32.20.41	Ändrad tidsplan för utbetalningar av energistöd.	28,7
32.20.42	Sänkning av det anslag som reserverats för spetsprojekten under målet Ett Finland med ren energi. Projekten är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån sänks i linje med anslagssänkningen.	-50,0
32.20.42	Ändrad tidsplan för utbetalningar inom spetsprojekten under målet Ett Finland med ren energi, som ingår i regeringens investeringsplan.	18,0

Moment	Ärende	2027
32.20.47	Ändrad tidsplan för utbetalningar inom projekten för offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas för transport.	-0,9
32.30.64	Ändrad tidsplan för strukturfondsfullmakterna inom perioden 2021—2027.	23,9
33.10.54, 33.10.57, 33.20.50 och 33.20.52	Vissa av regeringens reformer av den sociala tryggheten har preciserats i fråga om innehåll och konsekvensbedömningar. Ändringarna, som gäller utgiftsgrunder under moment utanför ramen, medför att ramnivån sänks i linje med nettohöjningen av de kalkylerade anslagen.	-3,1
33.30.60	Förlängning av försöket med FPA-ersättningar som möjliggör valfrihet för personer som fyllt 65 år, genom att oanvända anslag för 2027 överförs till 2028.	-21,0
35.20.57	Teknisk ändring. Statens bostadsfond har lagts ned och de understödsutgifter som tidigare omfattats av rambestämmelsen betalas i fortsättningen direkt ur statsbudgeten. Uppskattningen av anslagsbehovet under momentet har preciserats jämfört med rambeslutet våren 2025, eftersom också understöd som beviljats tidigare budgetår ska betalas ut. Ramnivån höjs i linje med anslagsökningen.	30,0
	Totalt	-113,2

Justeringar av pris- och kostnadsnivån

Beslutet om ramarna för statsfinanserna 2027—2030 görs upp enligt pris- och kostnadsnivån 2027. En del av utgifterna, exempelvis utgifterna för utvecklingssamarbete och den statliga medfinansiering som motsvarar andelarna från EU:s strukturfonder, uppskattas enligt gängse priser, varvid de innefattar en uppskattning av hur höjningen av prisnivån under perioden kommer att inverka på anslaget. Till övriga delar justeras utgiftsnivån årligen utifrån en uppskattad höjning av pris- och kostnadsnivån.

Justeringarna av pris- och kostnadsnivån jämfört med föregående rambeslut uppgår till sammanlagt cirka 1,6 miljarder euro för 2027, med beaktande av övergången till pris- och kostnadsnivån 2027. I tabellen beaktas inte senare preciseringar av tidigare års justeringar av pris- och kostnadsnivån, eftersom nettoeffekten av preciseringarna är så liten. Indexfrysningarnas och indexbromsarnas inverkan har beaktats som en faktor som minskar dessa siffror.

Justeringar enligt pris- och kostnadsnivån 2027, mn euro

Ramutgifterna enligt ekonomisk art	Index som använts vid kalkyleringen	Justering av anslagen och rammnivån		Justering av rammnivån
		Lagstadgad indexkorrigering	Avtalsbaserad priskorrigering	Justering av kostnadsnivån för övriga ramutgifter
15–17 Pensioner	Arbetspensionsindex (ArPL)	138,3		
18–19 Anskaffning av försvarsmateriel	Föregripande höjning på 1,5 % ¹		57,6	
01 och 20 Försvarsmaktens övriga indexbundna utgifter	Föregripande höjning på 1,5 % ²		23,4	
01–14 Löner och socialskyddsavgifter	Avtalshöjningar		160,5	
Utgifter för trafiknätet	Konsumentprisindex			30,7
01–14, 20–28 Övriga omkostnader och konsumtionsutgifter	Konsumentprisindex			41,7
30–39 Lagstadgade indexerade statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	Statsandelsindex	69,8		
31 Välfärdsområdenas finansiering	Välfärdsområdesindex	687,1		
30–39 Övriga statsbidrag till kommuner och samkommuner	Konsumentprisindex			31,0
30 Statlig finansiering för yrkesutbildningen	Yrkesutbildningsindex	23,6		
40–49 Statsbidrag till näringslivet	Konsumentprisindex			46,6
50–59 Enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Folkpensionsindex, Arbetspensionsindex, Konsumentprisindex	42,1		
51–52 Statlig finansiering till ev-luth. kyrkan och understöd till ortodoxa kyrkan	Konsumentprisindex	0,4		
56 Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet	Förtjänstnivåindex (2/3) och konsumentprisindex (1/3)	1,8		
50–59 Icke-indexerade statsbidrag till hushåll	Konsumentprisindex			
50 Statlig finansiering för universitetens och yrkeshögskolornas verksamhet	Universitetsindex	73,2		
50–59 Övriga statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Konsumentprisindex			73,3
60 Överföringar till statliga fonder utanför statsbudgeten	Konsumentprisindex			9,6
60 Överföringar till Folkpensionsanstalten	Folkpensionsindex	73,8		
60 Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen	Konsumentprisindex	-		40,7

Ramutgifterna enligt ekonomisk art	Index som använts vid kalkyleringen	Justering av anslagen och rammnivån		Justering av rammnivån
		Lagstadgad indexkorrigering	Avtalsbaserad priskorrigering	Justering av kostnadsnivån för övriga ramutgifter
61–65 Statlig medfinansiering motsvarande EU:s strukturfondsfinansiering och övriga överföringar inom landet	Ingår i ramen för programperioden			
66–68 Överföringar till utlandet	Enligt gängse priser			
69 Överföringar till EU	Enligt gängse priser			
70–79 Realinvesteringar	Konsumentprisindex			0,9
90–99 Övriga utgifter	Konsumentprisindex			24,0
Tilläggsbudgetreserv och ofördelad reserv	Konsumentprisindex			6,6
Sammanlagt år 2026		1 110,1	241,5	305,1

¹⁾ I anslagsnivån för anskaffningar av försvarsmateriel görs en föregripande pris- och kostnadsnivåjustering på 1,5 %. Därutöver görs i den obundna andelen av beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 %. I den outnyttjade andelen av den övriga finansieringen för anskaffning av multirollflygplan görs en korrigering av köpkraften på 1,5 % som i efterhand justeras enligt utfallet genom en indexkombination (byggnadskostnadsindex 70 % och producentprisindex för tjänster 30 %). Indexutgifterna för projektet Flottilj 2020 justeras i efterhand i enlighet med utfallet av de index som specificerats i avtalen. Indexen för multirollflygplan behandlas i enlighet med statsrådets upphandlingsbeslut. Beloppen av anslagen för övriga anskaffningar av försvarsmateriel justeras i efterhand så att de motsvarar förändringen i prisnivån (månader sammanlagt/årsförändring) i underindexet C28 (Tillverkning av övriga maskiner) till producentprisindex för industrin.

²⁾ I anslagsnivån för försvarsmaktens omkostnader (exkl. lönekostnader) och materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens görs en föregripande pris- och kostnadsnivåjustering på 1,5 %. Nivån på dessa anslag justeras i efterhand så att den motsvarar förändringen i prisnivån enligt konsumentprisindex (indexförändringens årsmedelvärde).

BILAGA 3 Prognostabeller för de offentliga finanserna

Statsförvaltningen enligt nationalräkenskaperna, md euro

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Direkta skatter	32,4	33,2	33,0	34,0	35,5	37,3	38,9
Skatter på produktion och import	36,2	37,2	39,3	39,2	40,3	42,2	42,8
Socialskyddsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter och socialskyddsavgifter sammanlagt ¹	69,9	71,4	73,4	74,3	77,0	80,7	82,9
Försäljnings- och avgiftsintäkter	4,9	4,9	5,0	5,0	5,1	5,3	5,7
Kapitalinkomster	3,1	3,1	2,8	2,9	2,9	2,9	2,9
Övriga inkomster	4,7	5,1	4,8	5,7	4,5	4,5	4,5
Inkomster sammanlagt	82,7	84,5	86,1	88,1	89,6	93,5	96,0
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	18,4	18,4	18,6	18,9	19,8	21,4	22,4
Kapitalutgifter	3,4	3,7	4,0	4,8	5,5	6,1	6,8
Subventioner	2,8	2,6	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3
Sociala förmåner och sociala understöd	5,5	5,3	5,3	5,4	5,6	5,7	5,7
Övriga inkomstöverföringar till övriga offentliga samfund	56,2	58,8	60,7	61,3	63,0	64,5	65,5
Bruttoinvesteringar	5,3	5,5	8,6	8,4	8,7	9,4	9,5
Övriga utgifter	1,3	1,1	1,1	0,8	0,7	0,7	0,7
Utgifter sammanlagt	92,9	95,4	101,0	102,2	106,0	110,3	112,9
Konsumtionsutgifter	18,9	18,7	18,8	19,6	20,7	22,5	23,6
Nettokreditgivning (+) / nettoupplåning (-)	-10,2	-10,9	-14,9	-14,1	-16,4	-16,8	-16,9

¹⁾ Inkluderar gåvo- och arvsskatt

Kommunförvaltningen enligt nationalräkenskaperna, md euro

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Skatter och socialskyddsavgifter varav kommunalskatt	14,0	14,1	14,8	15,4	15,9	16,6	17,2
samfundsskatt	10,0	10,1	10,7	11,0	11,5	12,0	12,5
fastighetsskatt	1,7	1,7	1,8	1,9	2,0	2,0	2,1
Försäljnings- och avgiftsinkomster	2,3	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,6
Erhållna inkomstöverföringar från staten	6,1	6,3	6,3	6,4	6,5	6,6	6,7
Övriga inkomster	8,3	9,2	9,4	9,4	10,0	10,0	10,2
Inkomster sammanlagt	30,5	31,9	32,8	33,4	34,8	35,6	36,6
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	22,8	23,6	24,2	24,9	25,6	26,1	26,7
Sociala understöd och naturaförmåner	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Övriga inkomstöverföringar	1,7	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,4
Kapitalutgifter	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Bruttoinvesteringar	5,6	5,5	5,7	5,9	6,1	6,4	6,6
Övriga utgifter	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter sammanlagt	31,5	32,7	33,9	34,7	35,8	36,6	37,4
Konsumtionsutgifter	21,7	22,3	23,3	24,1	24,9	25,6	26,4
Nettokreditgivning (+) / nettopplåning (-)	-0,9	-0,8	-1,0	-1,3	-1,0	-1,0	-0,8

Välfärdsområdena

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Försäljnings- och avgiftsintäkter	5,6	5,8	6,0	6,3	6,5	6,8	7,0
Statlig finansiering	26,2	28,6	29,8	30,0	30,9	31,7	32,5
Övriga inkomster	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Inkomster sammanlagt	32,1	34,6	36,0	36,6	37,7	38,7	39,7
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	25,8	26,3	27,2	28,0	29,2	30,3	31,3
Sociala förmåner och naturaförmåner	6,4	6,5	6,8	7,1	7,4	7,7	7,9
Investeringar	1,4	1,4	1,6	1,5	1,3	1,2	1,2
Kapitalutgifter	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga utgifter	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totala utgifter	33,8	34,5	35,9	36,9	38,2	39,5	40,9
Konsumtionsutgifter	26,7	27,2	28,2	29,1	30,3	31,5	32,6
Nettokreditgivning (+) / nettopplåning (-)	-1,7	0,1	0,2	-0,3	-0,5	-0,8	-1,1

Arbetspensionsanstalterna

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Kapitalinkomster	5,8	6,5	6,6	6,8	6,9	7,2	7,5
Socialskyddsavgifter	27,5	28,2	28,7	29,9	31,2	32,3	33,5
varav arbetsgivarnas avgifter	18,5	19,0	19,4	20,2	21,1	21,9	22,7
de försäkrades premier	9,0	9,2	9,3	9,7	10,1	10,4	10,8
Inkomst- och kapitalöverföringar från offentliga samfund	3,1	3,2	3,3	3,5	3,7	4,0	4,2
Övriga inkomster	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
Inkomster sammanlagt	37,3	38,7	39,5	41,1	42,7	44,4	46,1
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
Sociala förmåner och sociala understöd	31,1	31,9	32,5	33,7	34,8	36,2	37,5
Övriga utgifter	2,7	2,8	3,0	4,3	3,4	3,4	3,4
Utgifter sammanlagt	35,1	35,9	36,7	39,3	39,5	41,0	42,3
Konsumtionsutgifter	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Nettokreditgivning (+) / nettopplåning (-)	2,2	2,8	2,8	1,9	3,2	3,5	3,8

Övriga socialskyddsfonder

	2024*	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
Kapitalinkomster	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Socialskyddsavgifter	5,2	5,9	6,9	7,1	7,3	7,6	7,8
varav arbetsgivarnas avgifter	2,0	2,7	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
de försäkrades premier	3,2	3,3	3,8	3,9	4,1	4,2	4,4
Inkomst- och kapitalöverföringar från offentliga samfund	14,4	13,9	13,8	14,2	14,2	14,2	14,2
Övriga inkomster	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Inkomster sammanlagt	19,9	20,1	21,0	21,6	21,8	22,1	22,3
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Sociala förmåner och sociala understöd	18,7	18,4	18,7	18,9	18,8	18,9	19,1
Övriga utgifter	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	2,0
Utgifter sammanlagt	21,2	20,9	21,3	21,6	21,6	21,8	22,1
Konsumtionsutgifter	4,0	4,1	4,3	4,5	4,5	4,6	4,7
Nettokreditgivning (+) / nettouplåning (-)	-1,3	-0,8	-0,3	0,0	0,2	0,3	0,1

Saldot och skulderna för de offentliga samfunden i förhållande till BNP fördelade enligt de centrala sektorerna och enheterna utanför de centrala sektorerna¹

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Offentliga samfund sammanlagt									
Saldo i förhållande till BNP	-0,2	-2,9	-4,4	-3,4	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6	-4,4
Skulder i förhållande till BNP	74,0	77,0	82,4	88,5	91,2	92,8	94,7	97,0	99,3
Centrala sektorer sammanlagt									
Saldo i förhållande till BNP	-0,1	-2,4	-3,7	-2,7	-4,1	-4,2	-4,2	-4,1	-4,0
Skulder i förhållande till BNP	71,9	74,6	79,3	84,8	87,0	88,3	89,9	92,0	94,0
Utomstående enheter sammanlagt									
Saldo i förhållande till BNP	0,0	-0,5	-0,7	-0,7	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4
Skulder i förhållande till BNP	2,0	2,5	3,1	3,8	4,1	4,5	4,7	5,0	5,3

¹⁾ Statistikcentralen publicerar på sin webbplats de enheter som hör till de offentliga samfunden: https://www.stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/soveltamisp.html

Prognos för de offentliga finanserna vid oförändrad politik

Inkomster och utgifter vid oförändrad politik

	2025*	2025*	2026**	2027**	2028**	2029**	2030**
	nivå, md	% av BNP					
	euro						
Inkomster vid oförändrad politik, sammanlagt	151,7	54,1	53,8	52,9	52,4	52,5	52,2
Utgifter totalt vid oförändrad politik	161,3	57,5	58,4	57,5	57,0	57,0	56,6

Ändringar i prognosen för de offentliga finanserna jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna

Faktorer som påverkar saldot i de offentliga finanserna, enligt nationalräkenskaperna, % av BNP¹

	2026	2027	2028	2029
Saldot i de offentliga finanserna, våren 2025	-3,2	-3,3	-3,1	-3,3
Staten:				
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,3	-0,2	-0,1	-0,1
Effekten av diskretionära åtgärder på statsbudgeten	-0,9	-0,4	-0,3	-0,3
Effekten av andra faktorer ²	-0,5	-0,6	-1,3	-0,9
Lokalförvaltningen:				
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,4	0,4	0,4	0,4
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Effekten av diskretionära åtgärder på statsbudgeten	0,1	0,1	0,2	0,2
Effekten av andra faktorer	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Arbetspensionsfonderna:				
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Effekten av diskretionära åtgärder på statsbudgeten	0,0	0,0	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Övriga socialskyddsfonder:				
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0	0,0	0,0
Effekten av diskretionära åtgärder på statsbudgeten	0,3	0,2	0,3	0,3
Effekten av andra faktorer	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Saldot i de offentliga finanserna, våren 2026	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6

¹⁾ På grund av avrundningar stämmer slutsummorna inte nödvändigtvis vid addering.

²⁾ Inklusiva konjunkturrelaterade försämringar.

Jämförelse med kommissionens senaste prognos

I tabellen jämförs finansministeriets prognos med kommissionens vinterprognos i fråga om förändringen i bruttonationalprodukten och inflationen. Övriga prognoser jämförs med kommissionens höstprognos.

Kommissionens höstprognos 2025 och finansministeriets prognos skiljer sig tydligt från varandra till exempel i fråga om hur konsumentprisindexet förändrats 2026. Den snabbare prisökningen enligt finansministeriets prognos beror bland annat på prisstegringen på energiprodukter till följd av krisen i Mellanöstern. Krisen påverkar också andra prognossiffror i finansministeriets prognos. Kommissionens prognos är från slutet av 2025 och avspeglar inte den kris som började efter ingången av 2026.

Jämförelse med kommissionens föregående prognos

	Kommissionens prognos ¹			Finansministeriets prognos		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027
BNP, förändring, %	0,1	0,9	1,2	0,2	0,6	1,7
Konsumentprisindex, förändring,% ²	1,9	1,6	2,0	1,8	2,6	1,4
Arbetslöshetsgrad, %	9,5	9,3	9	9,7	9,8	9,4
Saldo för de offentliga samfunden, % av BNP	-4,5	-4,0	-3,9	-3,4	-4,6	-4,6
Strukturellt saldo, % av BNP	-2,9	-2,7	-3	-2,0	-3,1	-3,7
De offentliga samfundens skuld, % av BNP	88,1	90,9	92,3	88,5	91,2	92,8

¹) Kommissionens höstprognos 2025

²) Harmoniserat konsumentprisindex.